

କୋଶଳି
କବିତା ଝରମ୍

ରାଜିବ କୁମାର ପଟେଲ

କୋଶଳି କବିତା ଝରନ୍

(କବିତା ସଂକଳନ)

ରାଜିବ କୁମାର ପଟେଲ

ରୋଡ, ବଲାଙ୍ଗିର-୭୬୭୦୬୧

ମୋ-୭୦୦୮୪୧୭୫୯୭

ସ୍ୱାମୀ:

ପ୍ରାତିମକ୍ଷୀ ପଟେଲ

ପ୍ରକାଶକ:

ନୁଆଁସକାଲ୍ ପବ୍ଲିକେସନ୍ସ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର-୭୬୭୦୨୩

ପହେଲା ଛପା:

ଜାନୁଆରୀ, ୨୦୨୪

ମଲାଟ:

ପ୍ରବୀଣ

ଛାପାଖାନା:

ନୁଆଁସକାଲ୍ ପବ୍ଲିକେସନ୍ସ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ମୋ-୯୯୩୭୯୮୬୮୯୭

ଦାମ୍:

₹ ୫୦/-

ଅର୍ପନ୍

ଯାହାର ଲାଗି ଇ ଦୁନିଆଁ ଦେଖିଲି
ଯାହାର ହାତ ଧରି ମୁଇଁ ଚାଲି ଶିଖିଲି, ଯାହାର
ଠାକୁ ମୁଇଁ କଥା ଶିଖିଲି, ସେ ମୋର ମାଁ
ପ୍ରେମଶିଳା ପଟେଲ ଆରୁ ବାପା ପ୍ରହଲ୍ଲାଦ
ପଟେଲ କର ହାତେ ମୋର ଇ ବହି ‘କୋଶ୍ଵାଳି
କବିତା ଝରନ୍’ ସଁପି ଦଉଛେ ।

-ରାଜିବ-

ନିଜର ପଦେ...

ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ହାଜସ୍ତୁଲ, କଲେଜ୍ ନ ପଢୁଥିଲି
ସେତେବେଳେକେ ଭିନେ ଭିନେ କବି ଆଜ୍ଞା ମାନକର କବିତା ରେଡ଼ିଓ
ଶୁଣୁଥିଲି । ସେ କବିତା ଶୁନିକରି ଲେଖିବାରକେ ଚେଷ୍ଟା କରୁଁ ହେଲେ
ଲେଖି ନାହିଁ ପାରୁଥାନ୍ତି । ୨୦୧୭ ମସିହା ଫେବୃଆରୀ ମାସେ ମାଁ ସର୍ବସ୍ୱତି
ଦେବୀଙ୍କର ଆଶିର୍ବାଦ ମୁଁ ରଂଗଶେଳାକେ ନେଇକରି ମୋର ପହେଲା କବିତା
ଲେଖିଲି । ସେହିନୁ କବିତା / କଥାନ୍ତି ଲେଖା ଆଗକେ ବଢି ଚାଲିଲା ।
ଇଛେନ୍ ଭିନେ ଭିନେ ପତ୍ରିକାଥିଁ ମୋର କବିତା / କଥାନ୍ତି ବାହାରିବା ସାଂଗେ
ସମ୍ବାଦର ‘ଜୁଗାର’ରେ ବି ବାହାରିଛେ ଆରୁ ଇହାଦେ ମାଁ ସର୍ବସ୍ୱତିଙ୍କର
ଦୟାନ୍ତ ଇ ହାଲେ ବହି ଗୁଟେ ଛପେଇ ପାରିଛେ ।

ଆମର ସମଲ୍ପୁରୀ / କୋଶିଲି ଭାଷାକେ ଆଗକେ ନେବାରକେ
ମୋର ଗୁଟେ ଛୋଟ ଚେଷ୍ଟା ଜାରି ରଖିଛେ । ମୋର ବହିକେ ଛପେଇଥିବାର
ଲାଗିଁ ମୁଆଁସକାଲ ପବ୍ଲିକେସନ୍ସ ର ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ଆଉ ବିଶେଷ କରି
ଇ ବହିଥିଁ ଅଭିମତ ଦେଇଥିବାର ହେମନ୍ତ ଦାଶ ଆଗାମୀକୁ କୃତଜ୍ଞତା ଜନଉଛେ ।

ରାଜିବ

ଅଭିମତ

ନିଷାନ୍ କୁଟୁମ୍ବ ର ଝନେ ସିଆନ୍ କବି ଶ୍ରୀ ରାଜିବ କୁମାର ପଟେଲଙ୍କର ‘କୋଶ୍‌ଲି କବିତା ଝରନ୍’ କବିତା ସଙ୍କଳନ ମୁକ୍ତଲାନ୍ ହଉଛି ଜାନିକରି ମତେ ବଡ଼ା ଗହକି ଲାଗଲା । କାର୍‌ବି ବ୍ୟଲେ ‘ନିଷାନ୍ ସାହିତ୍ୟ ସଂସଦ’ ସବୁବେଳେ ମାଁ, ମାଏର୍ ଆରୁ ମାତୁରୁ ଭାସାର ବଢ଼ି ଦିଗେଁ ଖଦିଆ ଖୁଟି ଆଗକେ ପାହାଟେ ଲମେଇ ଆସିଛି । ହେଥୁର୍ ଲାଗି ଆମର୍ ଭାସାଥୁ ବହିଟେ ବାହାର୍‌ଲେ ବଡେଟେ ଉସନାକିର୍ କଥା ଆଏ । ଆମର୍ ଭାସାର ଶବଦ୍ ପାଠକ୍ ମାନକର୍ ଭିତରେ ବାନ୍ଧିହେଇ ରହେବା, ଆସବାର ପିତି ସେ ବହି ପତି ଆମର୍ ଭାସା, ସାହିତ୍ୟ ଆଉର୍ ସଂସ୍କୃତି ବିଷେଥୁଁ ଖୋବଟେ ଜାନବାକେ ପାଏବେ । ଭାସା ବଢେଲେ, ରାଏଜ୍ ବଢେବା ।

କବି ଶ୍ରୀ ପଟେଲଙ୍କର କଲମ୍ ଆଉର୍ ଜବର୍ ହଉ, ସମାଜ୍ ଲାଗି ଏନ୍ତା ବହିମାନେ ଭେଟି ଦଉ ଆଉନ୍ ଏତକି ବିନତି ମାଁ ସରସତୀ ଆଉର୍ ମାଁ ସମଲେଇର୍ ପାହାତଲେଁ କରୁଛେଁ । ତାର୍ ସଂଗେ ସଂଗେ କବିକୁଁ ହୁରୁଦ୍ କରପନ୍ତୁ ଖୋବଟେ ଧଏନ୍ କରୁଛେଁ ଆରୁ ଶୁଭେଚ୍ଛା ବି ଜନଉଛେଁ । ଜେ ଭାସା, ଜେ ସାହିତ୍ୟ, ଜେ ମାଁ ସମଲେଇ !!

ଶୁଭେଚ୍ଛା ସଂଗେ
ଆଶୁକବି ହେମନ୍ତ ଦାଶ
ସଂପାଦକ ‘ନିଷାନ୍’
ତୁଷ୍ଟରା, ବଲାଙ୍ଗିର
ମୋ: ୯୯୩୭୭୮୮୫୫୧

ସୁଚୀପତ୍ର

୧.	କବି	୯
୨.	ଆ ଝାରିଯିମା ଆମ୍ ଲେତି	୧୧
୩.	ଗୁଡ଼େ ନାଟୁଆର କଥା	୧୨
୪.	ଠକ ଲୋକ	୧୩
୫.	ନିଶା ଖାଏଲେ ପାଏବ ଦଶା	୧୪
୬.	ଚାକ୍ରିଆ ଜୁଏଁ	୧୫
୭.	ଖଲିଦନା	୧୬
୮.	କରୋନା ବେମାର	୧୭
୯.	ମୁନୁଷର ଦୁଖ	୧୮
୧୦.	ବଫେଇ	୧୯
୧୧.	କବି ଆର କବିତା	୨୦
୧୨.	ମଉସୁମି	୨୧
୧୩.	ଅକ୍ଷିମୁଠି	୨୨
୧୪.	ବେସରମିଆଁ	୨୩
୧୫.	ଚଷା ଲକ୍ଷେ ଜୀବ ପୁଷା	୨୪
୧୬.	ଜଂଗଲ୍ ଥିଲେ ହେବା ମଂଗଲ୍	୨୫
୧୭.	ଦେ' ବରଷି ରଝୋ ରଝୋ	୨୬
୧୮.	ମାଁ	୨୭
୧୯.	ସବୁ ଗଳାନ ଲୁକି	୨୮
୨୦.	ରଥେ ଜଗନ୍ନାଥ	୨୯
୨୧.	ବରଷା ରାନୀ	୩୦
୨୨.	ନୂଆଁଖାଇ ପରବ୍	୩୧
୨୩.	କପଟି ବଂଧୁ	୩୨
୨୪.	ମୋର ଭାରତ୍ ମହାନ	୩୪
୨୫.	ପରଭୁ କୃଷ୍ଣ	୩୬
୨୬.	ଗୁରୁ	୩୭

୨୭.	ଲଗା ଭକ୍ତି ଭାବେ ମନ	୩୯
୨୮.	ଭାଏ ଜିଇଁତିଆ	୪୦
୨୯.	ଭାବ୍	୪୧
୩୦.	ଲଖ୍ ପଲ୍ଲୀଲେ ଦେଉଲ୍ ଛାଡ଼ି	୪୨
୩୧.	ଅଦିନିଆଁ ଝରି ଚଷାବ୍ ବଇରି	୪୩
୩୨.	ଅହଁକାର	୪୪
୩୩.	କୁଆ	୪୫
୩୪.	ଦୁର୍ନୀତି	୪୬
୩୫.	ପୁଲିସ୍ ଚାକ୍ରି	୪୭
୩୬.	ମଣ୍ଡି	୪୮
୩୭.	ମାଁ ସମଲେଶ୍ୱରୀ	୪୯
୩୮.	ଫୁଷ୍ପୁନି	୫୦
୩୯.	ଶିରି ପଂଚମି	୫୧
୪୦.	ଇଟା ସେ ବାବ୍	୫୨
୪୧.	ମୁନୁଷ୍ ଜୀବନ୍	୫୩
୪୨.	ଫଗୁନ୍ ମାସବ୍ ବଉଲି	୫୪
୪୩.	ମହୁଲ୍	୫୫
୪୪.	ରାମ୍ ନଅଁମୀ	୫୬
୪୫.	ଶ୍ରୀରାମ୍ ନଅଁମୀ	୫୭
୪୬.	ବିର ହନୁମାନ୍	୫୮
୪୭.	ମୁବେଲ୍ କରାମତି	୬୦
୪୮.	ସାବିତ୍ରି ବରବ୍	୬୧
୪୯.	ରଥ୍ ଯାବରା	୬୨
୫୦.	ଚାଷି	୬୩
୫୧.	କପବ୍	୬୪
୫୨.	ଧନ୍	୬୫
୫୩.	ମାୟା	୬୬
୫୪.	ହୁଁଡା	୬୭

୫୫.	କୁକୁର ପୁଷା	୬୮
୫୬.	ବିହା	୬୯
୫୭.	ଗଛ	୭୧
୫୮.	ଭୋଟ୍	୭୨
୫୯.	ମାଁ	୭୩
୬୦.	ମଦ୍	୭୪
୬୧.	ଛୁଆ ବେଲର ପାଠ୍	୭୫
୬୨.	ମାଷ୍ଟର	୭୭
୬୩.	ଗୁନ୍	୭୯
୬୪.	ବୁଡ଼ି ଗାଁ	୮୦
୬୫.	ଗରବ୍	୮୨
୬୬.	ଗୁରୁ ଆଏ ଭଗବାନ୍	୮୩
୬୭.	ନୂଆଁଖାଇ	୮୫
୬୮.	ମାଁ ଦୁର୍ଗା	୮୬
୬୯.	ଲାଟ୍	୮୭
୭୦.	ଫୁଲ୍	୮୯
୭୧.	ନକଲି କରୁଛେ ରାଜ୍	୯୦
୭୨.	ନିଜରଟା ନିଜକେ ବନେ	୯୧
୭୩.	କନ୍ଧମାଲ ଘାଟି	୯୨
୭୪.	ମାହାଲଖୁ	୯୪
୭୫.	ଚଇତନର ମାଁ	୯୫
୭୬.	ମଲିକେ ଆନୁଅଛେ ଜର	୯୭
୭୭.	ପେନସନ୍	୯୯
୭୮.	ଭୋଟ୍	୧୦୦
୭୯.	ମୋର ସମିଆଁ	୧୦୧
୮୦.	ସେ ଦିନ୍ ଆସତା କାଏଁ ଫିରି	୧୦୨
❖	କୋଶଳି ରଞ୍ଜେ କବିତା	୧୦୫-୧୫୨

କବି

ଧନୀଠାନ୍ତୁ ନେଇକରି
ଗରିବ୍ ତକ୍ ଭାବନାକେ
ଲେଖୁପକାସି କଲମ୍ବର ଧାରେ
ସମାଜର ସୁଖୀ ଦୁଖି
ମନର କଥାକେ
ଲେଖୁପକାସି କାଗଜ୍ ଫରଦେ
ସେ ଆଏ କବି ।

ପରକୃତିର ଘଟୁଥିବାର
ସବୁ ଘଟନାକେ
ସୁନ୍ଦର କରି ସଜେଇ ଦେସି
କଲମ୍ବର ଗାରେ
ଚାଷୀର ମନର କଥା
ରୁଗି ବେମାରି ଦଶା
କାଗଜ୍ ଫରଦେ ଦେସି ଯୁତି
ସେ ଆଏ କବି ।

ନିଏ ଅନିଏ ସବୁକେ
ମୁତ ଟେକିକରି
କାଗଜ୍ କଲମଥୁଁ
କରସି ସାମନା
ନାଜୁଁ ଥାଏ କାହାକେ
ତରୁ କି ଭଏ
ସେ ଥାଏ କବି ।

ସଞ୍ଚାରରୁ ସବୁ ଜିନିଷକେ
ଘାଟିସାନ୍ତି କରି
ସୁନ୍ଦର ଭାବ୍ ଦେଇକରି
ଲୁକରୁ ଆଗେ ଦେସି ପରସି
ସେ ଥାଏ କବି
ସେ ଥାଏ କବି ।

ଆ ଝାରିଯିମା ଆମ୍ ଲେତି

ଇ ପିଣହାଁ ସେ ପିଣହାଁ କେଁ ଜେ ହଉଛୁ
ଆ ଝାରିଯିମା ଆମ୍ ଲେତି ।
ଦୁଇ ଚାଏରଟା ଯଦି ଆନ୍ଲେ ଝାରି
ପଖାଲ୍ ଦେମା ଖୁରେ କୁଟି ॥

ଇ ବୁରେଇ ସେ ବୁରେଇ ହେଇକରି
ସିଞ୍ଜିଲି ବେଟି ଆନ୍ମା ତଲେ ।
ଅଏନ୍ ତୁନ୍ଶାଗ୍ ନାଜ୍ ହେଲେ ବି
ପଲେଇ ଯିବା ଭାତ୍ ଥାଲେ ॥

ଖଣ୍ ମଧୁର୍ ଲାଗ୍ସି ଆମର୍ ଲେତି
ଝାରମା ମାରି ତେଲ୍ ଲେଦା ।
ଆଇଛେ ଆମ୍ ଇଥର କେଡ୍ନିକେଡେ
ପଡ୍ବା ତଲେ ଗଦା ଗଦା ॥

ଥପୋଥପୋ ଥୁଥୁସି ଧୁକା ହେଲେ
ଗଛେ ପାଟିଥିଲେ ଆମ୍ ।
ଖାଇଦେଲେ ଗୁଟେ ସୁରୁତ୍ ଲାଗ୍ସି
ସାରିକରି ଆସୁଥିଲେ କାମ୍ ॥

ଗୁଟେ ନାଟୁଆର କଥା

ଗୁଟେ କଳାକାର ତାର ଅଭିନୟ
ହସି କାନ୍ଦେଇ ପାରସି ।
ଦେଖେନ୍ ହାରିମନେ ଯାଏସନ୍ ମଜି
ସଖାଲ୍ ହେଇ ଯାଏସି ॥

ଭିଲିଏନ୍ ତାର ଡାଏଲର ବଲେ
ଦୁଲ୍‌କେଇ ଦେସି ମତାନ୍ ।
ନାଟୁଆ ରୁଲ୍ ଦେଖୁ ମନ୍ ନାଲ୍ ଲାଗେ
ଛାଡ଼ବାର କେ ଠାନ୍ ॥

କାନ୍ଦାବୁବା ସିନ୍ ପଡ଼ିଗଲା ଯଦି
ଆଖି ଝରିଯିବା ଲହ ।
ନାଟୁଆ କରସି ଜିଇଁଲା ଅଭିନୟ
ସମ୍ବଲେଇ ନି ହଏ କୋହ ॥

ଖେରଡ଼ିଆ କରବା ଏନ୍ତା ଖେଚଡ଼
ହସି ହସି ଯିବ ଗତି ।
ମନ୍ ଭିତ୍ରେ ଯେତେ ବି ଦୁଖ୍ ଥିଲେ
ସବୁଯିବା କେନ୍‌କେ ଉଡ଼ି ॥

ଗୁଟେ ନାଟୁଆ ଏକା ପାରସି ଜାନି
ନାଟେ ଅଛେ କେତେ ମଜା ।
ନାର୍‌କେ ସେ କେତେ ଛାଡ଼ି ନି ପାରେ
ଘରର ଲୋକ୍ ଦେଲେ ବି ସଜା ॥

ଠକ ଲୋକ୍

କିଏ କେନ୍ଦ୍ରା ଲୋକ୍ ନାହିଁ ପାର ଜାନି
ଦେଖୁ ତାର ଚେହେରା ।
ଏନ୍ତା କଥା ମନେ କହି ଘାଟି ଦେବା
ଶେଷେ ଖାଏବ ମହରା ॥

ତା'ର କାମ୍ ନାହିଁ ହେବାର ତକ୍
କହେବା ଭଲ କଥା ।
କାମ୍ ସରିଗଲେ ଦେଖା ନି ଦିଏ
ନୁରି ନୁରି ହେବ ଅଥା ॥

ତାର ସମିଆଁ କେ ଗୋଡ଼ ହାତ୍ ଧରି
ଆଖୁଁ ଝରାବା ଲହ ।
ବୁଝିନାହିଁପାର ତାର ନାଟକ, କରବା
କାମ୍ ହେଇ ଗହଗହ ॥

ତାହାକେ କହେଲେ ଗହଲାବା ଦିନ୍
ପଡ଼ିରହେବା ତୁମ୍ଭର କାମ୍ ।
ଭେଟ୍ ପଡ଼ିଗଲେ କହେବା ଏନ୍ତା କଥା
ମୁଡ଼ ହେଇଯିବା ଜାମ୍ ॥

ନିଶା ଖାଏଲେ ପାଏବ ଦଶା

ଖାଁ ଖାଁ ଖାଁସୁଥୁବ ଅହରହ ଦିନ୍ ରାଏଡ୍
ପିଇଲେ ଗଞ୍ଜେଇ ସିଗ୍ରେଟ୍ ବିଡି ।
ହେବା ରୋଗ୍ ବେମାର ନାହିଁ ପାର ଖଟୁ ଉଠି
ଯତ୍ନେଇ ହେଇ ବିକ୍ବ ଜମିବାଡ଼ି ॥

ଗୁଡାଖୁ, ଗୁର୍କା, ଭାଙ୍ଗି, ପାନ, ଖାଏଲେ
ପାଏବ କେତନିକେତେ ଦଶା ।
ଲୁକରନ୍ତୁ ଲାଖ ବର୍ମସ୍ ଆନିକରି
ଡାକ୍ତରନ୍ତୁ ଆନ୍ବ ଉଷୋ କଷା ॥

ଖୁରିଗିନା ସୁନାରୁପା ଗହନା କରି
ଦେଶୀ ବିଦେଶୀ ମଦ୍ ପିଇବ ।
କିଡ୍ନୀ ଲିଭର୍ ଦିହଁ ହେଲେ ଖରାପ୍
ଘର୍ ଦୁଆରନ୍ତୁ ସବୁ ବିକ୍ବ ॥

ନିଶା ଦରବକେ ନାହିଁ ପାର୍ବାର ଛାଡ଼ି
ଥୁଡ୍ନା ଯଉଥିସି ଗନ୍ଧି ।
ମୁହଁକାନନ୍ତୁ କେନ୍ସର୍ ହେଇଗଲେ
ପଡିରହେବ ହେଇ ବାନ୍ଧି ॥

ନିଶା ଖାଏଲେ ଦିହଁକେ ନାହିଁସେ ଭଲ୍
କଥା କହେବେ ବଡ୍ବଡ୍
ତୋର୍ ପଏସାଥୁଁ ମୁଇଁ ନି ଖାଏବାର୍
ନାହିଁ ହ ମୋରନ୍ତୁ ଉଡ୍ବଡ୍ ॥

ଚାକ୍ରିଆ ଜୁଏଁ

ବିନ୍ ଚାକ୍ରିଆଟେ ଦେଖିଗଲେ ଗୁକେଲ୍
କରସନ୍ କେତେ ବାହାନା ।
ଆମର ଝିକେ ଆରୁ ପାଠ ପଢ଼ାନ୍ତୁ କହି
ବିହା ଲାଗି କରସନ୍ ମନା ॥

ଗୁକେଲ୍ ଯଦି ସାରିଥିବା ପଢ଼ିପାଠ
କହେବେ ଧୁର ହେବା ଗାଁଟା ।
ପେଟରୋଲ୍ ଡିଜେଲ୍ ଦାମ୍ ତ ବଢୁଛେ
ଯହ ହେବା ଗାଡ଼ି ଉଡ଼ାଟା ॥

ଚାକ୍ରିଆ ପିଲାଟେ ଦେଖି ଆସବା ବଳି
ଯଦି ପାଇଗଲେ ଟିକେ ଗନ୍ଧ ।
କହେବେ ପିଲାକେ ପଠେଇ ଦେବ ଜଳଦି
ଆସବା ଅଫିସ୍ କରି ବନ୍ଦ ॥

ଝି ଲାଗି ବୁଆ ନୁହୁଛେ ଚାକ୍ରିଆ ପିଲା
ତାର ପୋ ବଡ଼ ବେକାରିଟେ ।
ସେତାର ଲାଗି କେନ୍ଦ୍ରା କରବା ନାହିଁ ଭାବେ
ନୁରସି ଖାଲି ଚାକ୍ରିଆ ଜୁଏଁଟେ ॥

ଖଲିଦନା

ବହିଖାତା କାଗଜ୍ ପେପର୍ କେ ମାଡିଦେଲେ
କରୁଛୁ ଆମେ ମୁଡିଆ ଜୁହାର୍ ।
କାଗଜ୍ ପେପର୍ଥିଁ ଖାଏବାର୍ କେ ଦଉଛନ୍
ହେଲେ ଯାତ୍ରା ପରବ୍ ତିହାର୍ ॥

ମାଡିଦେଲେ ପାଠ୍ ନାହିଁ ଆସେ ବଳି ଛୁଆକୁ
ଦଉଛନ୍ ମା'ବୁଆ ଶିକ୍ଷା ।
ଇସ୍କୁଲ୍ କଲେଜ୍ ନ ଗଣେଶ ପୂଜା ହେଲେ
କରନ୍ ସେଥ୍ ଖୁଆପିଆ ॥

ହରୁଲେ ପଗ୍ଡି ବରା କାଗଜ୍ ପେପ୍ରେ
ମିଳୁଛେ ବଡିଆଁ ଖାନାପିନା ।
ଅଏନ୍ ହେତା ସତେ ଯଦି ବେଭାର କର୍ତ୍ତେ
ପତର୍ ଚିପା ଖଲିଦନା ॥

କରୋନା ବେମାର୍

ମାଷ୍ଟ୍ ପିନ୍ଧି ବଳି ସବୁବେଳେ କହୁଛେ
ଆମକେ ଆମର ସରକାର ।
ତାର କଥା ନାହିଁ ମାନିକରି ଭାବୁଛନ୍ତି
ନିଜକେ ବଡ଼ ଜାନ୍ସାର ॥

ପୁଲିସ୍ କେ ଦେଖିଲେ ଛାପୁଛନ୍ତି ନାକ
ଧରି ଚାଦର ଶାଢ଼ୀକାନ୍ତି ।
ଏନ୍ତା ଲୋକକୁ କେନ୍ତା କରି ବୁଝାବ
ଅବୁଝା ହେଲେ ଜାନିଶୁନି ॥

କରୋନା ବେମାର୍ କେ ନାହିଁନି ତର,
ତର ପଡ଼ିବା ବଳି ଫାଇନ୍ ।
ଦେଖିଦେଲେ ପୁଲିସ୍ ଗାଡ଼ି କେ ତରହେ
ସୋର ପଡ଼ିଯାଏସି ଆଇନ୍ ॥

ଛିକ୍ଲେ ଖାଁସ୍ଲେ ଛାପୁକିମା ଥୁଡ଼ନା
ଧୁରେ ଥାଇ କରି ହେମା କଥା ।
ଯଦି ସବୁ ନୀତି ନିୟମ ମାନି ଚଲିମା
ଇ ବେମାର୍ ନାହିଁ କରେ ଅଥା ॥

ଘରେ ରହେଲେ ଅଏନ୍ କରି ରହେବ
ନି ହେଲେ କରୋନା ଦେବା ଘାଟି ।
ବଠି ରହିଥିବ ଯଦ୍ରିବି ଇ ଦୁନିଆଁ
କରବ ଭୁଜିଭାତି ଆର ପାଟି ॥

ସୁନୁଷର ଦୁର୍ଗ

ପିଲା ଛୁଆ କେ ମାଁ ବୁଆ ଖରତା କରି
ପଢ଼ାଲେ କେତେ ପାଠ ।
ଅଧନ୍ ମାରକା ରଖିବା ବଳି ଦେଖାଲେ
ଚିତ୍ତସନ୍ତର ବାଟ ॥

ପାଠ ପଢ଼ା ସରଳା କି ତାକ୍ତି ଲାଗି
ଦେଲା ପରିଶ୍ରମ ।
ଯେତେ ତେରେଷ୍ଟା କଲା ନି ପାର୍ଲ
ନିଜର ଗୁଡେ ହେଇ ଠିଆ ॥

ଶେଷେ ହତାଶ ହେଇ ବସିଲା ଘରେ
ନାହିଁ ହେଲା ବଳି ତାକ୍ତି ।
ହଲ୍ ନଗଲ୍ ଧରି କଲା ତାଷବାସ୍
ଆଶ୍ ଛାଡି ନଉକିରି ॥

ସାର୍ ବିଷ୍ ଉଷୋକଷା ଦେବାର ଲାଗି
ଆନ୍ଧ୍ର ଟଙ୍କା କନ୍ତର ।
ମରଡି ପୋକ୍ ଲାଗି ମରିଯାଏସି ତାଷ୍
ସୁଝି ନାହିଁ ପାରେ ପଏସା ପତର ॥

ଲାଗ୍ ବରମସ୍ ଲାଗି ଖାଲି ସଧାବେଳେ
ହଉଥିସି ମନେ ଘାରି ।
କେନ୍ତା କରମି ବଳି ନାହିଁପାରେ ଜାନି
ଶେଷେ ଜୀବନ୍ ଦେସି ହାରି ॥

ବଫେଇ

ହାତେ ଧରି ଖଲି ଠିଆ ଠିଆ ଖାଏଲେ ଭୁଜି
ତାହାକେ ପରେ କହେସନ୍ ବଫେଇ ।
ବଡ଼ବଢ଼ିଆ ଘରକେ ଗଲେ ଭୁଜି ଖାଇ
ନାହିଁ ଦିଅନ୍ ଭୁଜି ତଲେ ବସେଇ ॥

ଶିକାର ଦୁଇଫୁଟ୍ ଲାଗି ଲାଇନ୍ ଲାଗିବ
ହେବ ଠେଲିପେଲା ଘିଟାଟନା ।
ଯେ ନାହିଁ ପାଏଲା ଖାଏବାର ମୁଠେ ଭାତ୍
ଆସବା ପଲେଇ ହେଇ ତନାଘନା ॥

ଲାଜେ ଯେ ହେବା ଖଲି ଧରି ଛିନ୍‌ବାର କେ
ଦେଖୁଥିବା ଧୁରେ ହେଇ ଠିଆ ।
ଖାଏବାର ଲୋକ୍ ତାଏର୍ ବୁଲିଆ ଖାଏବା
ନାହିଁ ହାରେ କେତେବେଳେ ହିଆ ॥

ଗରିବ୍ ଘରକେ ଯଦି ଯିବ ଭୁଜି ଖାଇ
ଖାଏବ ପଟିଆଁ ଚକାମାରି ବସି ।
ପେଟ୍ ପୁରତେଲ୍ ଖାଇ ପେଟ୍ ସୁଆଁଲି
ଆସବ ମୁଲ୍‌କି ମୁଲ୍‌କି ହୁଁସି ॥

କବି ଆଉ କବିତା

କବିତାକୁ କବି ନାହିଁ
ପାରେ ଅଲଗା ହେଇ
ଯାହା ଭାବୁଛି ମନେ
କବିତା କବି ଦେଖି ଲେଖି
କବିତା ବିନା କବି ନାହିଁ ପାରେ ବଢ଼ି ।

କବିତା ଆଏ କବିରୁ
ସବୁକୁ ଭଲ୍ ସାଙ୍ଗି
କବିତା କେ ଛାଡ଼ି
ନାହିଁ ପାରେ ଘଡ଼େ ରହି ।

କାଗଜ୍ କଲମ୍ ସାଙ୍ଗେ ଧରି
ବୁଲୁଥିବି ସଧାବେଳେ
ଯେନ ଯାହା ସୋର ହେଲା
ଦେଖି ସେନ ଗାରି ।

ମୁତ୍ ଖଟେଇ ଖଟେଇ
ଯୁଗାସି ସୁନ୍ଦର ପଦ୍
ପଢ଼ିଲେ କବିତା
ମନ କେ ଲାଗୁଛି ଉଷଦ୍

କବିତା ସବୁଦିନେ ରହେସି ବଢ଼ି
ନାହିଁ ହୁଏ କେତେ ତାର ମରନ୍
ଯୁଗ୍ ଯୁଗ୍ ପଢ଼ନ୍ କବିତା
କବିରୁ ନାଁ ରହେସି ଅମର ।

ମଉସୁମି

ଖରାଅୁ ଧରତୀ ମାଁ
ହଉଛେ କେତେ ଡହଲକିଲ୍
ମଉସୁମି ଆସିକରି ଭିଜେଇ ଦେ
ମାଁ ମାଏରକେ ଲାଗିବା ଭଲ ॥

ବରଷା ରାଜୀ କେ ଯୁଗିଛେ ଚଷା
ହଲ୍ ନଙ୍ଗଲ୍ ଧରି କରବା ଜୁତା ବୁହା
ଶାଗୁଆ ଶାଜୀ ପିନ୍ଧେଇ ଧରତି ମାଁକେ
ସଜାବା ସୁନ୍ଦର କରି ଦେଖିବା ଇ ଦୁନିଆଁ ॥

ଜୀବ୍ ଜଠୁ ମନେ ରହିଛନ୍ ଟାକି
ଭିଜାବାର କେ ତାକର ଦିହଁ
ଶୁଖା ବନ୍ଧ୍ କଟାଁଥି ପୁରବା ପାଏନ୍
ସଭକେ ଲାଗିବା କେତେ ଅଏନ୍ ॥

ଗଛ ଖୁଟେ ପାହାଲିବା ପତର
ହୁଁସବା ସାରା ଜଗତ୍
ମଉସୁମି ରାଜୀ ଆଏଲେ ତୁଙ୍ଗ
ଲାଗିସି ସମକେ ଉସତ୍ ॥

ଅକ୍ଷିମୁଠି

ବ୍ୟଶାଖା ମାସର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ପଖର
ତିନୁଦିନର ଦିନେ କରସନ୍ ପାଲନ୍ ଅକ୍ଷି ତୁରତିଆ ।
ଚଷାପୋ ସକାଳୁ ଉଠି ଗାଧୁପାଧୁ ଖେତକେ
ଯାଏସି ଧରି ଗୁରସ୍ତଉଲ୍ ହଲହଲିଆ ॥

ଇ ବରଷ୍ ଅଏନକରି ଅତିଆପାଏନ୍ ଦୁରା
ହଉ ବଲି ମାଁ ଲଖ୍ମିକେ କରସି ପୂଜା ପାଠ ।
ଅମରୁତ ବେଲା ଶୁଭ୍ ମହୁରତ୍ ଦେଖି
ଚାଷୀ ଭାଇ ଅକ୍ଷି ମୁଇଠ୍ ଛିଇ ଫିଟାସି ଚାଷର ବାଟ୍ ॥

ଆମର ପିତୃପିତାକେ ସୋର ପକେଇ
ପାଏନ୍ ଦେଇ କହେସନ୍ ମୋର ଘରେ ହଅ ଠିଆ ।
ଚାଷିର ଆଏ ଇଟା ପହେଲା ପରବ୍
କ୍ଷାରିପିଠା ଉସର୍ ମନେ କରସନ୍ ଖୁଆପିଆ ॥

ବେସରମିଆଁ

ଉଧାର ମାଗିଲା ବେଳେ ପଏସା
ହେସି କେତେ ଗୁଲ୍‌ଗୁଲ୍‌ ।
ପଏସା ଛୁଟିଲା ବେଳେ ଲୋକଟା
କରସି ଘାଏ ରତାକିଲ୍ଲା ॥

ମୁହଁକେ ତାକର କରସନ୍ ଏତା ରକମ୍
ତରଲି ଯିବା ମନ୍ ।
ନାହିଁ ଦିଏଁ ବଳି କହୁଥିଲେ ବି ଅଁଟୁ
ବାହାରିଯିବା ଧନ୍ ॥

ନିଜର ପଏସା ମାଗିଲେ ତାହାକୁ
କହେସନ୍ ରୁବାବ୍ କଥା ।
ନିଜେ ପଏସା ଦେଇ, ହେବ ତାକରନ୍ତୁ
କେତେ ରକମ୍‌ର ଅଥାବିଥା ॥

ସଧାବେଳେ ପଡୁଥିବେ ଗୋଡ଼ ତଳେ
ନାହିଁ ଥାଏ ଲାଏଜ୍ ସରମ୍ ।
ତାକର କାମ୍ ହାସଲ୍ ହେଇଗଲେ
ଦେଖାବେ ହେତକେ ଗରମ୍ ॥

ଯାହାକେ କରବ୍ ତୁମେ ଦୟାମାୟା
ଖାଏବ ତାରନ୍ତୁ ଲାଡ଼ିବିଧା ।
କଲିଯୁଗିଆ ମୁନୁଷ୍ଟର କଲେ ସେବା
କରବେ ତୁମ୍‌ର ଅସୁବିଧା ॥

ଚଷା ଲକ୍ଷେ ଜୀବ ପୁଷା

ଚଷା ଲକ୍ଷେ ଜୀବ ପୁଷା
ନିଜେ ରହେସି ଭୁକେ
ଦୁନିଆଁ କେ ଦେସି ଖାଏନ୍
ଶୀତ୍ କାଁକର ଖରା ବରଷା
କରସି ତାଷ୍ ସହି ସବୁ ଦୁଖ
ଅରନ୍ ପାଏନ୍ ମୁଠେ ପାଇ
ଜଗତ୍ ହେସି ଖୁସ୍ ।

ତେରେ ଚିରଗୁନ୍ ଚାଟି ମକରା
ଚଷା କେ କରସନ୍ ଆଶ୍
ଖେଉଖଲା ବାଟେଘାଟେ ପଡ଼ସି ଯେତେ
ସେଟା ଆଏ ତାକର ଭାର୍ ॥

ମାଏନ୍ ମନ୍ସା ତୁନ୍ ଶାର୍ କରି ତାଷ୍
ଭରସି ସବୁ ଲୁକର ପେଟ୍
ଫେରବି ଚଷା ହେସି ହାନିଷ୍ଟା
ନାହିଁ ପାଏ ଠିକ୍ ରେଟ୍ ॥

ମାଏଟ୍ ସାଁଗେ ମାଏଟ୍ ହେଇ
ଖଟସି ଖେତେ ବାରମାସି
ନାହିଁ ରହନ୍ ଭୁକେ କେନ୍ସି ଜୀବଜାତୁ
ସମକିରି ମୁହେଁ ଫୁଟାସି ହୁସି ॥

ଜଂଗଲ୍ ଥିଲେ ହେବା ମଂଗଲ୍

ଜଂଗଲ୍ ନାହିଁ ଥିଲେ ନି ହୁଏ ସଞ୍ଚାରର ମଂଗଲ୍
ପାଏସ୍ ତାରନ୍ତୁ ପାଏନ୍ ପବନ୍ ।
କେତେ ରକମର ଫଲ୍‌ଫୁଲ୍ ଉଷୋକଷା ମିଳିସି
ବଞ୍ଚି ଯାଏସି ଲୁକର ଜୀବନ୍ ॥

ଚେରେ ଚିରଗ୍ରନ୍ ଜୀବଜ୍ଞତୁ ଯଉଛନ୍ ହଜି
ଗଛଖୁଟ୍ କାଟି ବନଉଛୁଁ ଘର ।
ନିଜର ଖୁସି ଲାଗି ନାହିଁ ଭାବବାର ଆଗ୍ ପଛ
କରିଦଉଛୁଁ ଆମେ ସମକେ ପର ॥

ଖରାନ୍ତୁ ବଞ୍ଚିବାରକେ ମୁନୁଷ୍ ଜୀବତ୍ ନେସନ୍
ଘରେ ଏସି କୁଲର ପଂଖାର ମଜା ।
ଗାଏ ଦାମୁର ସାଁଗେ ଅଛନ୍ ଯେତେ ନିରିହ ଜଞ୍ଜୁ
ପାଏସନ୍ ଭଟେଁ ଟିକ୍ରେ ସଜା ॥

ଠିକ୍ ସମିଆଁକେ ଆମେ ନାହିଁ ପାଏବାର ବରଷା
ଚାଷ କାମ୍ ହେଇଯଉଛେ ପଛୁଆ ।
ଗଛଖୁଟ୍ ଝାର ଜଂଗଲ୍‌କେ ରଖିଲେ ବଅଁତେଇ
ପାଏନ୍ ବୁନ୍ଦେ ପାଇ ହେତାଁ ଆଗୁଆ ॥

ଆଗ୍‌ତରିଆ ଯଦି ଆମେ ସତେ ହୁସିଆର ହେଇ
ଜଗାଲେ ଗଛ ବଢ଼ବା ଝାର ଜଂଗଲ୍ ।
ଆଗ୍‌କେ ଆମର ପିଲାଛୁଆର ରହେବେ ସୁଖେ
ସାରା ଦୁନିଆଁର ହେବା ମଂଗଲ୍ ॥

ଦେ' ବରଷି ରଝୋ ରଝୋ

ଦେ' ବରଷି ଦେ' ରଝୋ ରଝୋ
ଚାଷି ଭାଇ କରବା ଚାଷ୍ ।
ଦୁନିଆଁ ସାରା ଯୁଗାସି ଆହାର
କରସନ୍ ସତେ ଆଶ୍ ॥

ଦେ ବରଷି ଦେ ରଝୋ ରଝୋ
ବେଁର୍ ଛାଡ଼ବେ ରଡ଼ି ।
ମାରୁଛେ ବିଜୁଳି ଚକଚକ୍ ଗରୁକୁଛେ
ମେଘ ଘଡ଼ିକେ ଘଡ଼ି ॥

ଦେ' ବରଷି ଦେ' ରଝୋ ରଝୋ
ଉହୁଲି ଯଉ ଆଁଠେ ପାଏନ୍ ।
ଝୁରି କାଁକରା ଘୁଲି ଭାଜି ଖାଏଲେ
ଲାରସି ସତେ ଅଏନ୍ ॥

ଦେ' ବରଷି ଦେ' ରଝୋ ରଝୋ
ମାଲ୍ ବାହାଲ୍ ଯଉ ପୁରି ।
ଚାଷିର୍ ହେବା କେତେ ଗହଗହ
ତାର ମନ୍ ଯିବା ଭରି ॥

ମାଁ

ମାଁ ଗୋ ତୁଙ୍ଗ କେତେ ରୂପେ ଆସିକରି
ପାପି ମନକେ କରିଛୁ ନାଶ ।
ଫେରଥରେ ଆସି ମାଁ କର ସାବାଡ଼
ବଢ଼ିଗଲାନ ତାକର ବାସ ॥

ହଉଛନ୍ ମାତ୍ ମରଦନ୍ ହନାକଟା
ଧରମ୍ କେ ନାହିଁନ ଡର ।
କରୁଛନ୍ ସମକୁ ଖରାପ୍ ବେଭାର
ନାହିଁ ମାନବାର ସାନ୍ବଡ଼ ॥

ଦୁନିଆଁର ସବୁକେ ଦେଖୁଛୁ ଜାନ୍ତୁଛୁ
ରହିଛୁ କାହିଁଯେ ପଡ଼ି ତୁମ୍ ।
ପଡ଼ିଗଲାନ ସବୁଆଡେ ହାହାକାର
ପାପର ଭାର ହେଲାନ ଖୁବ୍ ॥

କେତେ ଅନିଏ ଅତିଆଚାର ଦୁର୍ନୀତି
ଗଲାନ ସଞ୍ଚାର ଭିତରେ ବଢ଼ି ।
ଖଣା ଖରପର ଧରି ଆ ଧରାଧାମକେ
ତୋର ବାହାନ ଉପରେ ଚଢ଼ି ॥

ତୁଙ୍ଗ ଏକା ମାଁ ସାହା ଭରସା ଇ ଯୁଗର
ଯେତେ ନୀରିହ ଲୋକକେ ।
ପାପି ଦୁରାଚାରି ମନକେ କରି ସଂହାର
ମୁକ୍ତଲେଇ ଦେ ପୁରୁଥିକେ ॥

ସବୁ ଗଳାନ ଲୁକି

ନାହିଁ ରାଧିକାର ଆରୁ କିହେ
ହାଏଣ୍ ସରେଇ ପାତୁଲେ ।
ଯେନିଆଡେ ଦେଖ ରାଧୁଛନ୍
ସବେ ଖାଲି ଗଞ୍ଜ ପିତୁଲେ ॥

କରୁଛନ୍ ଏଡେ ତବା ବେଢାର
ନାହିଁ ଉଲ୍ଲାସାର ଶିକା ଠେକି ।
ନାହିଁନ ଆରୁ ଘରେ ଧାନ୍ ପୁରା
ଗଳାନ ପଏରୁଛା ଲୁକି ॥

ନାହିଁ ଆନନ୍ଦାର ଘରକେ ଧାନ୍
ଫାନ୍ଦି ଲୁହର ଗାଡି ।
ନଉଛନ୍ ଧାନ୍ ଟାକ୍ଟରୁଥିଁ
ବିକ୍ଟରକେ ସିଧା ମନ୍ତି ॥

ନାହିଁ ଦିଶିବାର ଗାଆଁ ଗହଳି
ନଡା ଛାଏଁନ୍ ଖପର ।
ଯେନିଆଡେ ଦେଖିଲେ ଦିଶୁଛେ
ଆଜ୍ଞବେଷର ଛତ୍ ଘର ॥

ରଥେ ଜଗନ୍ନାଥ

ରଥେ ବସି ଆସଇ କାଳିଆ ମାହାପୁରୁ
ଯଉଛେ ମାସସି ଘର ।
ସମ୍ବେଦେ ଦରଶନ ଦେବା ଚକାଆଖି
ନାହିଁ କରେ କାହାକେ ପର ॥

ଲଗେଇଦେ ଥରେ ତୁଇଁ ତୁରି ପରତୁ
ନେଇ ଯା ତୋର ପାଶ୍ ।
ବଡ଼ଖୁଇଲେ ରଥ ଘାଏ ଘିରମି ବଳି
କରିଛେ ମୁଇଁ ଆଶ୍ ॥

ତୋର ଭାବର ବଂଧୁନେ ହେଇଛନ୍ ବାଂଧୁ
ଆସୁଛନ୍ ସତେ ଧାଇଁ ।
ଭକତ ଦୁଖ ଦଶା ସବୁକେ ଯାଏସନ୍ ଭୁଲି
ତୋର ମୁହଁ ଦେଲେ ଚାହିଁ ॥

ତୁଇଁ ଏକା ଲ ଦୁନିଆଁର ସାହା ଭରସା
କରିଥା ସମ୍ବେଦେ ଦୟା ।
ତୋର ଭକତିର୍ଥ ସତେ ଯାଇଛନ୍ ହଜି
ଲଗେଦେଇଛୁ ମାୟା ॥

ବରଷା ରାଜୀ

ଖରାଅଁ ଲାଗୁଥିବି ଡହଲକିକଲ୍, ଲାଗିବି ବନେ
ତୁଙ୍ଗ ଆସଲେ ଉଡ଼ି ।
ତୋର ବାଟ ଦେଖୁଦେଖୁ ହେଉଗଲେ ଅଥା
ଯାଏସି ମନ୍ ବୁଡ଼ି ॥

ବରଷା ରାଜୀ ତତେ ଯୁଗିଥିବି ଇ ଦୁନିଆଁ
କରିଥିବନ୍ ସତେ ଭରସା ।
ଠିକ୍ ସମିଆଁ କେ ତୁଙ୍ଗ ନାହିଁ ପାରଲେ ଆସି
ଭାଙ୍ଗିଯାଏସି କେତେ ଆଶା ॥

ଚଷା ମନ୍କେ ଜାନିକରି କେତେବେଳେ କେନ୍ଦ୍ରା
ଦେଲେ ବରଷି ଅଛରେ ।
ଦୁଃଖଦଶା ସହି ଇ ସଂସାର୍କେ ପାଲିନେସି
ଜନା ନିପତେ ବଛରେ ॥

ଦେଲେ ରଝୋରଝୋ ବରଷି ଲାଗିବି ଉସତ୍
ଚାଲିବି ରୁଆ ବିହିଡ଼ା ।
ନଏଦ୍ ନଳିଆ ବାହାଲ୍ ମାଲ୍ ଯାଏସି ପୁରି
ପଲେଇ ଆସିବି ଚୁଡ଼ା ॥

ସବୁ ଜୀବଜୀବୁ ପେଟକେ ମିଲିସି ମୁଠେ ଦାନା
ହେସନ୍ କେତେ ଗହଗହ ।
ଚାଷି ଭାଏ ମନ୍ ଦେଇକରି କରସି ଚାଷବାସ୍
ହଉବଲି ଜହଜହ ॥

ନୂଆଁଖାଇ ପରବ୍

ଭୁବୋ ମାସର ଉକିଆ ପଖର ପର୍ବ ତିଥି
ହେସି ପରବ୍ ନୂଆଁଖାଇ ।
ଯେ ଯେତେ ଧୂରେ ଥିଲେ ବି ଇ ଦିନେ ସତେ
ଘରକେ ଆସସନ୍ ଧାଇଁ ॥

ମାଁ ସମ୍ବଲେଇ, ଗାଁର ଗୁଡିନ ଦେବୀ ମନ୍ତ୍ରକେ
ଲଗାସନ୍ ଆଘୋ ନୂଆଁ ।
ଝାଙ୍କର ବୁଡା ଘର ଘର ବାଟିସାରୁଲା ପରେ
ଖାଏସୁଁ ତାପରେ ନୂଆଁ ॥

ନୂଆଁଖାଇ ଦିନ ପହପହକେ ବନାସନ୍ ଚୁରା
ତେକିଥି କୁଟି ଧାନ ।
ଗୁଡେଠାନେ ଘରର ସତେ ହେସନ୍ ଠୋଲ୍
ସାରି ସବୁ କାମଧାମ୍ ॥

ଦନାଥୁଁ ସମ୍ବଲୁ ଦେସି ନୂଆଁ ଧାନର ଚୁରା
ଘରର ଯେ ଆସ ସିଆନ୍ ।
ବଡ଼ ଲୋକକେ ମାରସନ୍ ମୁଡିଆ ଦେସନ୍
ଆଶୀର୍ବାଦ ଯେ ଆସ ସାନ୍ ॥

କପଟି ବଂଧୁ

ଦୁଖେ ଅଭାବେ ଅନାଟନେ ଯେନ୍ ସାଂଗ୍
ପାଖେ ଆସି ହେସି ଠିଆ ।
ସେ ତ ଆଏ ଆମର୍ ପରକୁଡ଼ ବଂଧୁ
ନାହିଁ ହାରୁଁ କେତେ ହିଆ ॥

କବାର୍ ବେଳେ ଯେ ନାହିଁ ଦିଏ ଦେଖା
ତାକେ ନାହିଁ କର ଭରଷା ।
ସମିଆଁ ପଡ଼ିଲେ କହିଦେବା ଏନ୍ତା କଥା
ଗିଲି ନାହିଁ ପାର ଗର୍ସା ॥

ଦୁଖ୍ ହଉ କି ସୁଖ୍ ହାନି ହଉ କି ଲାଭ୍
ଯେ ଅଛେ ତୁମର୍ ସାଂଗେ ।
ସଧାବେଳେ ତାହାକେ ସୋର୍ କରୁଥିବ
ମନ୍ କେତେ ନାହିଁ ଭାଂଗେ ॥

ନିଜର ଜୀବନ୍ କେ ଯିଏ ତଳେ ପକେଇ
ଦଉଛି ଆମ୍ଭଙ୍କେ ସାଥ୍ ।
ସେ ତ ଆଏ ଗୁଟେ ମାହାପୁରୁ ଲେଖେନ୍
ନାହିଁ ଛାଡ଼ିବ ତାର ହାତ୍ ॥

ଆଗୁଆଡେ କହୁଥିବି ଅଏନ୍ ଅଏନ୍ କଥା
ପଛେ କରୁଥିବି କପର୍ ।
ହେନ୍ତା ଲୁକର ପାଖକେ ନାହିଁ ଯିବ କେଉଁ
ଧୁରୁ ମାରିଥିବ ଚଂପର୍ ॥

ଉପରେ ଉପରେ କରୁଥିବେ ସାହେବ୍
ଭିତରେ ଥିବା ରାଗ୍ ।
ଯେତେ ଜଳଦି ପାରୁଛ ଏନ୍ତା ବଂଧୁକୁ
ସାଂଗ ଛାଡ଼ିକରି ଭାଗ୍ ॥

ମୋର ଭାରତ୍ ମହାନ

ଶାନ୍ତି ଦୟା କ୍ଷେମା ଅଛେ ଯେନ୍ଠାନେ
ସେଟା ଭାରତ୍ ବରଷ୍ ।
ସବୁ ଜାଏତ୍ ଧରମ୍ ରହେସନ୍
ମନକେ କରି ହରଷ୍ ॥

ହିନ୍ଦୁ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ୍ ଶିଖ୍ ମୁସଲିମ୍
ସଭେ ଆଉଁ ଆମେ ଗୁଟେ ।
ମିଳିଗୁଲି ଦେଶର କରସନ୍ ସେବା
ନାଉଁ ହୁଏ ତିଲା ମୁଟେ ॥

ଭାରତ୍ ମାଁର୍ ଗେଲହା ଛୁଆ ଆମେ
ନାଉଁ କରେ କାହାକେ ପର୍ ।
ସମକେ ତାର କୁଲେ ଠାନ୍ ଦେସି
ନାଉଁ ଭାଂଗେ କା'ର୍ ଘର୍ ॥

ଗଂଗା ଯମୁନା ସରସତି ନଦ୍
ଯାଇଛେ ଇଠାନ୍ତେ ବୁଝି ।
ସେ ପବିତର ପାନି ଦେଲେ ଗୁଡ଼େ ବୁଝି
ସବୁ ପାପ ନେସି ଦୁହିଁ ॥

ଭାରତ୍ ମାଟି ହେଉଥିଲେ ଜନମ୍
ରାମ୍ କୃଷ୍ଣ ଭଗବାନ୍ ।
ସେ ପବିତର ମାଟି ନେଇଛୁଁ ଜନମ୍
ଆମେ କେତେ ଭାଗ୍ୟବାନ୍ ॥

ଭାରତ୍ ମାଁର ଲାଗି ଦେଇଛନ୍ତି ଜୀବନ୍
ଆମର ବାର ଯବାନ୍ ।
ତାହାକୁ କରମା କୋଟି କୋଟି ସଲାମ୍
ରଖିମା ତାଙ୍କର ମାନ୍ ॥

ପରଢୁ କୃଷ୍ଣ

ସଂସାରେ ବଢ଼ିଗଲା ବଳି ପାପର ଭାର
କୃଷ୍ଣ ନେଲେ ଜନମ୍ ।
କଂସ କେ ମାରି ନିରିହ ଲୁକ୍କେ ବଂଚେଇ
କଲେ ବଢେ କରମ୍ ॥

ଶକଟା ବକା ପୁତୁନା ଅସୁର କେ ମାରି
ଜଗତ୍ କଲ ଉଧାର୍ ।
କେତେ ଲୁକର ଜୀବନ୍ ବଂଚାଇ ତୁମେ
ରକ୍ଷା ପାଏଲା ସଂସାର୍ ॥

ଘରୁ ଦହି ମହି ତୁରେଇ ଖାଇ କରି
ଲଗାଇ କେତେ କଲି ।
ଗୋପିମାନଙ୍କର ସାଂଗେ କରୁଥିଲ ଲିଲା
ଖାଉଥିଲ ତୁମେ ଗାଲି ॥

ଗରିବ୍ ସୁଦାମ୍ ସାଂଗେ ସାଂଗ୍ ହେଇ
ଦେଲ ତାହାକେ ଧନ୍ ।
ଧ୍ୟନ୍ ହେଲା ଇ ସଂସାର୍ ଦେଖୁ କରି
ତୁମର ସଫା ମନ୍ ॥

ଦୁର୍ଯ୍ୟଦିକେ କୋଟି ବସ୍ତ୍ର କରି ଦାନ
ରଖିଲ ତାର୍ ମାନ ।
ତୁମର ପାହା ତଲେ କୋଟି କୋଟି ମୁଡ଼ିଆ
ହେ କୃଷ୍ଣ ଭଗବାନ୍ ॥

ଗୁରୁ

ପାଠ୍ ପଢେଇ ଦେଖାସନ୍ ଅଏନ୍ ବାଟ୍
ସେ ଆଏ ଆମର୍ ଗୁରୁ ।
ଉପର୍ କେ ନାହିଁ ପାରନ୍ ଉଠି କେତେ
ତାହାକୁ ଭାବଲେ ସୁରୁ ॥

ହାତ୍ ଧରି ଦେଖାସନ୍ ଉକିଆର୍ ବାଟ୍
ରଖୁଛନ୍ ଗାଁନ୍ ଉଡାର୍ ।
ଗୁରୁ ଯଦି ହେଇଥିବେ ତୁମ୍ଭେକେ ସାହା
ଜୀବନ୍ ନାହିଁ ହୁଏ ଅଧାର୍ ॥

ତାଙ୍କର୍ ସାହାର୍ ପାଇକରି ଦୁନିଆଁ
ହେଇଛନ୍ କେତେ ମୁନୁଷ୍ ।
ଯେ କରିଛେ ଗୁରୁ ନାଁରେ ବଦନାମ୍
ନାହିଁ ରହି କେତେ ଖୁସ୍ ॥

ଯାହାର ଠାକୁ ଆମେ କିଛି ପାରୁଁ ଶିଖି
ତାହାକୁ ମାନିବା ଗୁରୁ ।
ଶିଖାସନ ସବୁବେଳେ ଅଏନ କଥା
ସେ ତ ଗୁଡ଼େ ମହାମେରୁ ॥

ଶିଖାଲା କଥା ସବୁକେ ମାନିଲେ ତଳି
ହେମା ଆମେ ସଫଲ ।
ସହଜିଆ ହେବା ଆମର ତାଲିଲା ବାଟ
ନାହିଁ ହଉଁ କେତେ ବିଫଳ ॥

ଆମର ଭଲ ଲାଗି କହେସନ ବନେ କଥା
ଦେମା ସେଟାକେ ଧୁଆନ୍ ।
ତାକର ସବୁ କଥା କେ ଶୁଣିଲେ ଅଏନ କରି
ବଢ଼ବା ଆମର ଗିଆନ୍ ॥

ଲଗା ଭକ୍ତି ଭାବେ ମନ୍

ଧନର ପଛେ ନରଦି ନରଦି
ନାହିଁ ହୁଅ ଆରୁ ଅଥା
ଭକ୍ତି ଭାବେ ଲଗା ତୁମର ମନ
ଶୁନ ମାହାପୁରୁ କଥା ॥

ଦୁଇ ଦିନ ଲାଗି ଆସିଛୁ ଆମେ
କରମା ଅଏନ କାମ ।
ସମିଆଁ ପାଏଲେ ହୁଁସୁସୁଅଁ
ଧରମା ପରତୁ ନାମ ॥

ଭରବାନ ନାଁ ରେ ଅଛେ ସତେ
ଗତି ମୁକ୍ତିର ବାଟ ।
ତାର ଭାବର ବଂଧନେ ବାଧୁ ହେଇ
ସରିଯିବା ଜୀବନ ନାଟ ॥

ଭକ୍ତି ଭାବ ଥିଲେ ଆମର ମନେ
ନାହିଁ ପତୁ ଅରକଲେ ।
ଜୀବନ ତଂଗାକେ ସେ ବାହନେବେ
ଜନା ନାହିଁ ପଡେ କଲେକଲେ ॥

ରାଗ ରିସମି ହୁଁସା ହୁଁକାରକେ
ମନ ଭିତରୁ ଯଅ ଭୁଲି ।
ପରତୁ ନାଁ କେ ଜପି ଜପି ମନେ
ଜୀବନ ଯଉ ଚଲି ॥

ଭାଏ ଜିଇଁତିଆ

ଭାଏର ଲାଗି ବୁଝେନ ଉପାସ୍ ରହି
କରସି ଜିଇଁତିଆ
ଦାଦା ଭାଏ ଅଏନ୍ କରି ରହୁନ୍ ବଳି
ରହେସି ଅଖୁଆ ପିଆ ॥

ଦଶରା ଉଜଲ୍ ପଖ୍ ଅଷ୍ଟମି ଦିନେ
ଦୁର୍ଗା ଠାନେ କରସି ପୂଜା ।
ନାଉଁ ଦେବୁ କେତେ ମନେ ଦୁଖ୍ ଦଶା
ମାଁଗୋ ମୋର ଦଶ୍ ଭୁଜା ॥

ଭାଏ ବୁଝେନ୍ର ସେନ୍ହୋ ସରଧାର୍
ଆଏ ଗୁଟେ ବଡ଼ଖା ତିହାର୍ ।
ମାଁର ଠାନେ କରସନ୍ ବିନ୍ତି ଗୁହାରି
ଧରି ଫଲ୍‌ମୁଲ୍ ଲିଆ ଜୁଗାର୍ ॥

କରୁଣାମୟୀ ମା ଦେବୀ ହେଲେ ସାହା
ସୁଖେ କରସନ୍ ବାସ୍ ।
ତାର୍ ଆଶିର୍ବାଦ୍ ଟିକେ ପାଏବାରକେ
ରହେସନ୍ ନିର୍ଜଳା ଉପାସ୍ ॥

ଭାଏକେ ବୁଝେନ୍ ଜିଇଁତିଆ ପିନ୍ଧେଇ
ବଜାସି ତାର୍ ଭାବ୍ ।
ହାତ୍ ଯୁତି ମାଁ ଠାନେ କରସି କାମ୍‌ନା
ନାଉଁ ରହୁ କେତେ ଅଭାବ୍ ॥

ଭାବ୍

ମାଆଁ ବୁଆ ଆଏ ଜିତା ମାହାପୁରୁ
ତାହାକୁ କର ପୂଜା ।
ଦିନ୍ ରାଏଡ଼ କଲେ ତାକର୍ ସେବା
ନାହିଁ ମିଲେ କେତେ ସଜା ॥

ସେଠ ସାନ୍ତରା ନଡ଼ିଆ କଦଳୀ ଦେଇ
ଲଗଉଛ ତାର ଭୋର ।
ଉଷୋକଷା ଟିକେ ନାହିଁ ଆନ୍ଦାର
ହେଲେ କାହାକେ ରୋର ॥

ଯାହାର ସଂପଦ ତାହାକେ କଲେ ଦାନ
କାଏଟା ମିଳିବା ଲାଭ ।
ବନେ ହେତା ଲୁକ୍କେ କଲେ ସାହେଜ୍
ମନେ ରଖୁ ମୁନୁଷର ଭାବ୍ ॥

ଭିକାରି ଗରିବ୍ ପେଟ୍ କେ ମୁଠେ ଦେଇ
ମୁହେଁ ଫୁଟାଲେ ହସି ।
ମାହାପୁରୁ କେ ନାହିଁ ଲାଗେ ପୂଜାପାଠ୍
ଆପେ ହୃଦେ ଯିବେ ବସି ॥

ଦିନ୍ ରାଏଡ଼ ହରି ନାମ୍‌କେ ଧରି
ଜପୁଛ ଜପାମାଳି ।
ଅଧନ କରି କଥା ପଦେ ନାହିଁ ହୁଅ
ଦେସ ଲୋକ୍‌କେ ଗାଳି ॥

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପଲ୍ଲୀଲେ ଦେଉଲ୍ ଛାଡ଼ି

ସକାଳୁ ସକାଳୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେବୀ
ବାହାରିଲେ ଗାଆଁ ବୁଲି ।
ଚିତାଲେନ୍ ପୂଜାର୍ଥ ହେଇ ଉସର୍
ତାର ଘରକେ ଗଲେ ଭୁକି ॥

ବର୍ ଦେଇ ଘରୁ ବାହାରିଲା ବେଳେ
ଦେଖିଦେଲେ ବଳିଆ ।
ଅଛୁଆଁ ଘରକେ ପଶିଗଲେ ବଳି
ବାହାର କଲେ କାଲିଆ ॥

ପିନ୍ଧିଥିଲେ ଯେତେ ଅଳଙ୍କାର ଗହନା
ଦେଇଦେଲେ ସବୁ ଖୁଲି ।
ବାର ବଛର୍ ଅରନ୍ ନାହିଁ ମିଳୁ କହି
ଦେଉଲକୁ ଗଲେ ଚାଲି ॥

ସୁନାର ଖର୍ ଉଡ଼ାର ଘରର ସଂପତି
ସବୁଗଲା କେନ୍ଦେ ଉଡ଼ି ।
ଖାଏବାର କେ ନାହିଁ ପାଏଲେ କିଛି
ଭୁକେ ଗଲା ଦିନ୍ ସରି ॥

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେବୀ ଆଏ ଦେବୀ ନାରାୟଣୀ
ଦେଲେ ତାହାକୁ ଅପମାନ ।
ବାର ବଛର୍ ତକ୍ ବାହାରେ ବୁଲି ବୁଲି
ହରାଲେ ମାନ ସନ୍ମାନ ॥

ଅଦିନିଆଁ ଝରି ଚଷାର ବଇରି

ଯେତେ ପାଏନ୍‌କେ ପଡୁଥିଲା ନୁରା
ନାହିଁ ଦଉଥାଇଁ ଦେଖା ।
ଶରାବନ୍ ମାସେ ମାଲ୍ ବାହାଲ୍
ପଡିଥିଲା ହେଇ ଶୁଖା ॥

ଧାନକଟା ସମିଆଁକେ ରଝୋରଝୋ
ପାଏନ୍ ଦଉଛେ କୁଟି ।
ତୁଲିଥିଁ ଧାନ୍ ଗଲାନ କୁହୁବିଲି
ଛାତି ଯଉଛେ ଫାଟି ॥

ଧୁକା ପବନ୍ ହେଇ ତଳେ ପଡି
ବାହାରିଗଲାନ ଗଜା ।
କେତେ ଦୁଖ୍ ସହି କରିଥିସି ଚାଷ୍
ଫେରବି ପାଉଛେ ସଜା ॥

ଚାଷୀ କମେଇ କୁଠେଇ ସଁସାରକେ
ଦେସି ମୁଠେ ଅରନ୍ ।
ମାଟିର୍ ସାଁଗେ ମାଏଟ୍ ହେଇ ଚଷା
ଚାଷେ ଲଗାସି ମନ୍ ॥

ଅଦିନିଆଁ ମେଘ ଆସିକରି ଯଉଛେ
ସଲ୍‌ସଲ୍ ପାଏନ୍ ଝରି ।
ଇନ୍ଦର ରଜା ବି ସାହା ନି ହେବାର୍
ସାଜିଛେ ଚାଷର୍ ବଇରି ॥

ଅହଁକାର

ମନ ଭିତରୁ ହିଁସା ହଁକାର ଛାଡି
ପରଭୁ ନାଁ ଟୁଟେ ଅ' ଧରି ।
ପରହର ନିନ୍ଦା ଅଁ ନାହିଁନ ଲାଭ
ହରି ନାଁରେ ଯିବ ତରି ॥

ମୁନୁଷ ମୁନୁଷକେ କରି ଅହଁକାର
ହଉଛନ୍ ହନାକଟା ।
ଯଉଛେ ସଂସାରେ କେତେ ଜୀବନ୍
ଯାହାର କରମ୍ ଫଟା ॥

ଭାଇଦାଇ କରି ରହେଲେ ପତି
ସୁଖେ ଯିବା ଦିନ୍ ବିତି ।
ରାମ୍ ନାମ୍ କଲେ ଜପାମାଳି
ପାଏବ ଅଏନ୍ ଗତି ॥

ନିଜର ରାଗ୍ ରିସ୍ତି ଅହଁକାରକେ
ନିଜେ କରଲେ ଆସତ୍ ।
ହସିଖୁସି ଯିବାକଟି ସାରା ଜୀବନ୍
ନାହିଁ ହଏ କିଛି ଖାସତ୍ ॥

ଜୁଆ

କୋଟିପତି ହେମି ବଳି ଦିନ୍ ରାଏଡ୍
ଖେଲୁଛନ୍ କେତେ ଜୁଆ ।
ହାରିଗଲେ ମୁହଁମାଡି ହେଉପଡି
କାନ୍ଦୁଛନ୍ ବୁଆ ବୁଆ ॥

ଖାନା ପିନାକେ ପାସରି ଦେଇକରି
ଲାଗିଛେ ସେଥି ନିଶା ।
ଦିହଁ ପା କେ ନାହିଁ କରବାର ନିଘା
ଖେଲ୍ ତାକର୍ ପେଶା ॥

ଜମିବାଡି ବିକି ଭାଁଜି କରି ସବୁ
ପଏସା ଦେଲନ ସାରି ।
ଘରଦୁଆର କିଛି ନାହିଁ ନ ଆରୁ
ଗଲନ ସବୁ ହାରି ॥

ପଏସା ପତର୍ କନ୍ତର୍ ଆନି
ନାହିଁ ପାରବାର ସୁଝି ।
ଫେରବି ସେଟା ନାହିଁ ପାରୁଛ ଛାଡି
କଥାକେ ପାରବା ବୁଝି ॥

ନିଜର୍ କଥା ନାହିଁ ଭାବ୍ଲେ ନାହିଁ
ପିଲାଛୁଆର କର ଉଧାର
ତାଙ୍କର୍ ଭବିଷ୍ଟ କର ଉଠିଆ
ନାହିଁ କରିଦିଅ ଅନ୍ଧାର ॥

ଦୁର୍ନୀତି

ଗରିବ୍ ଆଏ ବଳି ସେ ପାଏସି
ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଆବାସ ।
ନାହିଁ ଦେଲେ ଲାଠିଖୁଚ୍ ପଏସା
କରିଦେସନ୍ ନିରାଶ୍ ॥

ଧନୀ କି ଗରିବ୍ ନାହିଁ ନ ଫରକ୍
ଟଙ୍କା ଦେଲେ ଘର ପକ୍କା ।
ବିନ୍ ପଏସେ ନାହିଁ ଶୁନନ୍ ଗୁହାରି
ମାରବେ ଖାଲି ହବ୍କା ॥

ଠକି ଭଣି ନେଇଯିବେ ପଏସା
କରିଦେମୁ ବଳି ଭତା ।
ନାହିଁ କରିଦେଇ ପାରନ୍ ସେ କାମ୍
ଫରମ୍ ଭରି ହେବ ଅଥା ॥

ବେଲେ ଖାଇ ବେଲେ ଯେ ରହେସି ଭୁକେ ।
ନାହିଁ ପାଏ ସେ ଚଉଲ୍ ।
ଯାହାର୍ ପାଖେ ଥିବା ମଟରଗାତି
ତାର୍ ନାଁ ନାହିଁ ହୁଏ ଭୁଲ୍ ॥

ଗରିବ୍ କେ ମାରି ନିଜର୍ ପେଟ୍ ପୁଷ୍ଟ
ସେଟା ତାକର୍ ନୀତି ।
ଭୁଜି ଖାଇ ତାହାକୁ ବସେଇଛ ଗାଦି
ନାହିଁ କରବେ ଦୁର୍ନୀତି ॥

ପୁଲିସ୍ ଚାକର୍

ପୁଲିସ୍ ଚାକର୍ କରୁଛୁ ବଳି
ଲାରସି କେତେ ଉସତ୍ ।
ସହଜେ ଆମକୁ ନାହିଁ ମିଲେ ଛୁଟି
କରୁଛୁ କସରତ୍ ॥

ତେର ମାସିଆ ଦରମା ନେସୁଁ ବଳି
କରମୁ ଖାଲି ତ୍ୟୁଟି ।
ଦିନ୍ ରାସତ୍ ଆମେ ଖରମୁ ଇନେ
ନାହିଁ ଯଉଁ କେତେ ଛୁଟି ॥

ନାହିଁନ ଆମର୍ ମାଁ ବୁଆ ପିଲା ଛୁଆ
ତାକର୍ ଅଛେ କୁଟୁମ୍ ।
ମାସ୍କ ଚାଏର୍ ଥର୍ ଯିବେ ଘର୍
ନାହିଁନ କାହାର ହୁକୁମ୍ ॥

ଛୁଟିଆ କରମ୍‌ଚାରି ତିନ୍ ମାସେ
ମାରସନ୍ ଥରେ ଛୁଟି ।
ସେତକିଥୁ ଏନ୍ତା କଥା କହେବେ
ନାହିଁ ଫିଟେ କାହାର ପାଟି ॥

ମଣି

ଖରା ବରଷା ଶୀତ କାଁକର ସହି
ଚାଷୀ କରସି ଚାଷ ।
ବିକଳାବେଳେ ମଣିଥି ହେସି ରକମ୍
ବେକେଁ ଦେଇଦେବ ପାଶ୍ ॥

ଯେ ଟିକେ କରିଦେଲେ ରତାଗଗା
ସେ ବିକୁଛେ ଖାଲି ଧାନ୍ ।
ଅଲଗା ଲୋକ୍ ଆସୁଛନ୍ ପଲେଇ
ସୁଆଁଳି ମୁଡ଼କାନ୍ ॥

ମିଲ୍ ମାଲିକ୍ କାଶା ଜାନ୍ବା ଦୁଖ୍
ଠକି କମାସି ପଏସା
ଖେତକେ ଯାଇକରି ଖଟ୍ରେ ଜାନ୍ତା
ମିଲ୍ସି କେତେ ଦଶା ॥

ମାଁ ସମ୍ବଲେଶ୍ୱରୀ

ତୋର ନାଆଁ କେ ଧରି ଚାଲୁଛେଁ ବାଟ୍
ମାଁ ମୋର ସମ୍ବଲେଇ ।
ବିପଦ୍ ଆପଦ୍ ବେଳେ ହେଲେ ସାହା
ସବୁ ଯାଏସି ଦୂରେଇ ॥

ତୋର ପିଲାଛୁଆ ଆମେ ମାଁ ସମ୍ବଲେଇ
ରଖୁଥିବୁ ପନତ୍ ତାପି ।
ତୋର ନାଁ ଶୁନିଲେ ଥରୁଥିବନ୍
ଅଛନ୍ ଯେତେ ପାପି ॥

ମାଁ ବଳି ଥରେ ଡାକିଦେଲେ ତତେ
ମିଳିସି ସବୁ ସୁଖ ।
ଜଗତଜନନୀ ମାଁ ସମ୍ବଲେଶ୍ୱରି
ଦୁର୍ କରସୁ ଦୁଖ ॥

ଫୁଷ୍ପପୁନି

ଚାଷୀ ଦୁଖ ଦଶା ସହି ଘରେ ରଖି
ବଛରକର କମାନି ।
ମତା ସୁଆଁଳି ପିଠା ପନା କରି
ମନାସି ଫୁଷ୍ପପୁନି ॥

ଧାନଚଉଳ ମତେଇ ରଖୁଥିବି
ଅତିଆ ପାଏନ୍ ତୁକେ ।
ବଛରେ ତାର କୁରୁମ୍ ଚଳିଯାଏସି
ନାହିଁ ରହେ ତୁକେ ॥

ଚାଷୀ ଭାଇ ଲାଗି ଫୁଷ୍ପପୁନି
ଆଏ ବଡେ ଡିହାର ।
ଉସଡ୍ ମନେ ଇ ଦିନେ ଖାଏସି
ଭୁଜିଭାଡ୍ ଶିକାର ॥

ଗାଁର ଖୁଲି ମାର୍ଗସନ୍ ଛେରଛେରା
ଲାରସି ଗହଗହ ।
ପିଠାପନାଥୁଁ ଗାଁର ଚାରିକୁଡି
ମହକି ଯାଏ ମହମହ ॥

ତୋଲ ନିଶାନ ତାସା ସୁରେ ନାରସନ୍
ସତେ ମିଲିମିଶି ।
ଦୁଲକି ଯାଏସି ଇ ଦିନେ ଗାଁ ସାରା
ଲାରସି ସତେ ଖୁସି ॥

ଶିରି ଫାଟମି

ମାଘ ମାସର ଉଜେଇଁର ପଖର
ଫାଟମି ତିଥି ।
ଇ ଦିନେ ପୂଜା ପାଏସନ୍ ବିଦ୍ୟାଦାତ୍ରୀ
ମାଁ ଦେବୀ ସରସ୍ୱତୀ ॥

ହାଁତେ ଥୁସନ୍ ଧରି ବହି ବିଶା
ପଦମଫୁଲେ ବସି ।
ତାହାକେ ଦେସନ୍ ପାଠ୍ ସାଂଗେ ବୁଧୁ
ଯାହାକେ ହେସନ୍ ଖୁସି ॥

ତୋର ଦୟା ବଳେ ମୁରୁଖୁ କାଳିଦାସ୍
ହେଇଥିଲେ ପଂଡିତ୍ ।
କେତେ କାବ୍ୟ କବିତା ଲେଖିକରି
ଦୁନିଆଁର କଲେ ହିତ୍ ॥

ଶରଧା ମନେ ଦେବୀ କେ କଲେ ପୂଜା
ଭରିଦେସନ୍ ପାଠ୍ ।
ଖରାପ୍ କାମ୍ କେ ବଢାଲେ ହାତ୍
ବତାସନ୍ ଅସନ୍ ବାଟ୍ ॥

ମୁରୁଖୁ ଲୋକ୍ କେ ହେଇ ମା ସାହା
କର୍ ଅସନ୍ ମୁନୁଷ୍ ।
ବନେ କାମ୍ କରି ଦୁନିଆଁ ରହୁ ନାଁ
ହଉନ୍ ସତେ ଖୁସ୍ ॥

ଇଟା ସେ ବାଟ୍

ଇଟା ସେ ବାଟ୍ ଇ ବାଟ୍ ଦେଇ ଯାଇଛେ
କେତେ ଲାସ୍ ମଗାନ୍ ପଦା ।
ଇଟା ସେ ବାଟ୍ ବିହାବରପନ୍ ବେଲେ
ନାଟିଛନ୍ ଗଦାଗଦା ॥

ଇଟା ସେ ବାଟ୍ ଇ ବାଟେ ହେଇଛେ
ନାଟ୍ କୀର୍ତ୍ତ ଓଁ ପାଲା ।
ଇଟା ସେ ବାଟ୍ ଇ ବାଟେ କରିଛନ୍
ମାର୍ ମରଦନ୍ ଝମେଲା ॥

ଇଟା ସେ ବାଟ୍ ଇ ବାଟେ ଯାଇଛନ୍
ପିଲାଛୁଆ ପଡିପାଠ୍ ।
ଇଟା ସେ ବାଟ୍ ଇ ବାଟ୍ ସହିଛେ କେତେ
ଗାଡ଼ିମଟରର ମାଡ୍ ॥

ଇଟା ସେ ବାଟ୍ ଇ ବାଟ୍ ଦେଖିଛେ ଲୁକର
ହସିଖୁସି ଦୁଖଦଶା ।
ଇଟା ସେ ବାଟ୍ ଇ ବାଟ୍ କୁନ୍ଦାସାଖି ହେଇ
କରିଛେ ପରଦା ପାଶ୍ ॥

ସୁନୁଷ୍ଟ ଜୀବନ୍

ସବୁ ଜୀବନ୍ତୁ ବଡ଼ ଜୀବ ଆଏ
ଆମର ମୁନୁଷ୍ଟ ଜୀବନ୍ ।
ମିଳିମିଶି ରହ ସମ୍ପର୍କ ଠାରେ
ସଫାସୁତରା ରଖୁ ମନ୍ ॥

ଗାଳି ଝଗର ମାଡ଼ ମରଦନ୍ଥୁଁ
ନାହିଁ ମିଳେ କିଛି ଲାଭ ।
ସଂସାର ଭିତରେ ପଟିଉଟି ରହି
ଲୁକର ସାଂଗେ ଥଉ ଭାବ ॥

ମଲାପରେ ସାଂଗେ ନାହିଁ ନଉଁ କିଛି
ହେଉଯିବା ମୁଠେ ଖାର
ମୋର ମୋର କହି ହେମା ଘାଟିସାନି
ଲୋଭ କରବାରଟା ସାର ॥

ମୁନୁଷ୍ଟ ଜୀବନ୍ ପାଏନ୍ ଫଟକା
କେତେବେଳେ ଯିବା ପାଟି ।
ଦୁନିଆଁଥୁଁ ଅଏନ୍ କାମ୍ ଟିକେ କରି
ହସିଖୁସି ଦିଅ ବାଟି ॥

ଆଏଜ୍ ଅଛୁଁ କାଏଲ୍ ଯିମା ପଲେଇ
ଗରବ୍ ନାହିଁ କର ଧନେ ।
ଲୁକର ସାହେଜ୍ କରିଥିଲେ ଟିକେ
ସୋର ରଖୁଥିବେ ମନେ ॥

ଫଗୁନ୍ ମାସର ବଉଳି

ମାଘ ଯାଇକରି ଆସଲା ଫଗୁନ୍
ଗଛେ ହେଲା ନୂଆଁ ପତର ।
ଚାରିଆଡେ ଶାଗୁଆ ବରନ୍ ହେଇ
ଧର୍ତ୍ତି ଦିଶୁଛେ ସୁନ୍ଦର ॥

ଆମ୍ ବଉଲ୍ ଗଛେ ହେଉଛେ ଛାଇ
ମନ୍କେ ନଈଛେ ମୁହିଁ ।
ବଉଳିଆ ଧୁକା ମାରୁଛେ କେତେ
ଛନ୍ଦେ ଘଡେ ରହି ॥

ମାସ୍ ଭିତରେ ରଜା ଫଗୁନ୍ ମାସ୍
ଲାରସି ସତେ ଅସନ୍ ।
କୁଇଲି ରାନୀ ଶବଦ୍ ଶୁନ୍ଲେ
ମନ୍ତ୍ରା ହେସି ଧସନ୍ ॥

ଫଲ୍‌ସା ଫୁଲ୍‌ର ନାଇନ ବାସନା
ଦିଶି ଲାଲ୍ ଚନ୍ଦ୍ରାହ ।
ମାଁ ମଙ୍ଗଳା ବେକେ ଝୁଲୁଥିଲେ
ଲଗୁଥିସି ଗହଗହ ॥

ଫଗୁନେ ଉସତ୍ ହେଇ ଖେଲ୍‌ସନ୍
ମିଲିଗୁଲି କରି ହୋଲି ।
ସାଂଗ୍ ସର୍ସା ଭିଲେ ଲାରସି ମଜା
ରଂଗକେ ଦେଇ ବୁଲି ॥

ମହୁଲ୍

ମହୁଲ୍ ଫୁଲର ବାସ୍ନା ଯାଏସି
ଚାରିକୁଡ଼ି ମହକି ।
ଗଛ ତଳେ ହେଇଥିଲେ ରୁକେଇ
ଲାଗିସି କେତେ ଗହକି ॥

ଫଗୁନ୍ ଚଢ଼ତ୍ ମାସେ ଟପଟପ୍
ପଡ଼ସି ମହୁଲ୍ ଫୁଲ୍ ।
ଗୁରୁଗୁରୁ କରି ବେଟି ଗୁଡ଼େଠାନ୍ତେ
କରସନ୍ ତାକେ ଠୁଲ୍ ॥

ଡଳା ଭୁଗୁଲି ଧରି ପହଞ୍ଚନ୍ତୁ
ଯେସନ୍ ମହୁଲ୍ ବେଟି ।
ମହୁଲ୍ ବିକି ପୁଷ୍କନ୍ କୁରୁମ୍
ଦିନ୍ ଭାବର ଖଟି ॥

ରାମ୍ ନଅଁମୀ

ଦଶରଥ ରଜାର ତିନିଟା ରାମୀ
ନାହିଁ ଥାଇ ପିଲାଛୁଆ
ରଜା ମନଟା ତରସି ଯଉଥିଲା
ଶୁନ୍ଦରୀକେ ଡାକ୍ ବୁଆ ॥

ହୁମ୍ ପୁଡେଇ ପାଏଲେ ଚାଏରଟା ପୋ
ବଡ଼ ଥିଲେ ପ୍ରଭୁ ରାମ୍ ।
ଚଇତ୍ ମାସର୍ ନଅଁମୀ ତିଥି ନେ
ହୁଁସିଲା ଅଯୋଧ୍ୟା ଧାମ୍ ॥

ଜନକ୍ ରଜା ଝି ଜାନକୀ ଦେବୀକେ
ରୀତିନୀତି ରେ ହେଲେ ବିହା ।
ସୁଖର୍ ଘର ସଂସାର୍ ଦେଖୁ ଦଏବ
ନାହିଁହେଲା ଚିକେ ସାହା ॥

କୈକେଇ ରାମୀ ରଜାକେ ମାଗି ବର୍
ରାମ୍ ଗଲେ ବନ୍ଦବାସ୍ ।
ଶୁନ୍ଦରୀନ୍ ହେଲା ଅଯୋଧ୍ୟା ରାଏଜ୍
ଭାଂଗିଗଲା ସବୁ ଆଶ୍ ॥

ଚଉଦ ବଛର୍ ବନ୍ଦବାସ୍ ଗଲେ
କପାଲେ ଥିଲା ଦୁଖ୍ ।
ରାବଣ୍ ଆସି ସୀତାକେ ନେଲା ବୁଝି
ଛଡେଇ ନେଲା ସୁଖ୍ ॥

ଶ୍ରୀରାମ୍ ନଅଁମୀ

ଭରତ୍ ଅଯୋଧ୍ୟା ରଜା ହେବା ବଳି
ଦେଖିଲେ କେତେ ସପନ ।
ମନ୍ତ୍ରରା ପାଲେ ପତି କୈକେଇ ରାଜା
ରାମକେ ପଠାଲେ ବନ୍ ॥

ବୁଆର କଥା କେ ରଖି ସିଂହାସନେ
ନାହିଁ ରଖିଲେ ମନ୍ ।
ଦଶରଥ ରଜା ରାମ୍ କେ ଝୁରିଝୁରି
ଗଲା ତାକର ଜୀବନ୍ ॥

ଲକ୍ଷ୍ମଣ ସୀତା ବି ବାହାରିଲେ ସାଂଗେ
ନାହିଁ ମାନିଲେ କଥା ।
ଜିହ୍ୱରେ ଏକା ରହେଲେ ତାକର
ବୁଝେଇ ବୁଝେଇ ଅଥା ॥

ରାମ୍ ଲଖଣ୍ ସୀତା ପୂର୍ବଟି ନେ
ବନାଲେ କୁଡିଆ ଘର ।
ଗେରୁଆ ବସ୍ତ୍ର ପିନ୍ଧି ରହେଲେ
ଜଂଗଲ୍ କଲେ ନିଜର ॥

ସୁନା ହରିନକେ ଦେଖୁ ସୀତାଦେବୀ
ହେଉଗଲେ ତନାୟନା ।
ରାମ୍ ତାହାକେ ଧରବାର କେ ଗଲେ
ମନ୍ ନାହିଁ କରି ଉନା ॥

ତିନଟା ଗାର ଘିଟି ଲଖଣ୍ ଗଲେ
ସୀତା କେ ଛାଡି ଏକ୍ଲା ।
ବାବାଜୀ ଭେଷ୍ ଧରି ଆସି ରାବଣ୍
ଦେବୀକେ ତୁରେଇ ନେଲା ॥

ଲଂକା କେ ଯାଇ ବାନର୍ ସେନା ସାଂଗେ
ଯୁଦ୍ଧରେ ଦେଲେ ହରେଇ ।
ରାବଣ୍ ଠାକୁ ରାମ୍ ଜାନକୀ ଦେବୀକେ
ଆନଲେ ସେନ୍ନୁ ମୁକ୍ତଲେଇ ॥

ବିର ହନୁମାନ୍

ସମୁଦ୍ର ଡେଇଁ ବୀର ହନୁମାନ୍
ସୀତାଙ୍କେ ପାଇଥିଲେ ନୁରି ।
ଅଶୋକ ବନଙ୍କେ ଭାଙ୍ଗିରୁଜି ଦେଲେ
ଲଙ୍କାରେ ପଡ଼ିଲା ହୁରି ॥

ବଜ୍ରରଙ୍ଗ ବଳି ଲେଖେ ଲଗେଇ କୁଏ
ଛାରଖାର କଳା ଲଙ୍କା ।
ଗରବି ଦଶମୁଖିଆ ରାବଣର
ମୁହଁ ହେଇଗଲା ବଙ୍କା ॥

ରାମ ମାହାପୁରୁଷ ବଡ଼େ ଭକତ୍
ବୀର ବଜ୍ରରଙ୍ଗ ବଳି ।
ଲଙ୍କାଥି ସୀତାଙ୍କେ ନୁରି ପାଇଥିଲେ
ମନ୍ ନାହିଁ କରି ଖାଲି ।

ଲଖଣର ଜୀବନ୍ ବଢ଼େଇଥିଲେ
ପର୍ବତଙ୍କେ ଟେକିଆନି ।
ଭୀମ ଅର୍ଜୁନ୍ ଗରବ୍ ଭାଗିଥିଲେ
ମାରୁଥିଲେ ବଳି ଠାନି ॥

ଦୁଖର ସମିଆଁଥି ହେସନ୍ ସାହା
ସେ ତ ବୀର ହନୁମାନ୍ ।
ବିପଦ ଆପଦ କରସନ୍ ପାର୍
କରୁଥିଲା ଜୀବନ ॥

ସୁବେଲ୍ କରାମତି

ପିଲା ଗୁଳେଲ୍ ବିହା ହେଲେ ଠିକ୍
ଦଉଛନ୍ ଗୁଟେ ମୁବେଲ୍ ।
ହଉଛନ୍ କଥା ଦୁହେଁ ଦିନ୍ ରାଏଟ୍
ନାହିଁ ନ ବେଲ୍ ଉବେଲ୍ ॥

କାମକବାର୍ ଦଉଛନ୍ ପାସ୍ରି
କରୁଛନ୍ ଖାଲି ଚାଟିଙ୍ଗ୍ ।
ଛିନାଛକା ଦେଖୁ ହେଇଯଉଛେ
ଘାଏ ଭିଡିଓ କଲିଙ୍ଗ୍ ॥

ଭୋକ୍‌ଶୋଷ୍ ବି ନାହିଁ ଲାଗ୍‌ବାର୍
ଖାଏଦ୍ ଦଉଛେ ଫୁନ୍ ।
ବିହାପରେ କାଏଟା କାଏଟା କରବେ
ଗାଉଛନ୍ ସବୁ ଗୁନ୍ ॥

ବରାତି ଦିନେ କହୁଛେ ଆସ ଜଳ୍‌ଦି
ବେଲ୍ ଗଲାନ ବୁଡି ।
ହାତର୍ ଗୁଡର୍ ମେହେନ୍ଦି ସାଂଗେ
ମେକପ୍ ଗଲାନ ଉଡି ॥

ସାବିତ୍ରି ବରତ୍

ଜେଠ୍ ମାସର ଉଆଁସ୍ ଦିନେ ହେସି
ସାବିତ୍ରି ଦେବୀ ପୂଜା ।
ଏକୁଶ୍ ପରକାରର ଫଲମୂଲ୍
କରସନ୍ ନୁରା ଖୁଜା ॥

ସିନ୍ଦୁର୍ ଅବଲତା ଶାଢୀ ପିନ୍ଧି
ହେସନ୍ ସଜ୍ ବତର ।
ବାହାରିସନ୍ ସବୁ ସଧବା ଶ୍ରି
ଲଗେଇ ଦିହେଁ ଅତର ॥

ମୁନୁଷ୍ କେ ମୋର ସୁଖେ ରଖୁଥା ବଳି
କରସି ମନେ ଗୁହାରି ।
ଦିନ୍ତର ରହେସି ନିର୍ଜଳା ଉପାସ୍
ନାହିଁ ଯାଏ କେତେ ହାରି ॥

ଭକ୍ତି ମନେ କଲେ ପତିର ସେବା
ନାହିଁପାରେ ନେଇ ଯମ୍ ।
ଅଭାବ୍ ଅନାଟନ୍ କେ ଦେଲେ ସାଥ୍
ଲାରସି ଟିକେ ଦମ୍ ॥

ସାବିତ୍ରି ଦେବୀ ଥିଲେ ବଳି ସତୀ
ସତ୍ୟବାନ୍ ଆସଲା ଫିରି ।
ଛନ୍ଦ୍ କପଟ୍ ନାହିଁ ରଖିଲେ ମନେ
ଜିତ୍ବା ଏକା ନାରୀ ॥

ରଥ ଯାତ୍ରା

ଅଷାଢ଼ ମାସର ଉଜ୍ଜୈର୍ ପଖ ଦୁତିଆ ଦିନେ
ହେସି ରଥ ଯାତ୍ରା ।
ଘିର୍ ଶିଖି ହରିବୋଲ୍ ହୁଲାହୁଲିଥି ଗର୍ଜିସି
ବଡ଼ଖୁଏଲ୍ ସାରା ॥

ବଲଭଦ୍ର ସୁଭଦ୍ରା ସାଁଗେ ପରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ
କରସନ୍ ରଥକେ ବିଜେ ।
ସୁନାର ଝାଡୁଥି କରସନ୍ ଛେରାପହରା
ଗଜପତି ରଜା ନିଜେ ॥

ଜଗା କାଳିଆ କେ ଦେଖିବାର ଲାଗି
ଶିରିକ୍ଷେତ୍ରେ ହେସି ଗହଳି ।
ଦେଶ ବିଦେଶକୁ ଆସସନ୍ କେତେ ଭକତ
ଚାରିଆଡେ ପଡୁଥିସି ଚହଳି ॥

ନିଜର ଇଚ୍ଛା ରେ କେତେ ନାହିଁ ପାର ଯାଇ
ନାହିଁ ଲାଗିଲେ ପରଭୁ ତୁରି ।
ତାକର ମାୟା ଥରେ ଲାଗିଗଲେ ମନେ
ମନ୍ ହଉଥିବା ଖାଲି ଝୁରି ॥

ଭଜନ୍ କିର୍ତନ କେତେ ନାର ଗୀତରେ
ଦୁଲକିସି ପୁରୀ ଧାମ୍ ।
କାଳିଆ ମାହାପୁରୁଷ ଆଏ ବଡ଼ ପରବ୍
ଧରୁଥିସନ୍ ଭକତ ପ୍ରଭୁ ନାମ୍ ॥

ଚାଷି

କେଶା କେଶା ଧାନ୍ ଫଳିଥିଲେ ଖେତେ
ଲାରସି କେତେ ଉସଡ଼ ।
କିରହା ପୋକ୍ ଲାଗି ହେଲେ ଖାଏଡ଼
ଲାରସି ମନେ ନିସଡ଼ ॥

ମନର୍ ଦୁଖକେ ମନେ ମାରି ଚାଷୀ
ବାହାରିସି ମୁହେଁ ହସି ।
ଦୁନିଆଁର ଲୁକକେ ଖାଏଡ଼ ଦେଇ
କରସି ସତ୍ତକେ ଖୁସି ॥

ଚାଷିର କଥା ନାହିଁ ବୁଝନ୍ କିହେ
ହେସି ଖାଲି ହସରାନ୍ ।
ସବୁବେଳେ ମାରସନ୍ ତାର ମୁତ୍ତ
ସାର ଘିନୁ କି ବିକ୍ତ ଧାନ୍ ॥

ଚାଷୀର ଆଏଲା କେତେ ଗଲା କେତେ
କାହାକେ ନାହିଁ ଦିଶେ ।
ପେଟର ଲାଗି ମୁଠେ ସଂସାର ଯାକି
ଥିସନ୍ ତାର ଆଶେ ॥

ଅଠି ପହର କରୁଥିସି କାମଧାମ୍
ନାହିଁ ଥାକେ ଘଡେ ଛନେ ।
ଖରା ବର୍ଷା କାକିରକେ ନାଜନ ଭଏ
କରସି ସତ୍ତକେ ଘନେ ॥

କପଟ୍

ଦିହଁ ଭିତରେ ରଖୁ ଛନ୍ଦକପଟ୍
ବାଟୁଛ ତୁମେ ଗିଆନ୍ ।
କଥା କହି ଲୋକକୁ ଦଉଛ ଭୁଲେଇ
ସେଟା ନାଜନ ଧୁଆନ୍ ॥

ସେବା କରୁଛେ ବଳି ଦେଖେଇ ହେଲେ
ନାହିଁ ମିଲେ କିଛି ଲାଭ ।
ପଛଆଡେ ଲୁକର କାଟ୍ଲେ ପେନ୍
ନାହିଁ ବଡେ କେଡେ ଭାବ୍ ॥

ଠକି ଭଣି ଲୋକକୁ ଦେଇ ଆଶ୍
କହୁଛ ସମାଜସେବୀ ।
ହାଁଡେ ତୁମର ଯାହା ପଡ୍ଲେ ଭାଇ
ଦଉଛ ସବୁକେ ଗେଫି ॥

ପରୁଛା ମନେ ଲୁକର କଲେ ସାହେଜ୍
ଲାଗିସି କେତେଟେ ମଜା ।
ଟାଉଟିରିଆ ଜିଦିଆ ହେବ ଯଦି
ପାଏବ ଦିନେ ସଜା ॥

ମୁତ୍ ମାରି ଅରଜିଲେ ଧନ୍ ସଂପତି
ନାହିଁରହେ ସବୁଦିନ୍ ।
ଉପରବାଲା ଦେଖୁଛେ ଜାନ୍ତୁଛେ
କରିଦେବା ଖୁନ୍ଭିନ୍ ॥

ଧନ୍

ତାହାକେ ସତେ ଜାନ୍‌ବେ ଚିହ୍ନିବେ
ଯାହାରୁ ଅଛେ ଧନ୍ ।
ଗରିବ୍‌କେ ନାହିଁ ପରୁରନ୍ କିହେ
ଥିଲେ ବି ମୁନୁଷ୍ ପନ୍ ॥

ନାହିଁ କରିପାରେ ସେ ଲୋକଟା କିଛି
ଯାହାର ନାଜନ ଟଙ୍କା ।
ପଏସା ମାୟାଥିଁ ଯେ ଯାଏସି ପଡ଼ି
ତାର ମୁହଁ ହେସି ବଙ୍କା ॥

ପାଖେ ଯଦି ତୁମର ଅଛେ ଟଙ୍କା
ପାଏବ କେତେ ସାଞ୍ଚ ।
ସରିଗଲେ ନାହିଁ ଦିଅନ୍ ଦେଖା
ଡାକି ଡାକି ହେବ ଡାଞ୍ଚ ॥

ଟଙ୍କା ଲାଗି ନାହିଁ କର ମନେ ଗରବ୍
ନାହିଁ ମାର ଯହ ଠାନି ।
ଆଏଜ୍ ଅଛେ କାଏଲ୍ ଯିବା ସରି
ବସି ବଜଉଥିବ ଗିନି ॥

ଲୁକର ଠାନେ ଲାଗ ଅଏନ୍ କଥା
ଧନୀ ହଉ କି ଗରିବ୍ ।
ମଲା ପରେ ତୁମର ଗାଏବେ ଗୁନ୍
କରବେ ସତେ ତାରିଫ୍ ॥

ମାୟା

ମାୟା ଜାଲେ ସମ୍ଭବ ବାଣି ଦେଇ
ଧରିଛୁ ହାତେ ରଖି ।
କିଏ ଟିକେ ହେଲେ ଇଆଡ଼ ସେଆଡ଼
ଦଉଛୁ ପରଭୁ କଷି ॥

ଅଦୁରୁଣ୍ଡ ହେଇ ସବୁଠାରେ ରହି
ଦୁନିଆଁକେ କରୁଛୁ ନିନ୍ଦା ॥
ବନେ ଅସାର ଲୋକକୁ ବାଛି
ଦଉଛୁ ଠାନ୍ ସିନ୍ଦା ॥

ମନ୍ ଦେଇ ଯିଏ କରୁଛେ ସେବା
ତାହାକେ ହେସୁ ସାହା ।
ତୋର ମାୟା କିଏ ପାର୍ବୀ ବୁଝି
କାହାକେ କରୁଥୁ ଆହା ॥

କାହାର ମନେ କାହିଁ ଭାବନା ଅଛେ
ପରଖୁ ଦେସୁ ଫଲ୍ ।
ଗର୍ବି ହଂକାରି ବାହାଦୁରିଆର
ଭାଂଗୁଥୁ ତାକର ବଲ୍ ॥

ସବୁବେଳେ ତାହାକେ କରୁଥୁ ଦୟା
ଯେ କରସି ଭକ୍ତି ।
ତୋର ପାଖେ ଯାଏସି ଯେ ଶରନ୍
ସେ ପାଏସି ମୁକ୍ତି ॥

ହୃଦୟ

ଧନ୍ ସଂପତି ଲାଲ୍‌ସାଥ୍ ପତି
ନୁରୁଛ ଖାଲି ହୃଦୟ
ଭଲ୍ ମନ୍ ନାହିଁପାରବା ଜାନି
ହଉଛ ବାଟ୍ ବୃଦ୍ଧା ॥

ମାଁ ବୁଆ ମାହେଜି କଥା ନାହିଁ ମାନି
ଲାଗୁଛ ତାରନ୍ତୁ ଗାଲି ।
ନିଜର ପିଲାଛୁଆ କେ ଭାବି ପର
ଦଉଛ ତାହାକୁ ବଲି ॥

ଲୁକର ଶିଖାଲା କଥାଥୁ ପଡୁଛ
ନାହିଁନ ବୁଧ୍ ମୁତେ ।
ଜାନି ଜାନି କରି ଅଜନା ହେଇ
ମାରୁଛ ଚୋଟ୍ ଗୁଡେ ॥

ଗୁନିଆଁ ତାକି ମନ୍ତ୍ର ତନ୍ତ୍ର କରି
ସାରୁଛ ଟଙ୍କା ପଏସା ।
ସେଥୁ ଲାଭ ନାହିଁ କି ଲବ୍ଧ ନାହିଁ
ହଉଛ ଲୋକ୍ ହୃଦୟ ॥

ନିଜେ ଖଟି ଦୁଇ ପଏସା କମେଇ
ପୁଷ୍ଟ ନିଜର କୁରୁମ୍ ।
ପରହର କଥାରେ ଚାଲିଲେ ବାଟ୍
ହେଇଯିବ ଧୁରୁମ୍ ॥

କୁକୁର ପୁଷା

ଗୁରୁ ଶିକାର ପାଉଁରୁଟି ଦେଇ
ପୁଷୁଛ ଘରେ କୁକୁର ।
ପିଲାଛୁଆ ଭଲିଆ ନଉଛ ଯତନ୍
ଭିଟେ ବୁଲୁଛେ ଦାମୁର ॥

ସଖାଲୁ ଫିକୁଛ କୁକୁରର ଗୁହଁ
କେତେ ବୁଧୁ ଅଛେ ମୁତେ ।
ଛି ଛାକାର କରି ସାବୁନ୍‌ଥିଁ ଧୁଇସ
ଖରସି ମାଡଲେ ଗୁଡେ ॥

ଧାଏନ୍ ତୁମର ମୁନୁଷ ଜୀବନ୍
କୁକୁର ଶୁଭଛେ ଖଟେ ।
ଗାଏର ଠାକୁ ପାଉଛ ଗୁରୁସ
ତାହାକୁ ଛାଡୁଛ ଭିଟେ ॥

ଗୋମାତା ବଲି ସେ କରୁଛ ପୂଜା
ହେଲେ ପାଉଛେ ଦୁଖ ।
କୁକୁର ସାଂଗେ ଖାଉଛ ପିଉଛ
ଦଉଛ ମୁନୁଷର ସୁଖ ॥

ବିଦ୍ବା

ଆସକ୍କାଲିରୁ ବିଦ୍ବାକେ ଦେଖିଲେ
ମୁଡ଼ିଯିବା କିନ୍ତୁ ।
ଛନ୍ଦେ ଘଡ଼କେ ହଉଛନ୍ ସଜେଇ
ଦିଶୁ ବଳି ସୁନ୍ଦରି ॥

ବନ୍ଧକେ ପାଏନ୍ ପଲଟେଇ ଗଲେ
ପିନ୍ଧୁଛନ୍ ଗୁଟେ ରକମ୍ ।
ଦେବତା ଗୁଡ଼ି ଗଲେ ଆର ଗୁଟେ ଶାଢ଼ୀ
ମୁନୁଷ୍ ଧରବା ଦମ୍ ॥

ହଲ୍ଦି ବଳି କରୁଛନ୍ ଭୁରୁକୁଟି
ଖିଜି ହଉଛନ୍ ହଲ୍ଦିଆ ।
ଡିଜେ ବଜେଇ ନାଚୁଛନ୍ ସବେ
ଦେଖିଲେ ହାରିଦେବ ହିଆ ॥

କେତେ ରକମର ହେସନ ଫଟୁ
ନାହିଁ କହନ ସେ କଥା ।
ଏତେ ଦରବ୍ ଦିହେଁ ଥୁସନ୍ ଖାଁଜି
ଦେଖିଲା ଲୋକ୍ ଅଥା ॥

ପିଲା ବିହା ହେଲେ ନାହିଁପାର ଜାନି
କିଏ ଆଏ ସେ ବରପିଲା ।
ଦିଶୁଥୁସନ୍ ସବୁ ପିଲା ସମାନ
ପିନ୍ଧିଥୁସନ୍ ସତେ ଢିଲା ॥

ବୁଝାସେନ୍ କିଏ ନାହିଁ ପାର ବାରି
ଯଉଥୁସନ୍ ଚିକ୍ଚିକେଇ ।
ଦେଖିଲା ଜାନିଲା ଲୋକ୍ ଯାଏସି ଗୁପ୍ତା
ଆଁଏଖି ଯେସି ଝିଲ୍‌ମିଲେଇ ॥

ଗଛ

ଆଗକେ ଆସୁଛେ ବରଷା ମାସ
ଜଗାମା ଗୁଚେଗୁଚେ ଗଛ ।
ପାଏମା ପାଏନ୍ ପବନ୍ ଛାଏଁ
ନାହିଁ କରିଦିଅ ପଛ ॥

ତାରନ୍ତୁ ପାଉଛୁ କେତେ ମିଠା ଫଲ
ଖାଉଛୁ ଫେର୍ ଭରି ।
ଫୁଟୁଛେ ଫୁଲ୍ ରକମ୍ କେ ରକମ୍
ଯଉଥିବି କହୁଁରି ॥

ଠିକ୍ ସମିଆଁ କେ ନି ହେବାର ବରଷା
ବୁଡ଼ି ଯଉଛେ ଭେଲା ।
ବୁରୋ ଖଜୁର୍ ତେତେଲ୍ ଯେତେ ବିହନ୍
ତୁପି ଦିଅ ଦେଖୁ ମେଲା ॥

ପାଏନ୍ ବରଷିଲେ ହେବା ଗଜା
ନଉଥିବ ଟିକେ ଯତନ୍ ।
ପିଲା ଛୁଆ ଭଲିଆ କର ସେବା
ଗଛ ବି ବଡେ ରତନ୍ ॥

ତାରନ୍ତୁ ପାଉଛୁ ବଲି ଅମ୍ଳଜାନ
ଅଛେ ଆମର୍ ଜୀବନ୍ ।
ତାହାକେ ଟିକେ ନାହିଁ ଦେଲେ ସମିଆଁ
ହେଉଯିବା ମରନ୍ ॥

ଭୋଟ୍

ଭୋଟ୍ ସମିଆଁ ଆସ୍‌ଲେ ପାଖକେ
ଧାଏଁସନ୍ ଗାଁକେ ନେତା ।
ଭାଷଣ ମାରସନ୍ ସତେ ଚୁପା ଚୁପା
କରିଦେମୁ ରୋଡ଼ ରାସ୍ତା ॥

ଉଠାଜଲ୍ ସାଁଗେ ପିଛବାର୍ ପାଏନ୍
ଯୁଗାମୁ ସବୁ ପାଖକେ ।
ପକ୍କା ଘର୍ ମାହାଲିଆ ଲାଜନ୍
ମିଲ୍‌ବା ସବୁ ଘରକେ ॥

ବେକାରି ଆରୁ ନାଲି ରହନ୍ କେହେ
କରବେ ସତେ ଚାକ୍‌ରି ।
ଚାଷିର୍ ସବୁ ଲୁନ୍ କରମୁ ଛାଡ଼
ବନ୍ଦ ହେବା ଛୁଆ ବିକ୍‌ରି ॥

କଥା କଥାୟଁ ଲୋକକୁ ଭୁଆଁ ବୁଲେଇ
ଭୋଟ୍‌ଥି ଗଲେ ଜିତି ।
ଗାଁକେ ଆରୁ ପଚରଉଛେ କିଏ
ସହରେ କରସନ୍ ମସ୍ତି ॥

ଭୋଟ୍ ଆଘୋ କହିଥିବାର୍ କଥା
ସବୁ ଦେସନ୍ ପାସ୍‌ରି ।
ପାଁର୍ ବଛର୍ ନାଲି ଦିଅନ୍ ଦେଖା
ଗାଦି ଥିସନ୍ ଆବ୍‌ରି ॥

ମାଁ

ମାଁର ବିନା ସତେ ଦୁନିଆଁ ଅନ୍ଧାର
ଦେଖାସି ଆମକେ ବାଟ୍ ।
ତାର କଥା ବୁଲି ନାହିଁ ମାନଲେ
କାନ ଧରି କରସି ଛାଟ୍ ॥

ଦିନ୍ ରାଏଡ୍ ଖଟି ଭୁକେ ଶୁଷ୍କ ରହି
ନାହିଁ ହୁଏ କେତେ ଅଥା ।
ମାଁ ଜାନିପାରସି ମନର ଭାବନା
ବୁଝସି ଛୁଆର କଥା ॥

ତାର ସୁଖର କଥା ନାହିଁ ଭାବୁଁ ଘଡେ
କରସୁ ଆମେ ମଜା ।
ଆମର ଲାଗି ଖାଲି ଭାବସି ଆଗକେ
ପାଉ ପଛେ ଯେତେ ସଜା ॥

ମନଉଛ ଆସକ୍ ‘ମାତୃ ଦିବସ୍’
ଫେସବୁକେ ଫଟୁ ଛାଡି ।
ବୁଢ଼ୀ ହେଉଗଲେ ଗାଲି ଝଗର ଲାଗି
ଘରୁ ଦଉଛ ଗହଡି ॥

ମଦ୍

ମଦ୍ ପାଏନ୍‌ର କଥା ଭାବୁଛୁ ଖାଲି
ଭାଟିକେ ଯଉଛୁ ମାତି ।
ବୁଲି ବୁଲି ଦିନ୍ ଗୁଟା ଯଉଛେ ସରି
ନାହିଁ ଭାଙ୍ଗିବାର ଖାତି ॥

ପିଲା ଛୁଆକୁ ଚିଖେ ନାଜନ ଧୂଆନ୍
ପରଛା ଦେଇଛ ପାସରି ।
ଜମିବାତି ଯାହାଥିଲା ସବୁ ବିକି
ପରକେ ଧରିଛ ଆବରି ॥

ପିଲାଛୁଆ ପଡ଼ାଶୁନା କେ ପରରେ
ଗଲେନ ସତେ ଉଛୁଲି ।
ମଦ୍ କି ଗଞ୍ଜେଇ ତୁକେ ମିଳିଗଲେ
ଯଉଛେ ପୁରା କୁହୁଲି ॥

ପରହର ଘରେ ଦିନ୍ ରାଏଡ୍ ଖଟି
ମାହେଜି ଆନୁଛେ ଟଙ୍କା ।
ମାରପିଟ୍ କରି ନଉଛେ ଛଡେଇ
ମୁହଁକେ କରି ବଙ୍କା ॥

ବେମାରୁ ନାହିଁ ପାରବାର ଉସକି
ଖଟେ ରହୁଛ ପତି ।
ନିଜେ ଘାଟି ହେଇ କୁଟୁମ୍ବ କେ ଘାଟି
ଜୀବନ ଯଉଛେ ଉତି ॥

ଛୁଆ ବେଲର ପାଠ

ବହି ବସ୍ତାନି ଖିଏ ଉଲେଇ କରି
ଯଉଥିଲୁ ପତି ପାଠ ।
ସାଂଗ ସରସା ହେଇ କରୁଥିଲୁ ମଜା
ଜନା ନି ପଡୁଥାଇ ବାଟ ॥

ଖେଳକୁଦ୍ ସାଂଗେ ହେଉଥିଲା ପତା
ଲାଗୁଥିଲା କେତେ ଉସର୍ ।
ଗଛଖୁର୍ ଜଗେଇ ରଖୁଥିଲୁ ସଫା
ନାହିଁ ହଉଥାଇ ନିସର୍ ॥

ବେଁର୍ ଟେବୁଲ୍ ବଜେଇ କରୁଥିଲୁ
ନଚାଡେଗା ଉଡ଼ପାଟ୍ ।
ଆଜ୍ଞା ମାନେ ଦେଖିଦେଲେ ପିଚୁଥିଲେ
ଲାଲ୍ ହଉଥିଲା ହାଁଡ଼ ॥

ଯେ ନାହିଁ ଜାନ୍ତିଆଇ ପାଠ୍‌ସାଠ୍
ପଡୁଥିଲା କେତେ ମାଡ୍ ।
ଏଡେ ବୁଆ ଧନ୍ କରି ଚାଲିଛେ ସ୍କୁଲ୍
ପିଟାମରା ହେଲା ଛାଡ୍ ॥

ଗଣେଷ୍, ସରସତି ପୂଜା ଆସିଗଲେ
ଲାଗୁଥିଲା କେତେ ଖୁସି ।
ନୂଆଁ ପେଟ୍ କୁରତା ପିଧୁ ଯଉଥିଲୁ
ମୁଲକି ମୁଲକି ହୁସି ॥

ଅଗଷ୍ଟ ପନ୍ଦର ଜାନ୍ତିଆରୀ ଛବିସ୍
କହୁଥିଲୁ ଗାଁ ବୁଲା ।
ବୁଦି ମି ବିସ୍ମର ଖାଉଥିଲୁ
କୁରତା କରି ମେଲା ॥

ସେ ସ୍କୁଲ୍ ସମିଆଁ ନୁହଲେ ନାହିଁ ମିଲେ
ଲାଗୁଥିଲା ସେଟା ବନେ ।
ଇହାଦେ ସେକଥା ଭାବିଦେଲେ ଥରେ
ଲାଗିସି କେନ୍ଦ୍ରା ଛନେ ॥

ମାଷ୍ଟର୍

ବଢ଼ିଆ ଯେନ୍ତା ବନାସି ପଲଙ୍କ୍ ଖର୍
ଆନି ଖରସୋ କାଠ୍
ମାଷ୍ଟର୍ ବି ହେନ୍ତା ଛୁଆ ମନ୍କେ ଗଢ଼ି
ଦେଖାସନ୍ ଅଏନ୍ ବାଟ୍ ।

କେତେ ପିଲାଛୁଆ କେ ପଡ଼େଇ ପାଠ୍
ବନେଇଛନ୍ ଡାକ୍ତର ।
ତାହାକୁ ନାଜନ କାହାରି ଧୂଆନ୍
କରୁଛନ୍ ହତାଦର ॥

ମାଷ୍ଟର୍ ମାନକରନ୍ ପାଇ ଗିଆନ୍
ହେଇଛନ୍ ଇଞ୍ଜିନିୟର୍
ଆର୍ କେତେ ଲୋକ୍ ଇନ୍ ହେଇ ମୁନୁଷ୍
ବନିଛନ୍ ଅଫିସର୍ ॥

ଦୁନିଆଁର୍ ଯେତେ ପର୍କାର୍ ସର୍ଭେ
ଡାକର୍ ନେ ଦଉଛ ଖାପି ।
ପାଠ୍ ପଢ଼ା ସାଂଗେ ବାହାରିଆ କାମ୍
ସବୁଥୁଁ ହଉଛନ୍ ଚାପି ।

ମାଷ୍ଟର ମାଷ୍ଟର ଭିତରେ ସରକାର
ରଖିଛନ୍ତି ପାତର ଅନ୍ତର ।
ଚାକ୍ରି କରି କୁରୁମ୍ ଚଳାବାରକେ
ଆନୁଛେ ପଏସା କନ୍ତର ॥

ଶିକ୍ଷା ଦେସନ୍ ବଳି ମାନସ୍ତୁ ଗୁରୁ
କରସ୍ତୁ ପାଦେ ପୂଜା ।
ସରକାର ନାହିଁ ଶୂନ୍ୟବାର କଥା
ଦଉଛନ୍ତି ଖାଲି ସଜା ॥

ବେତନ୍ ତାକର ନାହିଁ ବଜାବାର
କଲେ ବି ଯେତେ ଗୁହାରି ।
ଫେରନ୍ତି କାମେ ପଡୁଛନ୍ତି ଲାଗି
ନାହିଁ ଯିବାର ହାରି ॥

ତାକର ପତାଳା ଛୁଆ ବୁଲୁଛନ୍ତି
ଧରି ବୁଲେଇ ଗାଡ଼ି ।
ବଛର ବଛର ତକ୍ ଖଟି ଖଟି
ଯେସନ୍ ସାଏକଲ୍ ମାଡ଼ି ॥

ଗୁନ୍

ସେନେ ପଥର ମାଖି ଚକ୍ଚକ୍‌ଉଛ
ନାଜନ ଚିଖେ ଗୁନ୍ ।
ଦିହଁ କେ ସଫା କଲେ କାଏଁଟା ହେବା
ଲଗେଇ ଗୋଲୁ ସାଗୁନ୍ ॥

ମନ୍ତ୍ରା ନାହିଁ ରହେଲେ ପଏରୁଛା
ନାହିଁ କହନ କେହେ ବନେ ।
ସୁନ୍ଦରି ଚେହେରା ନି ରହେ ସବୁଦିନ
ରହେବା ଘଡେ ଛନେ ॥

ଅଏନ୍ କରି ହେଲେ କଥା ପଦେ
ସବେ ହେସନ୍ ଗହକି ।
ଠାନ୍ତି ମାନ୍ତି ହେଇ ଗରବ୍ କଲେ
ଭାଂଗି ଯାଏସି ସଉକି ॥

ଦାମ୍‌କିଆ ଶାଢ଼ିକେ ସୁନାର ହାର୍
ହେଇଛ ଦିହେଁ ଉଲେଇ ।
ଧନ୍ ସଂପତି ଅଛେ ବଳି ଗୁରୁଦୁ
ନାହିଁ ହ ଏତେ ଫୁଲେଇ ॥

ଯହ ଗରବ୍ ମୁନୁଷ୍ ତ ମୁନୁଷ୍
ଭଗବାନ୍ ନି ପାରେ ସହି ।
ସେତେବେଳେ ପାଏବ ଯେନ୍ ଦଶା
ନାହିଁ ପାର କିଛି କହି ॥

ବୁଡ଼ି ଗାଁ

ଶୁକ୍ରେଲ୍ ନଏଦୁଆଁ ହେଲା ତେମ୍
ଘର ଛାଡ଼ି ପଳାଲେ ଲୋକ ।
ନିଜର ଜନମ୍ ମାଏର ଛାଡ଼ୁଛନ୍
ପେଟେ ନାଜନ ଭୋକ ॥

ଯେନ ଖେଳିକୁଦି ହେଉଥିଲେ ବଡ଼
ସେ ଗାଁ ଯିବା ପାନି ବୁଡ଼ି ।
ଆଁଖି ବାହାରୁଛେ ଧାର ଧାର ଲହ
ଯଉଛନ୍ ଗାଁ ଛାଡ଼ି ॥

ଛଡ଼ ଘର ଛାଏନ୍ ଘର ଯାହାଥିଲା
ମାଟି ଗଲା ସବୁ ମିଶି ।
ଏକଜୁଟ୍ ହେଇ ରହୁଥିଲେ ସଭେ
ଛତେନେଲା ଖୁସି ॥

ମାହାପୁରୁ ଦେବତା କରୁଥିଲେ ପୂଜା
ହଉଥିଲା ଯାତ୍ରା ପରବ୍ ।
ପାଁର୍ ପାଲି ନୁ ଆସୁଥିଲେ ଦେଖି
ଲାଗୁଥିଲା କେତେ ଗରବ୍ ॥

ଗାଁର୍ ମୁତ୍ତସେ ହଉକି ଭାରବତ୍ ଗୁଡି
ହଉଥିଲେ କଥା ବସି ।
ଛିନ୍‌ଛତର୍ ହେଇ ସବୁ ଗଲେ ପଲେଇ
ମୁହେଁ ନାଜିନ ଚିକେ ହସି ॥

ଜମି ବାଡି ଘର୍ ଦୁଆର୍ ଯିବା ମେଟି
ନାଜି ରହେ ଚିନ୍‌ହା ବନା ।
କିଏ କେନ୍ ଆଡେ ପଲେଇଯିବେ
ନାଜି ରହେ ଠିକ୍‌ନା ॥

ଲାଖ୍ ଲାଖ୍ ଟଙ୍କା ପାଏଲ ବଲି
ଯେ ଯାହା ଦଉଛନ୍ କହି ।
ହେତେ ଟଙ୍କା ରେ ଚଲ୍‌ବେ କେତେଦିନ୍
ଜମିବାଡି ତ ଗଲା ମେଟି ॥

ଗରବ୍

ପାଖେ ଧନ୍ ପଛେ ଲୋକ୍ ଅଛନ୍ ବଳି
ମାରୁଛ କେତେ ଫୁଟାନ୍ତି ।
ଧନ୍ ସରିଗଲେ ଲୋକ୍ ଯିବେ ପଲେଇ
ସୁଖ୍ଯିବା ମୁହଁ ପାନ୍ତି ॥

ପରହର୍ ବଫୁଥୁଁ ହଉଛ କଷି
ଛାଡୁଛ କେତେ ରତି ।
ନିଜର୍ ଦମ୍ଭୁ ନାହିଁପାର ଜିତି
ଅରକଲେ ଯିବ ପତି ॥

ଚୁଣୁ କଥା ପଦେ ନାହିଁ ବାହାରେ
ଦେଖିଲେ ଲୋକ୍ ଗହଳି ।
ଘର ଭିତ୍ରେ ରହି କରସ୍ ଆସନ୍
ମନ୍ ଯାଏସି ଚହଳି ॥

ପାଠ୍ ଦୁଇ ଅଖର୍ ନାହିଁ ପଢ଼ିକରି
ଭାବୁଛ ବଡେ ଗିଆନ୍ତି ।
କେନ୍ କେନ୍ କଥା କହେଲେ ହେବା
ନାହିଁ ପାରୁଛ ଜାନ୍ତି ॥

ଜୀବନ୍ ଗଲେ ଧନ୍ ନି ଯାଏ ସାଂଗେ
ଯିବ ଏକ୍ଲା ସବୁ ଛାଡ଼ି ।
ନିଜର୍ ଗରବ୍ ନିଜ୍ଜେ ଖାଏବା
କାହାକେ ପାର୍ବ ତାଡ଼ି ॥

ଗୁରୁ ଆଏ ଭଗବାନ୍

ଆଉର ସମିଆଁଥି ପଡୁଥିଲୁଁ ପାଠ୍
ଖପର ଛାଏନ୍ ତଳେ ।
ଗଲୁଥିଲା ପାଏନ୍ ଇସ୍କୁଲ୍ ସାରା
ଭିଜୁଥିଲା ଡେସ୍ ହଲେ ॥

ଇସ୍କୁଲ୍ ଜୀବନ୍ ଏନ୍ତା ଗଲା ସରି
ଭଂଗା ବେଟ୍ରେ ବସି ।
ପାଠ୍ ଯେନ୍ତା କେ ମାଡ୍ ହଉଥିଲା ହେନ୍ତା
ମୁହେଁ ନାହିଁ ଥାଇ ହସି ॥

ଏଡେ ମାଷ୍ଟର୍ ସାଂଗେଁ ହଉଛନ୍ ଲାଡ
ନାହିଁ ନ ଚିଖେ ଡର୍ ।
ସରକାର୍ ଯେତୁ ଉଠେଇଦେଲା ମାଡ୍
ପଡାକେ ନାହିଁ ନଜର ॥

ଚାଲି ଚାଲି ଆସୋ ଲୋକ୍ ଯଉଥିଲେ
କେତେ ଧୁର୍ ପାଠ୍ ପଢି ।
ଏଭର୍ ଛୁଆମନେ ଷ୍ଟାଇଲ୍ ମାରି
ଯଉଛନ୍ ଗାଡି ଚଢ଼ି ॥

ଆଜ୍ଞା ମନକୁ ସେବେଲେ ମାନି ଗୁରୁ
ମାରୁଥିଲେ ମୁଡିଆ ।
ଆଏକ୍ କାଲିର୍ ପିଲା ମାଷ୍ଟର୍ ଆସେ
ଖାଉଛେ ପାନ୍ ପୁଡିଆ ॥

ଗୁରୁ ଚାଲା ମାଏନ୍ ଦେଲେନ ପାସ୍ରି
ବସୁଛନ୍ ଗୋଡ଼ ଲଦି ।
ଦେଖୁଦେଲେ ଧୁରୁ ଆସୁଛନ୍ ଆଜ୍ଞା
ଡରହେ ଦିଅନ୍ ଲୁକି ॥

ଗୁରୁ ବଲି ନାଉଁ ମାନବାର କେହେ
ଉଡାସନ୍ ଖାଲି ମଜା ।
ଗୁରୁକେ ଭଗବାନ୍ ଭାବି ସେ ସମିଆଁଥି
କରୁଥିଲେ ପାଦେ ପୂଜା ॥

ଆମର୍ ମନେ ଆମେ ନାଉଁପାରୁଁ ଜାନି
ନାଉଁ ଶିଖାଲେ ଗୁରୁ ।
ଡାକର୍ ଲାଗି ଆଗକେ ହେସି ବଢି
ସେ ତ ଆନ୍ ମହାମେରୁ ॥

ଭୁଲ୍ ବାରୁ ଆନ୍ସନ୍ ଅଏନ୍ ବାଟକେ
କରସନ୍ ବାଟ୍ ଉକିଆ
ମୁନୁଷ୍ କେ ବନାସନ୍ ମୁନୁଷ୍ ଭଲିଆ
ସେ ଗୁରୁ ପାଦେ ମୁଡିଆ ॥

ନୂଆଁଖାଇ

ଭାବର ବଂଧନଟା ଯାଏସି ବଢ଼ି
ଆସଲେ ନୂଆଁଖାଇ ।
ଯିଏ ଯେନ ଥିଲେ ନାହିଁ ପାସରନ୍
ଗାଁକେ ଆସସନ୍ ଧାଇଁ ॥

ରାଗରୁସା ପାସରି ପରାପାଟକେ
ହେସନ୍ ମୁଡ଼ିଆ ଜୁହାର ।
ଉସତ୍ ହେଇ କରସନ୍ ନଟା ଡେଗା
ଆମର ରଜା ତିହାର ॥

ଇଦିନେ ପିଠାପନାଥୁଁ ଗାଁ ସାରା
ମହକିସି ମହମହ ।
ଛୁଆଠାନ୍ କୁଡ଼ା ସଭକର ମନ୍
ହଉଥିସି ଗହଗହ ॥

ପରା ପରା ଘର ଘର ବୁଲି ସତେ
ହେସନ୍ ଭେଟଘାଟ ।
ସବୁ ରିସା ଫୁଲ ଦେସନ୍ ପାସରି
ହେଇଥଉନ୍ ପଛେ ମାଡ଼ ॥

ଭାଇଚାରା କେ ରଖିଛେ ବଞ୍ଚେଇ
ନୂଆଁଖାଇ ତିହାର ।
ସିଆନ୍ ସୁଜନ୍ ଗୁନିମାନା ସମ୍ବେ
ନୂଆଁଖାଇ ଜୁହାର ॥

ମାଁ ଦୁର୍ଗା

ମହିଷାସୁର କେ ମାରି ମାଁ ଦୁର୍ଗା ଦେବୀ
ଧର୍ତ୍ତି କଲୁ ଉଧାର ।
ଏତେ ମହିଷାନୁ ଜିତି କରି ଅଛନ୍
ତାହାକୁ କରିଦେ ପାର ॥

ଯେନ୍ ଲୋକ୍ କରୁଛେ ଯହ ପାପ
ତାର ମୁତେ ପକା ପାହା ।
ତୋର ଉକତ୍ତେ କରସି ଗୁଲ୍‌ଗୁଲା
କରୁଥିବୁ ଟିକେ ଆହା ॥

ପାପର ଭାର ସଂସାରେ ଗଲାନ ବଢ଼ି
ମରତ୍ତେ ଆ ଉତ୍ତରି ।
ଗୁଟ୍ ଗୁଟ୍ କରି ବାଛି ବାଛି ଦେ ସଜା
ସଂସାରୁ ଯଉନ୍ ଖୁସି ॥

କଲିଯୁଗେ ଅସୁର ହେଲେନ ଗୁରୁଦୁ
ତାହାକୁ କର ସଂହାର ।
ବିବେକ୍ ବିଚାର ଦେଲେନ ପାସ୍‌ରି
ଛତେଇ ନଉଛନ୍ ଆହାର ॥

ତୋର ନାଁକେ ଶତ୍ରୁ ଶୁନିଦେଲେ ମାଁ
ଡରହେ ଦେସି ସେରପେଟି ।
ତୋର ଝଲକ୍ ଟିକେ ଦେଖେଇ ଦେ
ଯଉନ୍ ସବୁ ଲେହେଟି ॥

ଲାଓ

ଚାକ୍ରିଆ ହଉ କି ବିନ୍ ଚାକ୍ରିଆ
ମାଗୁଛନ୍ ସତେ ଲାଓ ।
ଯେତେ ଭୁଲ୍ କଲେ ବି ହେସା ମାପ୍
ଦେଇଦେଲେ ଦଶ ପାଓ ॥

ଡାକ୍ତର୍ ତୁମ୍ଭେ ନାହିଁ ଦେଖେ ଡୁଗି
ହେଇଥାଉ ଯେତେ ରୋଗ ।
ଦୁଇ ପଏସା ହାତେ ଦେଲେ ଦେଇ
ଛାଡ଼ି ଯାଏସି ଭୋକ୍ ॥

ପୁଲିସ୍ ଆସେ ଯଦି ଯାଇଛ ପଡ଼ି
ଶୁନ୍ଦ କେତେ ଗାଲି ।
ପାନ୍ ଖୁଆ ମୁନା ନ ଦେଲେ ଭରି
ଦେସନ୍ ଟିକେ ସୁଆଁଲି ॥

କୋଟ୍ କଟ୍ଟି କାମୁଁ ଗଲେ ଫସି
କରିଦେବେ ଭିକାରୀ ।
ଲୁକରଠାନ୍ କନ୍ତର ଆନି ଆନି
ଜୀବନ୍ ଦେବ ହାରି ॥

ତହସିଲ୍ ବୁଲ୍ ପଡ଼ିଗଲେ କାମ୍
ନରଦି ନରଦି ଅଥା ।
ଆଏଜ୍ କାଏଲ୍ କରି ଦିନ୍ ଯିବା
ନାହିଁ ଶୁନନ୍ କଥା ॥

ଫସକା କାମ୍ କରିଥିଲେ ଠିକାଦାର୍
ହେଇ ଯାଏସି ସବୁ ଓକେ ।
ଅଫିସର୍ ନେତାକେ ଦେଲେ ଭାଗେ
କାଶା କର୍ବେ ଲୁକେ ॥

ଅନିଏ ଦୁର୍ନୀତି କରସନ୍ ପାର୍
ଦେଲେ ବିଡା ବିଡା ଟଙ୍କା ।
ସରକାରୀ ହଉ କି ବେସରକାରୀ
ସବୁ ମୁହଁ ହେସି ବଙ୍କା ॥

ଫୁଲ୍

ଗଛେ ବୁରୁଗାତେ ଫୁଟିଥିଲେ ଫୁଲ୍
ଦିଶିଥି କେତେ ଅସନ୍ ।
ମାଲା ଗୁଁଥି ମହାପୁରୁଷେ ଦେଲେ
ମନ୍ତ୍ରା ହେସି ଧ୍ୟନ୍ ॥

ନିଜେ ନାହିଁ ଜଗେଇ ଗୁଚେ ଗଛ
ଚୁରାସ ପରର୍ ଫୁଲ୍ ।
ଲୋକକୁ ବାଆଁଟ ଯେତେ ଗିଆନ୍
ନାହିଁ ମିଲେ କିଛି ମୂଲ୍ ॥

ଗଛ ଜଗେଇ ଯତ୍ନଭରେ ଯିଏ
ନାହିଁ ପାଏ ଫୁଲ୍ ମୁଠେ ।
ପହଞ୍ଚନ୍ତୁ ଲୋକ ନଭକ୍ଷନ୍ ତୁଲି
ନାହିଁ ଥାଏ ଗଛେ ଗୁଠେ ॥

ଚୁରାଲାଟା ଦେବାଦେବୀ କେ ଦେଲେ
ହେଥି ନାହିଁନ ପୁଛନ୍ ।
ଗରବ୍ କଲେ ନାହିଁ ସହେ କେତେ
ହେବା ସବୁ ଶୁଦ୍ଧନ୍ ॥

ନକଲି କରୁଛେ ରାଜ୍

ଚାଷ କରି ପୁଷ୍ପୁଛେ ଲୁକର ପେଟ୍
କରସ୍ ତାକେ ହିନ୍ମାନ ।
କେମେରା ଆଘେ କଲେ ଚାଷୀ ରୁଲ୍
ମିଲସି କେତେ ସନ୍ମାନ ॥

ଅସ୍ଲି ବନ୍ଧୁକେଁ ଯେ କରୁଛେ ଯୁଧ
ସେତାକେ ଦେସ ପାସ୍ରି ।
ନକଲି ବନ୍ଧୁକେଁ ବନ୍ଧୁଛନ୍ ହିରୋ
ଧରିଛ ସାଂଗେ ଆବ୍ରି ॥

ଖରା ବରଷା କାଁକର କେ ସହି
ରଖୁଛନ୍ ଦେଶର ମାନ ।
ସୁଖର ଝୁମ୍ପରା ସାଂଗେ ପେଟ୍‌କେ ମୁଠେ
ଦେସନ୍ ଯବାନ୍ କିଶାନ ॥

ଅସ୍ଲି ସବୁବେଳେ ହେସି ହିନିଷ୍ଟା
ନାଜ୍ ଦିଅନ୍ ଧୁଆନ୍ ।
ନକଲି ସଦାବେଳେ ନାଆଁ କମାସି
ସବୁନ୍ ପାଏସି ଠାନ୍ ॥

ନିଜର୍ତ୍ତା ନିଜ୍ଜକେ ବନେ

ଛେଲ୍ ମେଡି ଗାଏ ଦାମୁର ଚରାଲେ
ନାଇଁନ କିଛି ଲାଏଜ୍ ।
ନିଜର୍ କାମ୍ କରି ପୁଷ୍ପ ପେଟ୍
ଘରକେ ହଉଛେ ସାହେଜ୍ ॥

କବାର୍ କରି ଚଳଉଛେ କୁରୁମ୍
ପରକେ ନାଇଁନ ଆଶ୍ ।
ଠିକା ଭଣ୍ଡା ଚୋର ଡକେଡ୍ କରି
ନାଇଁ ଲଗାବାର୍ ପାଶ୍ ॥

ଜିନ୍ସ୍ ଟପ୍ ପିନ୍ଧି ବନାଲେ ରିଲ୍ସ
ନାଇଁ ମେଟେ କେଡେ ଭୋକ୍ ॥
ଧନ୍ ଅଛେ ବଳି ଦେଖେଇ ହେଲେ
ବନେ ନାଇଁ କହନ୍ ଲୋକ୍ ॥

ଅଲଗା ଲୁକ୍କେ ନାଇଁ କର ଆସିଙ୍ଗ୍
ନିଜ୍ଜକେ ରଖି ଅସନ୍ ।
କେନ୍ ମୁନୁଷ୍ ବନେ ଅସାର୍ ବାଛଲେ
ତୁମ୍ଭର ହେବା ହାଏନ୍ ॥

କାମ୍ ଦେଖ୍ ନାଇଁ କର ବଡ଼ସାନ୍
ଯାହାର୍ତା ତାକେ ବନେ ।
ପରହର୍ କାମ୍ କରୁ କି ନିଜର୍ତ୍ତା
ସୁଖେ ରହେସି ଛନେ ॥

କନ୍ୟାମାଳା ଘାଟି

ପାହାଡ଼ ପରବତ ଝାରି ଜଂଗଲ୍
କନ୍ୟାମାଳେ ଅଛେ ପୁରି ।
ବାଂକଟାଂକ ବାଟଘାଟ ଦେଖିଦେଲେ
ମୁତକାନ୍ ଯାଏସି ଘୁରି ॥

ରୁଡ଼ର ଦୁହିଁ ପାଖେ ଅଛେ ଗଛଖୁଟ୍
ମାର୍ଗସି ଥଣ୍ଡା ପବନ ।
ଚେରେଟିରଗୁନ୍‌ର ଶବଦ ଶୁନି
ପରଛା ଲାଗିସି ମନ ॥

ପରବତୁ ଝରି ଝରନା ପାଏନ୍
ପତୁଛେ ମୁତେ ଉପରୁ ।
ଗାଧିଲେ ଲାଗିସି ବଡ଼ା ଅଏନ୍
ମନ କହେ ନାହିଁ ଖସୁ ॥

ଦାରିଙ୍ଗବାଡ଼ି ପାଖେ ଦାସିଂବାଡ଼ି ଅଛେ
ମିଦୁବାୟା ଖାଟର ଫଲ ।
ପରକୁଡ଼ି ରାନ୍‌ ଦିଶିସି ବଢ଼ିଆ
ପାଏନ୍ ବୁହୁଛେ ଖଲ୍ ଖଲ୍ ॥

ଦାରିଙ୍ଗବାଡ଼ି ଠାନ୍ତୁ ଗାଜଲବାଡ଼ି
ଲମି ଯାଇଛେ ଘାଟି ।
ବନାହେଇଛେ ରୋଡ଼ କେତେ ସୁନ୍ଦର
ପାହାଡ଼ ପରବତ୍ କାଟି ॥

ଘାଟି ଉପରୁ ତଳକେ ଦେଖୁଦେଲେ
ଶୁଖିଯିବା ସଥେଁ ଟାଟି ।
ଆଲମାଲ ପଡ଼ିଗଲେ ନି ମିଲେ କିଛି
ପଏରୁଛା ଯିବା ମେଟି ॥

ହୁସିଆର ହେଇକରି ସଦାବେଳେ
ଚଲାବାର ପଡ଼ିବା ଗାଡ଼ି ।
ଟିକେ ଇଆଡ଼ ସେଆଡ଼ ହେଇଗଲେ
ପଥରକେ ଯିବା ଚଢ଼ି ॥

ହେଲମେଟ୍ ପିନ୍ଧି ଚଲାବ ବାଇକ୍
ମାର୍ବ ଘାଟିଥି ହରନ୍ ।
ଜାନ୍ବାର ହେଇକରି ଚଲାଲେ ରିସେ
ହେଇଯିବା ମରନ୍ ॥

ମାହାଲଗ୍ନ

ମଗ୍ନିର ମାସର ଗୁରୁବାର ଦିନେ
ମାଁ ଲକ୍ଷ୍ମୀର ହେସି ପୂଜା ।
ମନ୍ ଭିତରୁ ମାଁ କେ ଡାକସି ଯେ
ପାଏସି ସେ ତାର ମଜା ॥

ଚିତାଲେନ୍ ଭକ୍ତି ରେ ହେଇ ଉସତ୍
ତାର ଘରେ ହେଲେ ଠିଆ ।
କାଏଁ ବର ମାଗୁଛୁ ମାର୍ଗ କହେଲେ
ଉଡିଗଲା ତାର ହିଆ ॥

କାଲିଆ ବାଲିଆ ଦେଖୁଦେଲେ ବାଟେ
ଅଛୁଆଁ ଘରେ ଲଖିମି ।
ବାଲିଆ ମାହାପୁରୁ ଘରୁ ଦେଲେ ଖେଦି
ହେଇକରି ରିସିମି ॥

ବାଆର ବଛର ନାହିଁ ମିଲେ ଖାଏଦ୍
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେଲେ ଅଭିଶାପ୍ ।
ଭିକାରି ଭଲିଆ ବୁଲ୍ଲେ ଦୁହି ଭାଇ
କରିଦେଲେ ବାଲି ପାପ୍ ॥

ତାକର ଭୁଲ୍ ବାଲି ଜାନି ପାର୍ଲେ
ମାର୍ଗଲେ ଦୁହେଁ ଖେମା ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେବୀ ହସି ହସି କହେଲେ
ଚାଲ ମିଲିମିଶି ରହେମା ॥

ଚଇତନର ମାଁ

ଆସ ଧନ କଳାକାହ୍ନୁ ଗୋପପୁରକେ ଫିରି
ଆହା ଖାନାପିନା ଛାଡ଼ିଦେଲେ ନ ତୁମ୍ଭକେ ଝୁରିଝୁରି
ଆହା ତୁମର ବିନେ ଯମୁନା ନଦୀ ଲାଗେ ଛିନା ଛିନା
ଆସମି ବଳି କହିଥିଲ ହେଲ ବାଟ ବନା
କଳା କଳା ବାଲେ ତୋର ମୟୂର ତୁଲ
ମନ୍ କେ ନେସି ମୁହିଁ ତୋର ମୁରଲି ସୁର
ଘର ଘର ଭୁକି ଭୁକି ଖାଉଥିଲୁ ତୁରେଇ ସବୁ ଦହି ମହି
ଗାଁ ଯାକ ତୋର ପଛେ ଧାଉଁଥିଲେ ହସୁଥିଲୁ ମୁର୍କି ହସି
ଏ କାହ୍ନା.....
ଗୋପପୁର କେ ଆସ ଗୋ ଜଳଦି ଜଳଦି ଫିରି
ତୁମର ବିନେ ଗୋପଦାଣ୍ଡେ ପଡ଼ିଯଉଛେ ହୁରି
ଗୋପପୁର କେ ଆସ ଗୋ ଜଳଦି ଜଳଦି ଫିରି
ଏ ମୋର କାହ୍ନା.....
କେତେ କରସୁ ବାହାନା
ତୋର ଲାଗି ନାହିଁ ପାରେ ରହି
ତୋର ବିନେ କେନ୍ଦେହି ବର୍ତ୍ତମାନ
ତୁଙ୍ଗ ତ ମୋର ଆଖିର ପିତୁଳା
ତିରି ଚିରି ଚିରି ଚିରି ବାଜେ ବର୍ଷା
ଦେଖୁଦେଲେ ତୋର ଚେହେରା ମନ୍ ଯାଏସି ବସି
ମଥୁରା ନ କାହାର ଠାନେ ମନ୍ ଗଲା କାଏ ରସି
ପଏରଛା ତୁମେ ପାସରିଦେଲ ନାହିଁ ପାରଲ ଆସି
ଫିରି ଆସମି ବଳି କାହୁ ଦେଇଥିଲ କଥା
ବାଟ ଯୁଗି ଯୁଗି ମୟୂରତୁଲିଆ ହେଲୁନ ଅଥା
ଯମୁନା କୁଲେ ଗୋପିର ସାଂଗେ କରୁଥିଲ କେତେ ମଜା
ମଥୁରା ଯାଇ ରହିଗଲ ସମକୁ ଦଉଛ ସଜା

ଏ କାହ୍ନା କାହିଁଯେ ଏନ୍ତା କଲୁରେ

ଏ କାହ୍ନା.....

ଗୋପପୁର କେ ଆସ ଗୋ ଜଳଦି ଜଳଦି ଫିରି

ତୁମର ବିନେ ଗୋପଦାଣ୍ଡେ ପଡ଼ିଯଉଛେ ହୁରି

ଗୋପପୁର କେ ଆସ ଗୋ ଜଳଦି ଜଳଦି ଫିରି

ଆହା ମୋର ମହନ.....

ତୋର ବିନେ ସବୁ ଅନ୍ଧାର

ହାତେ ତୋର ବାନ୍ଧି

ମୁହେଁ ମୁରକି ହସି

ଦେଖୁଦେଲେ ମନ ଯାଏସି ରସି

ତୋର ଆଏଲା ବାଟ କେ ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଦିନ ଗଲା

ଆଏମି ବଳି କଥା ଦେଇ କଲ ଗୁଲ୍‌ଗୁଲା

ଅକୁର ଆସି ରଥେ ସେ ତ ବସେଇ ନେଲା

ଧନୁଯାତ୍ରା ସରଲେ ଆଏବେ ବଳି କଥା ତ ଦେଲା

ତୋର ବାଟ ଯୁଗି ଯୁଗି ସମିଆଁ ସରି ଗଲା

ତତେ ଝୁରି ଝୁରି ଆମର ଟିଟି ଶୁଖିଗଲା

ମଲ୍‌ମଲିଆ

ଗଉଡ଼ ପିଲା

ଦଉଥିଲୁ ଘାଟିସାନି

ତୋର ବିନେ ଯମୁନାକେ ନାହିଁ ଆନିଯିବାର ପାନିରେ

ନାହିଁ ଆନିଯିବାର ପାନି

ଏ କାହ୍ନା.....

ଗୋପପୁର କେ ଆସ ଗୋ ଜଳଦି ଜଳଦି ଫିରି

ତୁମର ବିନେ ଗୋପଦାଣ୍ଡେ ପଡ଼ିଯଉଛେ ହୁରି

ଗୋପପୁର କେ ଆସ ଗୋ ଜଳଦି ଜଳଦି ଫିରି

ମଲିକେ ଆନ୍ଧୁଅଛେ ଜର

ରାମ ତୁଳ୍ ନାଲି ଯାଆ
ରାମ ତୁଳ୍ ନାଲି ଯାଆ
ରାମ ତୁଳ୍ ନାଲି ଯାଆ ବନବାସ ଫିରିଆରେ
ରାମ ତୁଳ୍ ନାଲି ଯାଆ ବନବାସ ଫିରିଆରେ
ନାଲିନ କାହାରି ମୁହେଁ ହସ ରାମ ଫିରିଆରେ

କାନ୍ଦୁଛେ ଅଯୋଧ୍ୟା ଧାମରେ
କିହେ ନାଲି କରବାର କାମ
କିହେ ନାଲି କରବାର କାମ
ମନ୍ତ୍ରରା କଳା କାଏଁ ବୁଧରେ
ତତେ ଘରୁ ଦେଲା ଖେଦି
ତତେ ଘରୁ ଦେଲା ଖେଦି

ବୁଆର ହଜିଗଲା ଚେତା
ନାଲି ମିଲେ ତୋର ପତା
ବୁଡ଼ିଯିବା ଇ ସଂସାର
ରାମ ତୁଳ୍ ଫିରିଆରେ

ନାଲିନ କାହାରି ମୁହେଁ ହସ ରାମ ଫିରିଆରେ
ରାମ ତୁଳ୍ ନାଲି ଯାଆ ବନବାସ ଫିରିଆରେ
ରାମ ତୁଳ୍ ନାଲି ଯାଆ ବନବାସ ଫିରିଆରେ
କୈକେୟୀ ମାତା ନାଲି ଜାନିରେ
ପରର ବୁଧୁଥୁ ହେଲା ଟାନି
ପରର ବୁଧୁଥୁ ହେଲା ଟାନି

ଦାସି ଭୁଲେ ଗଲା ପଡ଼ିରେ
ଜଙ୍ଗଲକେ ଦେଲା ଡ଼ି
ଜଙ୍ଗଲକେ ଦେଲା ଡ଼ି
ବନେ ରହେବୁ ଭୁଖେ
ନାହିଁ ରହୁ ସୁଖେ
ଜୀବନଟା ହେବା ଅନ୍ଧାର ରାମ ଫିରିଆରେ
ରାମ ତୁଇଁ ନାହିଁ ଯାଆ ବନବାସ ଫିରିଆରେ
ନାହିଁନ କାହାରି ମୁହେଁ ହସ ରାମ ଫିରିଆରେ

ପେନସନ୍

ଷାଠେ ବଛନ୍ ଡକ୍ କରନ୍ ଚାକ୍ରି
ବୁଝିବ ମୁତେ ଟେନସନ୍ ।
ରିଟାର୍ଡ୍ ହେଲେ ଆର୍ କିଏ ପର୍ରେ
ନାହିଁ ମିଲେ ପେନସନ୍ ॥

ଥରେ ଯଦି ହେଲ ଏମ୍‌ଏଲ୍‌ଏ ଏମ୍‌ପି
ପାଏବ ସବୁ ସୁବିଧା ।
ଚାକ୍ରି କରନ୍ ଦିନ୍ ରାଏଡ୍ ଖଟି
ଖାଏବ ଲାଡ୍ ବିଧା ॥

ବିନ୍ ପାଠେ ହେବେ ନେତା ମନ୍ତ୍ରି
ଗିଆନ୍ ଥାଇ ଚାମ୍‌ଚା ।
ପାଠ୍ ପଢି କରନ୍ ହେବ ଅଫିସର୍
ବୁଝିବ ନେତାର୍ ଗାମ୍‌ଛା ॥

ଦେଶର ଲାଗି ଯେ ଦେସି ଜୀବନ୍
ତାହାକେ ଦେସ ପାସ୍‌ରି ।
ସେବାର୍ ନାଁ ଥୁ ଯେ ଖାଉଛେ ଲୁଟି
ସେତାକେ ଥୁସ ଆବ୍‌ରି ॥

କୋଟି କୋଟି ଟଙ୍କାର୍ କାମ୍ ସବୁ
ପଡିଛେ ହେଲ ଅଚଲ୍ ।
ପେନସନ୍ ଲାଗି ନାହିଁନ ପଏସା
ଦେଖତ କେନ୍ଦ୍ରା ଅକଲ୍ ॥

ଭୋଟ୍

ତୁମ୍ଭେ ନେତା ଯଦି କରିଛେ କାମ୍
ନିଶ୍ଚୟ ପାଏବା ଭୋଟ୍ ।
ଇ କାମ୍ ସେ କାମ୍ କରିଛୁ ବଳି
ନିଜକେ କରୁଛ ଛୋଟ୍ ॥

ଲୁକ୍ତ ସେବା କରିଥିଲେ ତୁମ୍ଭେ
ସବୁ ନ ହେବା ଚରତା ।
ନାହିଁ କରଲେ କାମ୍ କହେବେ ଲୋକ୍
ଲାଗି ସି ହେତକେ ମିରତା ॥

କେ କରିଛେ କାମ୍ ଜାନିଛନ୍ ଲୋକ୍
ନାହିଁ ପିଟ ଆରୁ ଡିଗରା ।
ପରହର ବୁଧୁ ହେଲ ହୁସିଆର
ଦଉଛ ଗିଲି ଅଂଗରା ॥

ମଦ୍ ଶିକାର ଦେଇ ଭୋଟ୍ କେ
କେତେ ବନାବ ଭକୁଆ ।
ଏଡେ ସବୁ ଲୋକ୍ ସିଖିଲେ ନ ବୁଧୁ
ନାହିଁ ବୁଲ ଆରୁ ଭୁଆଁ ॥

ଜନ୍ତା କେ ବନେଇ ଉସତ୍ ବେତା
ସଂସାର କେ ଦେଲ ଗିଲି ।
ଜନ୍ତା ହେଇଗଲେ ଏକଜୁଟ୍
ନାହିଁପାର ମୁକ୍ତି ॥

ମୋର ସମିଆଁ

ଗାଆଁ ଠାକୁ ସହର ତକ୍ ଯାଇ
ଦେଖାସ ସବୁ ଖବର ।
ସମ୍ବେଦ ଦେଖି ସମାନ୍ ଆଖି
ନାହିଁ କେହି ନିଜର ॥

ଇସ୍ତୁଲ୍ ତାକ୍ତର ଖାନା ଅବସ୍ଥା
ତୁମ୍ଭରୁ ପାରସ୍ତ ଜାନି ।
ତୁମ୍ଭେ ଦେଖିଲେ ପଲ୍ଲୀସନ୍ ଲୁକି
ହେଉ ସତେ ଘିଟିଟାନି ॥

ଅଫିସର ଠିକାଦାର ନେତା ମନ୍ତ୍ରୀ
ଖୁଲ୍ ସ ତାକର ପୋଲ୍ ।
କାମ୍ପାମ୍ କିଛି ନାହିଁ କରବାର
କରିଦେଲେ ସବୁ ଖୋଲ୍ ॥

ଗରିବ୍ ଲୁକର ଗୁଲ୍‌ଗୁଲ୍ ସାଂଗେଁ
ଉଠାସ ଚାଷିର କଥା ।
ଫେରବି ଇ ସମାଜ୍ ନାହିଁ ସୁଧରେ
ହେଉ ଯଥା ପଛେ ଅଥା ॥

ନେତା ମନ୍ତ୍ରୀ କଥା କରସ ପରଚାର୍
ମନେ ନାହିଁ ରଖୁ ଭାବ ।
ତୁମ୍ଭେ ନିଉଜ୍ କରସନ୍ ପସନ୍
ମୋର ସମିଆଁ ହଉ ଜାଏ ॥

ସେ ଦିନ୍ ଆଏତା କାଏଁ ଫିରି

କ୍ରିକେଟ୍ ଫୁଟ୍‌ବଲ୍ କବାଡି ମଜା
ନଈଥିଲୁଁ କିଟା ପେଟେ ।
ରେଶ୍ ରେଡି ବିଷ୍ ଅମୃତ୍ ସାଁଗେ ବାଟି
ଖେଲୁଥିଲୁଁ ଘର ବାଟେ ॥

ଅତିପତି ବାଡିତେଗାନି ପିଥୁ ଖେଲ୍
ହଉଥିଲା କେତେ ମଜା ।
ଦୁଇ ପହରେ ଖରା ଝାଉଥି ବୁଲି
ପିଠି ବାଜୁଥିଲା ବଜା ॥

ସେଦିନ୍ ଫେର୍ ଆଏତା କାଏଁ ଫିରି
ଗାଧୁଁ ଉଡକି ଉଡକି ॥
ପିଲାମନକରନ୍ତୁ ବ୍ୟର୍ ପାଏନ୍
ନାହିଁ ପାରୁଥାଇ ଥାକି ॥

ସେ ସମିଆଁକେ ଏଡେ ଲାଗୁଛେ ନୁରା
କେନକେ ଗଲା ପଲେଇ ।
ଇହାଦେ ନୁରଲେ ନାହିଁ ମିଳୁଛେ
କେନ ଯାଇଛେ ହଜି ॥

ଗାଆଁ ଥୁ ରହି ଚାଷବାସ୍ କରି
ପୁଷ୍ପଥୁଲ ତୁମେ ପେଟ୍ ।
ସହରେ ରହି ପରର୍ କାମ୍ କରି
ଭାବୁଛ ନିଜକେ ସେଟ୍ ॥

ମାଲିକ୍ ହେଇ ନିଜର୍ କାମ୍ କରି
ଲାଗୁଥୁଲା ଲାଏଜ୍ ।
ଅଲଗା ଲୁକର୍ ବୁର୍କାକେ ବୁଝି
କରୁଛ ବଡେ ସାହେଜ୍ ॥

କୋଶଲ

ରଞ୍ଜିତ କବିତା

-୧-

ଇଠାନେ ନିରଦୁଷିକେ ଦୁଷି ବନେଇ
ଦଉଛନ୍ ତାକେ ସଜା ।
ଦୁଷି ବୁଲୁଛେ ଗାଁଖୁଲି ଛାତି ଫୁଲେଇ
ଉସତେ ନଉଛେ ମଜା ॥

ଦୁଷି ପଛେ ପଛେ ଧାଏସନ୍ ଲୋକ୍
ମିଲ୍‌ସି ଝୁରୀ ଶିକାର୍
ସତ୍ ବାଟେ ଚାଲ୍‌ସି ବଲି ନିରଦୁଷି
କରସନ୍ କେତେ ଧୁକାର୍ ॥

-୨-

ଲାଠି ଗୁଲି ଖାଇ ଗୁରା ସରକାରନ୍
ହେଲା ଭାରତ୍ ସ୍ବାଧୀନ୍ ।
ଉସତେ ଆଏଜ୍ ଉଡ଼ଉଛିଁ ତିରଙ୍ଗା
ନାହିଁ ନ ବଲି ପରାଧୀନ୍ ॥

ସେ ମହାପୁରୁଷକୁଁ ସୋର୍ କରି
କରମା ଜୀବନ ।
କୁତୁମ୍ବକେ ପାସ୍‌ରି ଦେଲେ ଜୀବନ୍
ଦେଶର୍ ରଖିଲେ ମାନ୍ ॥

-୩-

ମାହାଲିଆ ଖାଏବାରକେ ଲୋକ୍
ରହିଛନ୍ ଖାଲି ଟାକି ।
ସରକାର କାଣା କରୁଛେ ଘୁଷ୍ଟନା
ମାରୁଛନ୍ ସେଟା ନାକି ॥

କମେଇ କୁଠେଇ ଖାଏବାର୍ ଲାଗି
ନାଜନ କାହାରି ମନ୍ ।
ଫୁକଡ଼ ଫୁକଡ଼ ସୁଆଁଟି ଆନ୍ତେ
କିଏ ରଖିଦେଇଛେ ଧନ୍ ॥

-୪-

ମୁନୁଷ୍ ରୂପେ ଗଭଲୁ ଉତ୍ତବାନ୍
ନାଜି ଦେଲୁ କିଛି ଗୁନ୍ ।
ମାଏର୍ ମୁତା କରିଦେଲୁ କାଏଜେ
ସବୁ କାମେ ହେଲି ଗୁନ୍ ॥

ମାଏର୍ ଠାନ୍ ତ ସୁନର୍ ଜିନିଷ୍
କେତେଟେ ହେସି ଗତି ।
ମୁନୁଷ୍ ହେଇ କେନ୍ସି କାମେ ନାଜି
ପଏରୁଛା ଗଲି ସତି ॥

-୫-

ପରର ସୁଖ ଦେଖି ନାହିଁ ପାରୁଛ ସହି
ଗୋଡ଼କେ ଦଉଛ ଘିଟି ।
ନିଜର ମୁତେ ପଡ଼ିଲେ ଦୁଖ ଦଶା
କଥାଥୁ ଯାଏସ ଖୁଜି ॥

ତୁମେ ରହେତ ସଦାବେଳେ ସୁଖେ
ଦେଖିତ ପରର ଦୁଖ ।
କେ ଗୁଟେ କେନ ପାଏଲେ ପରଶଂସା
ଛାଡ଼ି ହେସି ଧୁକ୍ ଧୁକ୍ ॥

-୬-

ରାଖି ଗୁଟେ ବାଧୁଲେ ଭାବର ହାତେ
ବଢ଼ିଯାଏସି ସତେ ଭାବ ।
ଭାବ ବୁହେନ ର ସେନହ ଆଦର
ରହିଥିସି ତାର ଛାପ ॥

ରାଖୁଥି ଭରିଛେ ପ୍ରେମର ବାଧନ
ନାଜସେ ଛୁଟିଆ ଡୋର
ସରାବନ ମାସର ପୁନି ଦିନକେ
ରଖୁଥିସନ ସଭେ ସୋର ॥

-୭-

ଲୋକକୁ ଗିଆନ୍ ଦେଇ ଦେଇ ଯାହାର
ପାରିଛେ ମୁତର ବାଲ୍ ।
ତାର କଥା ଏଭେ ନାହିଁ ଶୁନ୍‌ବାର୍
ଦେଖତ ଦୁନିଆର ହାଲ୍ ॥

ନିଜକେ ନିଜେ ଭାବୁଛନ୍ ବଡ଼ ଲୋକ୍
ନାଜନ ବୁଧ୍ ଗିଆନ୍ ।
କାହାର ସାଙ୍ଗେ କେନ୍ତା ହେସନ୍ କଥା
ସେଟାକେ ଦିଅ ଧିଆନ୍ ॥

-୮-

ଅନିଏ ଉପେଥ୍ ଅରଜିଲା ଧନ୍
ନାହିଁ କହେବ ମୋର
କେନ୍ କେନ୍ ଆତ୍ମ ଯିବା ପଲେଇ
ନାହିଁ ପାଇପାର ସୋର ॥

ଲୁକର ମୁତ୍ ମାରି ଛିଟିଛ ସଂପତ୍
ସେଥ୍ କେତେ ବାହାଦୁରି ।
ଉପରବାଲା ସବୁ ଦେଖୁଛେ ଜାନୁଛେ
ନାହିଁ ପାର କେଭେ ତରି ॥

-୯-

ହେଇଗଲେ ବାଟେଘାଟେ ଦୁର୍ଘଟଣା
ନାହିଁ କରବାର ସାହେଜ୍ ।
ଫରୁ ଉଠେଇ ଖାଲି ନେସନ୍ ମଜା
ନାହିଁ ନ ଚିକେ ଲାଏଜ୍ ॥

ଗୋଡ଼ ହାତ ଭାଗି ଛଟପଟଛନ୍
ସୁନା ରୂପା ନଈଛ ଲୁଟି ।
ଲୁକର ଜୀବନ୍ କାନ୍ଦୁଲା ବେଳେ
କରୁଛ ଭୁଲକୁଟି ॥

-୧୦-

ବେଲ୍ ଉଦାଠାନ୍ ବେଲ୍ ବୁଡା ତକ୍
ହଉଛେ ଯେନ୍ ଖରା ।
ଘରୁ ଭିଟାକେ ନାହିଁ ହେବାର ବାହାରି
ତତି ଯଉଛେ ଧରା ॥

ଆସ ମିଲିମିଶି କରି ସତେ ଜଗାମା
ଗୁଟେ ଗୁଟେ ଗଛ ।
ଖରା ବରଷା ଠାନ୍ ଯିମା ତରି
ନାହିଁ ଭାବ ଆର୍ ପଛ ॥

-୧୧-

ପରହର ଧନକେ କଲେ ଆସ୍ତରେ
ଯହଦିନ୍ ନାହିଁପାର ଚଳି ।
ନିଜର ହାତେ କମେଇ ଖାଏଲେ ମୁଠେ
ବଛର ବଛର ଯିବା ଚଳି ॥

ଲୁକର ମୁତ୍ତମାରି ଆରଜିଲେ ଯେତେ
ନାହିଁ ଅଟେ ସେ ଧନ ।
ଦେଇଛେ ତ ମାହାପୁରୁ ଗୋଡ଼ହାତ୍
କାମ୍ କବାରେ ଲଗ ମନ ॥

-୧୨-

ଆଇଛେ ଆଏକ୍ ଫଗୁନ୍ ପୁନି
ଖେଲ୍ମା ମିଶି ରଂଗ୍ ।
ଲୁକର ଦିହେଁ ମୁଁତେ ଲଗେଇ ଫଗୁ
ବଦ୍ଲମା ମୁହଁର ଢ଼ଂଗ୍ ॥

ଭାବର ରଂଗ ଭାବେ ଦେମା ଲଗେଇ
ରାଗ୍ ରିସ୍ମି ପାସ୍ରି ।
ଖେଲ୍ମା ରଂଗ୍ ଧରି ପିଚ୍କାରି
ସାଂଗ୍ ସର୍ସି ଆବ୍ରି ॥

-୧୩-

କେ କାଶା କରୁଛେ ଖାଉଛେ ପିଉଛେ
ନାହିଁରଖ ସେ ଖବର
ନିଜେ କେନ୍ଦ୍ରା ହେବ ଅଏନ୍ ମୁନୁଷ୍
ହେଟାକେ ଦିଅ ନଜର ॥

ପାଁର ଲୁଖେ ହେଲେ ଅଏନ୍ ମୁନୁଷ୍
କହେବେ ସତେ ବନେ ।
ତୁମ୍ଭକେ ବଦନାମ୍ କରବା ଆଘୋ
ଭାବ୍ବେ ଘଡେ ଛନେ ॥

-୧୪-

ପଏସା କମାମି ବଳି ଦିନ୍ ରାଏଡ୍
ଖେଲୁଛ ଖାଲି ସଟା ।
ଖାଏବାର କେ ନି ମିଲେ ରହେବ ଭୁଖେ
ହେଇଯିବ ପଛେ ଚଠା ॥

ଜୁଆ ଖେଲି ନାହିଁ ହୁଅ ବଡ଼ ଲୋକ୍
ପଡ଼ିଯିବ ବାବୁ ତଲେ ।
ଖଟି କରି କମାଲେ ଦୁଇ ପଏସା
ଖାଏବ ଗର୍ବେ ଭଲେ ॥

-୧୫-

ସବୁ ଦୁଃଖ ଦଶା ସହିକରି ନାରୀ
କରସି ସବୁ କାମ୍ ।
ସବୁ କାମଧାମେ ଆଗକେ ବଢି
ସବୁଠାରେ ଅଛେ ନାମ୍ ॥

ମା ବୁଝେନ୍ ସ୍ତ୍ରୀ ରୂପେ ହେଲ ଜନମ୍
ଆସେ ହଉଛେ ଠିଆ ।
ଯେତେ ଦୁଃଖ ଦଶା ବିପଦ୍ ଆସୁ
ନାହିଁହାରେ କେତେ ହିଆ ॥

-୧୬-

କେତେ ଅଧର୍ମ କାମ୍ କରିଥିଲେ
ଦେସୁ ମୁନୁଷ୍ ଜନମ୍ ।
ସୁଖ ନାହିଁ ପାରଲି ଜାନି ପରଭୁ
ଫଟା ମୋର କରମ୍ ॥

କଥା କହି ବୁଝି ପାରସି ବଳି
ମୁନୁଷ୍ ସବୁନୁ ବଡ଼ ।
କିଟା ଝୁଟା ପଥର ବାଟ୍ ପଡ଼ିଲେ
ହେସି ସବୁ ଗଡ଼ବଡ଼ ॥

-୧୭-

ଧନ୍ ସଂପତି ଥିଲେ କାଷ୍ଠା ହେବା
ମୁହେଁ ନାହିଁଥିଲେ ହୁଏ ।
ଗରିବ୍ ଘରର ଛୁଆ ହେଲେ ବି
ମନେ ଅଛେ କେତେ ଖୁସି ॥

କମାଲେ କୁଟାଲେ ଖାଏସୁ ଆମେ
ଲୋଭ ନାହିଁ କରୁଁ ଧନ୍ ।
ପଏସା ଲାଗି ତୁମର ଯାଏସି ଦିନ୍
ଥାବେ ନାହିଁ ରହେ ମନ୍ ॥

-୧୮-

ହୁହୁ ହେଇ ବଢ଼ିଯଉଛେ ଖରା ତାତି
ନିଥିରି ପଡ଼ୁଛେ ଝାଲ୍ ।
ଘରୁ ଭଟାଁକେ ବାହାରି ନାହିଁ ହେବାର୍
ସିଝି ଯଉଛେ ଛାଲ୍ ॥

ସିଝି ମାରୁଛେ ଖାଲି ତତ୍ତଳା ପବନ୍
ଜଂଗଲ୍ ଗଲାନ ବୁଡ଼ି ।
ଆମର ଗୁଡ଼କେ ଆମେ ମାରି ଚୋଟ୍
ଛାଡ଼ୁଛୁଁ କେତେ ରତି ॥

-୧୯-

ଆସେ ଗହଗହ ହେଇ ହେସନ୍ କଥା
ପଛେ ମାର୍ସନ୍ ଚୋର ।
ହେତା ଲୋକନ୍ ଥୁବ ଟିକେ ଦୁରିଆ
ନିହେଲେ ଦେଖିବ କୋର ॥

ଗୁଟେଠାନେ ବସି ଖାଏବେ ପିଇବେ
ହେଲେ କରିଦେବେ ପର
ନିଜର ଲାଗି ନାହିଁ ଦେଖନ୍ ଆଗପଛ
ଭାଂଗିବେ ଅଳଗା ଘର ॥

-୨୦-

କୁଏ ଜାଲି ଜଙ୍ଗଲ ଦଉଛ ପୁଡେଇ
କହୁଛ ମାକଡ଼ ବିହା ।
ଗଛଖୁଟ୍ ପୁଡି ହେଉଛେ ଖାଏଡ଼
ନାହିଁ କରବାର ଆହା ॥

ତାତିଥୁ ଚେରେ ଚିରଗୁନ୍ ପଶୁ
ହଉଛନ୍ ଡହଲ୍ ବିକଲ୍ ।
ମହୁଲ୍ ସାଂଗେ ହଉଛେ କୁଇଲା ବିକା
ଦେଖିତ କେତା ଅକଲ୍ ॥

- ୨୧ -

କମଉଛ ଯେତେ ଟଙ୍କା ପଏସା
ମଦ୍ ପିଇ ଦଉଛ ସାରି ।
ପିଲାଛୁଆ କଥା ନି ଭାବ୍‌ବାର୍ ଟିକେ
ନିଶାୟ ହଉଛ ଘାରି ॥

ଘର ଦୁଆର କୁଟୁମ୍ବ କେ କର ନିଘା
ରହୁଛନ୍ ସତେ ଭୁଖେ ।
ପରହର କଥା ନ ନାହିଁ ତାଲ ବାଟ୍
ଘରକେ ରଖ ସୁଖେ ॥

- ୨୨ -

ଦିନ୍ ରାଏଡ୍ ଖେଳୁଛନ୍ ଫୁଁ ଫାୟାର୍
ଖାନାପିନା କେ ପାସ୍‌ରି ।
ଧରଧର ମାର୍‌ମାର କରୁଛନ୍
ମୁବେଲ୍ ଗୁଟେ ଆବ୍‌ରି ॥

ପଡ଼ାଶୁନା କେ ନାହିଁ ଦେବାର୍ ମନ୍
ଖେଲେ ଯାଇଛନ୍ ମାତି ।
ଡାକି ଡାକି କରି ହେଇଯିବ ଅଥା
ବୁଢ଼ିଯିବା ତୁମ୍‌ର ଗତି ॥

-୨୩-

ଆଏଜ୍ ତୁମର ବସୟ ଅଛେ ବଳି
କରୁଛ କେତେ ଠାନି ।
କାଏଲ୍ ବସୟ ପଲାଲେ ତୁମେ ବି
ହେବ ଦିନେ ଘାଟିସାନି ॥

ସବୁଦିନ୍ ନାହିଁ ରହ ଏନ୍ତା ଯୁଆନ୍
ନାହିଁ ମାର ପୁଟାନି ।
ସମିଆଁ ଆଏବା ଭାଙ୍ଗିଯିବା ଗରବ୍
ଉତ୍ତରିଯିବା ମୁହଁ ପାନି ॥

-୨୪-

ବାପ୍ ପୋ କକା ପୁତ୍ରା ଦଦା ବହୁ
ଭୁଟେ ହଉଛନ୍ ଠିଆ ।
ଆମର ଭୁଟରମାନ୍କୁ ଇ ମନେ
ବନଉଛନ୍ ଭକୁଆ ॥

ଲାଗୁଛନ୍ ଉପରେ ଉପରେ ଗାଲି
ଭିତରେ ଅଛନ୍ ପଟି ।
ଟଙ୍କା ଲୁହେ ପଡି କୁଟୁମ୍ବର ସଭେ
ଧରିଛନ୍ ଗୁଟେଗୁଟେ ପାଟି ॥

-୨୫-

ନାହିଁ ଚିନ୍ତା ଲୋକଙ୍କେ ଚିନ୍ତୁଛନ୍ତି
ଭୋଟ୍ ଆସିଲା ବଳି ନେତା ।
ଯାହାକେ ଦେଖିଲେ ମୁହଁ ମୁଡୁଥିଲେ
ଆସୋ ହଉଛନ୍ତି କଥା ॥

ସାନ୍ ବଡ଼ କିଛି ନାହିଁ ବାରିବାର
ସମ୍ଭାଳେ ଟେକୁଛନ୍ତି ହାତ୍ ।
ବାହୁବିଚାର ସବୁ ପାସ୍ତରିଦେଲେ
ସାଁଗେ ଖାଉଛନ୍ତି ଭାତ୍ ॥

-୨୬-

ଭଲ୍ ପାଇ କରି ଯଦି ହେଲେ ବିହା
ନାହିଁ ମିଲେ କେତେ ସୁଖ୍ ।
ମାଆଁ ବୁଆ କଥାକେ ନାହିଁ ମାନ୍ଦ୍ରେ
ପାଏବ ଖାଲି ଦୁଖ୍ ॥

ପୋଓ ଝିଇ ହସିଖୁସି ରହୁନ୍ ବଳି
କରସନ୍ ସେ ବେବସ୍ତା ।
ସେ କଥାକେ ନାହିଁପାରନ୍ ବୁଝି
ଲୁକେ କରସ ହିନାସ୍ତା ॥

-୨୭-

ଧନ୍ ଥିଲେ ପାଖେ ସଭା ଭିତ୍ତରେ ବସି
ମୁରୁଖୁ ହଉ କି ଗ୍ୟାନି ।
କଥା ପଛେ ନାହିଁ ଜାଣୁଥିବା ସେ କହି
ମାରୁଥିବା କେତେ ଠାନ୍ତି ॥

ଗରିବ୍ ଲୋକ୍ କେ ନାହିଁ ପରଘାନ୍ କେହେ
ତାର୍ ଯେତେ ଥଉ ବୁଧୁ ।
ନାହିଁ ରଖନ୍ ତାହାକେ ଆଖେ ପାଖେ
ଧୁର୍ କେ ଦେସନ୍ ଖେଦି ॥

-୨୮-

ନିଜର ବେଲ୍‌କେ ବୁଆ ଧନ କହି
ସବୁ କାମ୍ ଦେବେ ସାରି ।
ତାକର ସମିଆଁକେ ହେବେ କେରେଇ
ଡାକି ଡାକି ଯିବ ହାରି ॥

ନିଜକେ ଯେନ୍ ଭାବୁଛୁ ହୁସିଆର
ପଡ଼ବ ଦିନେ ଖାଲେ ।
ଉପର୍ବାଲା ସବୁ ଦେଖୁଛେ ଜାନ୍ତୁଛେ
ପକାବା ତାର୍ ଜାଲେ ॥

-୨୯-

ଗୁଡ଼େ ଗୁଡ଼େଲର ପଛେ ପଡ଼ିଛି
ତିନଟା ଚାଏରଟା ପିଲା ।
କିଏ ଫୁନ୍ କିଏ ଘଡ଼ି ଦେଇ ତାହାକେ
କରୁଛ ପଛେ କିଲା ॥

ପିଲାକରନ୍ତୁ ଭଲ ପାଉଛେ ବଳି
ଉସତେ ବଜଉଛ ଘିଟି ।
ଗୁଡ଼େଲ ଆର କାହାରନ୍ତୁ ହେଲେ କଥା
ଦଉଛ କାଟି ତାର ଡିଟି ॥

-୩୦-

ସମିତି ସରପଞ୍ଚ ଖୁର୍ଦ୍ଧା ମେମର
କରୁଛେ ମାହେଜି ସିଟ୍ ।
କେନ୍ଦ୍ରସିନେ ମାହେଜିର ଦେଖା ନାହିଁ
ମୁନୁଷ୍ ସବୁନ ଫିଟ୍ ॥

ମାହେଜିକେ ସରକାର ଦଉଛେ ଗାଦି
ମୁନୁଷ୍ ଛେକୁଛେ ବାଟ୍ ।
ସବୁଠାନେ ମୁନୁଷ୍ ଆଗପଡ଼ି ହେଇ
କରୁଛନ୍ ଖାଲି ନାଟ୍ ॥

-୩୧-

ଯେନ୍ ଲୋକ୍ ନାହିଁ ହୁଏ ଯହ କଥା
ତାହାକେ ଭାବୁଛ ଭକ୍ତୁଆ ।
ବେଜେର୍ବେଜେର୍ ହଉଥିସି ଯିଏ
କହୁଛ ବଡେ ବୁଧୁଆ ॥

ଯହ କମ୍ କଥାଥି ନାହିଁ ପଡେ ଜନା
କିଏ ଶିଖୁଡ଼ ମୁରୁଖୁ ।
ଆଚାର୍ ବେଭାରେ ରହେଲା ସବୁ
କାହାର କେନ୍ଦ୍ରା ହୁରୁଦ୍ ॥

-୩୨-

ନିଜକେ କରିଦଉଛ ବିକ୍ରି
ପଏସାର୍ ଲୁଭେ ପଡି ।
ଇଜଡ଼ ମହତକେ ଭିଟେ ପକେଇ
ଛାଡୁଛ କେତେ ରଡି ।

ଭାବୁଛ ଲୋକ୍ କହୁଛନ୍ ଅଏନ୍
ନାହିଁ ପାରବା କିଛି ଜାନି ।
ଧନ୍ ସଂପଦ୍ ନାହିଁ ରହେ ସବୁଦିନ୍
ହଉଛ କେତେ ଘିଟିଟାନି ॥

-୩୩-

ବଡ଼ଦାତେଁ ଭକତ୍ କରବେ ଦରଶନ୍
ରଥେ ଆସବେ ଜଗନ୍ନାଥ ।
ବଛରକେ ଥରେ ବାହାରୁଛନ୍ ଭଟ୍ଟାକେ
କରବ ଗୁହାରି ଯୁତି ହାତ୍ ॥

ଭକ୍ତି ଆରୁ ପରୁଛା ମନେ ମାରବ ଯାହା
ମନ୍ ନାହିଁ କରେ ଉନା ।
ସାରା ଜଗତ୍ କେ ତ ପାଲୁଛେ ପୁଷ୍ପୁଛେ
ଆଏ ସେ କାଳିଆ ସୁନା ॥

-୩୪-

ଝାର ଜଂଗଲ୍ ପତ୍ରା ସବୁ କାଟି
କରିଦଉଛ କୁରକୁଟି ।
କେତେ ରିସେ ହଉଛେ ଖରା ବଲି
କରୁଛ ଘାଏ ଭୁରକୁଟି ॥

ହସିଖୁସିଥୁ କରତା ଆମର ଦିନ୍
ବତାଡ଼ାଁ ଯଦି ଝାର
ଭୁର ଭୁର ମୁର ମୁର ଦେଖୁଥିଲେ
ଖରାଥୁ ହେମା ଖାର ॥

-୩୫-

ମଦ୍ ପିଇଲେ ବାହାରିସି ଗିଆନ୍
ନିହେଲେ ନି ଫୁଟେ ଗୁଣ୍ଠ ।
ଲୋକକୁ ଦେଉଥିବ ପରବଚନ
ନିଶାଥିଁ ଭରିଛେ ଗୁନ୍ ॥

ଦିହେଁ ନି ଥିଲେ ନିଶା କେତେ ସୁତର
ଚାଲିବ ମୁଡ଼ ଝୁକେଇ ।
ତୁଳେ ପଡ଼ିଲେ ଚାଲିବ ଛାତି ଡେରି
ଗୋଡ଼କେ କେତେ କେରେଇ ॥

-୩୬-

ଲୋକକୁ ତୁମେ ଚିନ୍ତା ନାହିଁ ଚିନ୍ତା
ହୁଅ ପଦେ ଭଲ କଥା ।
ତାହାକୁ ଦିଅ ଅବନ ବେଭାର
ନାହିଁକର ହିନିଷ୍ଟା ॥

ମୁନୁଷ୍ କେ ମୁନୁଷ୍ ଭଲିଆ ଦେଖ
ନାହିଁ କର ପଶୁ ସମାନ ।
ପଚିଉଟି କରି ରହେଲେ ସଭେ
ବଢ଼ି ସତେ ମାନ ॥

-୩୭-

ଭକ୍ତି କରି ଧରୁଛ ପରଠୁ ନାମ୍
ରହିକରି ଉପାସ୍ ।
ଲୁକର ଭିତରେ ଗୁଣଲ୍ ଲଗେଇ
କୁରୁମ୍ କରୁଛ ନାଶ୍ ॥

ହାଁଡ୍ ଯୁତିକରି ମାହାଁପୁରୁ ଠାମେ
ଉସତେ ଗାଉଛ ଗୀତ୍ ।
ସମିଆଁ ଦେଖୁ ଟିକେ କଲେ ସାହେବ୍
ଲୁକର ହେବା ହିତ୍ ॥

-୩୮-

ରଝେ ରଝେ ବରଷିଲା ପାସନ୍
ବନ୍ କଟା ଗଲା ଭୁସ୍ଲି ।
ଖେତଖଲା ଜମିବାଡି ଗଲା ବୁଡି
ନଏଦ୍ ନଳିଆ ଉଛୁଲି ॥

ସିଞ୍ଚି କରି ବରଷା ଆସଲା ଚାପି
ଘରକେ ଢୁକ୍ଲା ପାସନ୍ ।
ଗାଏ ଦାମୁର୍ ଛେଲ୍ ମେଡି ଗଲେ ଭାସି
ନାହିଁ ଲାଗୁଛେ ଅସନ୍ ॥

-୩୯-

ଲୋକ୍ ଚିନ୍ତା କରି ଦିଅ ଭୋଗ୍
ପଦ୍ମା ନାହିଁକର ଆଶ୍ ।
ମଦ୍ ଶିକାର୍ ଖାଇ ବାଛଲେ ଲୋକ୍
ପଛେ ପାଦ୍ ପାଶ୍ ॥

ଅଦ୍ ପଦ୍ମାଶ୍ରମା ଲୋକ୍ରେ ଯଦି
ଗାଦିରେ ଥିବା ବସି ।
ଗାଁର କାମ୍ ହେଲେ ଲାଗିବା ଉପର୍
ମୁହଁ ବାହାରିବା ହସି ॥

-୪୦-

ପଦ୍ମା ପଦ୍ମା ଘର ଘର ବୁଲିବୁଲି
କରୁଛନ୍ ଟାଉଟର୍
କାମ୍ଧାମ୍ କିଛି ନାହିଁ ଭାଙ୍ଗୁଛନ୍
ଖାଲି ପରହର ଘର ॥

ଅଲଗା ଲୁକ୍ ହସିଖୁସି ଦେଖି
ନାହିଁପାରନ୍ ସହି ।
ଗୁଣ୍ଡ ଝଗର ଲଗେଇ ଦେସନ୍
ଇଆଡୁ ସେଆଡୁ କହି ॥

-୪୧-

ମଦ୍ ପାଏନ୍ ଶିକାର୍ ଫୁଟେ ପାଏଲେ
ଦଉଛ ତାହାକେ ଭୋଟ୍ ।
ଜିତ୍ଲା ପରେ କଲେ ତାହାକୁ ଗୁହାରି
ପକାବେ ଏଡ଼କେ ଚୋଟ୍ ॥

ଭୁଞ୍ଜିଭାଡ଼ ଟଙ୍କା ପଏସା ଉପରେ
ନାଜିକର ଟିକେ ଲୋଭ ।
ପଟେ ତ ଲାଗି ଯିଏ କରବା କାମ୍
ତାହାକେ ଦିଅ ଭୋଟ୍ ॥

-୪୨-

ମରଶିର ମାସର ଗୁରୁବାର ଦିନେ
ଝୁଟିଥି ହେସି ଘର ସଜା ।
ସକାଳୁ ଗାଧୁ ଲଖ୍ମି ଠାକୁରାଣୀକେ
କରସନ୍ ମନ୍ଦେଇ ପୂଜା ॥

ମାଁ ଯାହାକେ ହେଲେ ସାହା ଭରସା
ଧନ୍ୟ ଘର ଯାଏସି ପୁରି ।
ଆଉ ଆଖି ମାଁ ଲଖ୍ମି ଦେଲେ ଦେଖି
ସବୁସଂପତ୍ତି ଯାଏସି ସରି ॥

-୪୩-

ଖକୋ କବାଡି ଲୁକଲୁକାନ୍ତି ଖେଲ୍
ସବୁ ଦେଲେନ ପାସ୍ରି ।
ଫୁଁ ଫାୟାର୍ ଗେମ୍ ଖେଲୁଛନ୍ ଛୁଆ
ମୋବାଇଲ୍‌କେ ଆବ୍ରି ॥

ବାରୁଡି ଡାହିବାକ୍ତି କେଲି ପିଥୁ
ଗଲାନ ସବୁ ଉଡି ।
ମାଁ ବୁଆ ବି ଛୁଆ କେ ଫୁନ୍ ଧରେଇ
ଯଉଛନ୍ ସେମନେ ଫାବି ॥

-୪୪-

ଦାଉଁ ଫାନ୍ଦିକରି କି ଘୁଡ଼ଘୁଡୁଥୁ
ନାଉଁ ମଡାବାର୍ ଧାନ୍ ।
କମ୍ ସମିଆଁଥୁ ଯନ୍ତର୍ ପାତିରେ
ସାରି ଦଉଛନ୍ କାମ୍ ॥

ଆଘୋନୁ ରାତି ଦୁଇ ବଜେ ଉଠି
ଲୋକ୍ ଯଉଥିଲେ ମଡେଇ ।
ଦିନ୍ ରାଏଡ୍ ସାରା କରୁଥିଲେ କାମ୍
ଶୀତେ ଥର୍ ଥରେଇ ॥

-୪୫-

ମୁନୁଷ୍ୟକେ ମୁନୁଷ୍ୟ ଭଲିଆ କର ବେଭାର୍
ନାହିଁ କର ତାହାକେ ପଶୁ ।
ଭୁଲ୍ ଭଟ୍କା ଟିକେ ହେଇଗଲେ କାହାର୍
ଖୁଲ୍ଖୁଲେଇ ଖାଲି ହସୁ ॥

ଜୀବନ୍ତୁଁ ଥରେ ତୋର ବି ପଡ଼ିବା ପାଲି
ଇ କଥାକେ ରଖୁଥିବୁ ସୋର
ପରକେ ଅହରହ ନାହିଁ କର ଆସୁ
ନିଜର କାମକେ ଦିଅ ଜୋର ॥

-୪୬-

ପଏସା କମାମି ବଳି ଦିନ୍ ରାଏଡ଼
ଖେଳୁଛ ଖାଲି ସଟା ।
ଖାଏବାର୍ ନାହିଁ ମିଲେ ଖେଲ୍ଲେ ଜୁଆ
ହେଇଯିବ ପଛେ ଚଠା ॥

ଜୁଆ ଖେଲି ନାହିଁ ହୁଅନ ବଡ଼ ଲୋକ୍
ପଡ଼ିଯିବ ବାବୁ ତଲେ ।
ଖଟି କରି କମାଲେ ଦୁଇପଏସା
ଖାଏବ ଗର୍ବେ ଭଲେ ॥

-୪୭-

ପିଲା ଟୁକେଲ୍ ସତେ ଆଏ ସମାନ
କେହେ ନାହିଁସେ କମ୍ ।
ପିଲାର କାମ୍ ଟୁକେଲ୍ ବି କରସି
ନାହିଁ ହାରେ କେତେ ଦମ୍ ॥

ଗରତେ ଯଦି ଅଛେ ଟୁକେଲ୍ ଛୁଆ
ଜାନ୍ଲେ ଦଉଛନ୍ ମାରି ।
ଲୋକ୍ ଦେଖୁନିଆ କହେସନ୍ ଖାଲି
ଝି ଘରର୍ ଲଖୁଁ ଶିରି ॥

ମାଁବୁଆ କେ ନାହିଁ ପର୍ରାବାର୍ ପୋ
କରୁଛେ ଲାଡ଼ିଧା ।
ଝି ଥିଲେ କରସି ପର୍ରା ଉଚରା
ନାହିଁ କରେ ଅସୁବିଧା ॥

-୪୮-

ମାଁ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀ ହେଲେ ସାହା ଭରସା
ଭୋକ୍ ଯାଏସି ମରି ।
ଆଉ ଆଖୁ ଦେଖୁଦେଲେ ଯାହାକେ
ନାହିଁ ପାରେ କେତେ ତରି ॥

-୪୯-

ନୂଆଁ ବଛରେ ଉସର୍ ହେଇ କଲେ
ଶିକାର ଭୁଜି ଭାତ୍ ।
ମଦ୍ ପିଇ ମାଡ୍ ମରଦନ୍ ଲାଗି
ଜାଲିଦେଲେ ମାରି ଲାତ୍ ॥

ବଛର ମୂଲେ ଖରାପ୍ କାମ୍ କଲେ
କାଏଟା ମିଲ୍ବା ଲାଭ୍ ।
ହେପି ନିଉ ଇଅର କହି ନାଟିଦେଲେ
ନାହିଁ ବଡେ ଆମର୍ ଭାବ୍ ॥

-୫୦-

ଯୁଦ୍ଧ କଲେ ନାହିଁ ମିଲେ କିଛି ଲାଭ୍
ବୁଝିବା ରକତ୍ ଧାର୍ ।
ଧନ୍ ଜୀବନ୍ ସବୁ ହେବା ଖଏତ୍
ହେଟା ଏକା ଆଏ ସାର୍

ମିଶିଗୁଲି କରି ହେଇ କଥାବା ।
କରିଦିଅ ରଫାଦଫା ।
ଅବୁଝା ଭଲିଆ କରଲେ କାମ୍
ହେଇଯିବା ସବୁ ସଫା ॥

-୫୧-

ଲୁକର ସାଂଗେ ମିଳିଗୁଳି ରହେଲେ
ବଢ଼ି ସିନେ ଭାବ୍ ।
ଆଗପଛ ନାହିଁ ଦେଖୁ କହେଲେ କଥା
ନାହିଁ ମିଳେ କିଛି ଲାଭ ॥

ଧନ ସଂପତ୍ତି ଗୁରୁକୁ ଅଛେ ବଳି
କରୁଛ କେତେ ଟଙ୍କା ।
ଆସକ୍ ଅଛେ କାଏଲ୍ ଗଲେ ସରି
ମୁଣ୍ଡି ହେଉଯିବା ବେଳ୍ ॥

-୫୨-

କାଗଜ ପତରୁ ଯଉଛେ ସରି
ସବୁ ସରକାରୀ କାମ୍ ।
ଟଙ୍କା ପଏସା ଘରେ ମାରୁଛନ୍ ଥାକ୍
ଲୋକ୍ ନଉଛନ୍ ନାମ୍ ॥

ଗାଁର ବାଟ୍‌ଘାଟ୍‌ ଆଁଠେ କାଦୋ
ନିଜର ଘର ଚିକନ୍ ।
କେତେ ବଛରେ ଥରେ ମିଳିଛେ ଗାଦି
ଦୁହାରିଦେ ସବୁ ଧନ୍ ॥

-୫୩-

ହେଲମେର୍ ପିନ୍ଧିକରି ଚଲାଲେ ଗାଡ଼ି ମଟର୍ ।
ହିଟିପଡ଼ିଲେ ବଞ୍ଚିଯିବାର ଜୀବନ୍ ତୁମ୍ଭର ॥
ଚଳଉଛ ଫର୍ପଟି ମୁବେଲ୍ ବେକେଁ ଚେପେଇ ।
ଗଛେଖୁଟେ ପିଟିହେଇ ଜୀବନ୍ ଯଉଛେ ପଲେଇ ॥
ଇଅର୍ ଫୁନ୍ ଲଗେଇ କାନେ ଚଳଉଛ ଗାଡ଼ି ।
ହରନ୍ ମାର୍ଲେ ନାହିଁ ଶୁଭେ ଯାଏସି ମାଡ଼ି ॥
ମଦ୍ ପିଇ ଚଲାସନ୍ କେତେ ରଙ୍ଗେ ଢଙ୍ଗେ ।
ଝୁପେଇ ଦେସନ୍ ଖାଲେ ଜୀବନ୍ ପଲାସି ସାଁଗେ ॥

-୫୪-

ନିଜକେ ନିଜେ ଭାବି ବଡେ ସିଆନି
ଲୋକକୁ ଦଉଛ ଗାଲି ।
ସେତବେଳେ ଦାନ୍ତ କେ ଦେସ ଦେଖେଇ
ପଡ଼ିଲେ ତୁମ୍ଭର ପାଲି ॥

ସବୁ କଥା ତ ତୁମ୍ଭକେ ଅଛେ ଜନା
ଫେରବି କରସ ଭୁଲ୍ ।
ତୁମେ ଯଦି ହେତ ଅଏନ୍ ମୁନୁଷ୍
ବିରୋଧୀ ନି ହେତେ ଠୁଲ୍ ॥

-୫୫-

ଗୋଡ଼ ହାତ୍ ଥୁଥୁନା ଯଉଛେ ହଲି
ହଉଛେ ଏନ୍ତା ଜାତ୍ ।
ଶାଲ୍ ସିଉଟର ନାଲ୍ ଦେବାର କାମ୍
ହଉଛେ କାଁକର ମାତ୍ ॥

ଜୁଏ ଜାଲି ଲୋକ୍ ହଉଛନ୍ ସେକି
ଖଟେ ଦଉଛନ୍ ଉମେହି
ଚାଷୀ ଯବାନ୍ ପରିଶରମ୍ ବଲେ
ଶୀତ୍ ଯଉଛେ ଉଭେଇ ॥

-୫୬-

ଖରା ବରଷା ଶୀତ୍ କାଁକର ସହି
ରଖୁଛନ୍ ଦେଶର ମାନ୍ ।
ଭାରତ୍ ମାଆର୍ ଅସ୍ଲି ପୁଓ
ଦେମା ତାହାକୁ ସନ୍ମାନ୍ ॥

ସୀମାରେ ରହି କରୁଛନ୍ ସେବା
ଆମର ବୀର ଯବାନ୍ ।
ଦିନ୍ ରାଏତ୍ ରହୁଛନ୍ ଅନିଦ୍ରା
ତାହାକୁ କୋଟି ସଲାମ୍ ॥

-୫୭-

ଯେନ୍ ପାଟିକେ ଯାହା ତାହା କରି
ଦଉଥିଲ କେତେ ଗାଲି ।
ଆଏଜ୍ ସେ ପାଟିଥି ମିଶିକରି
ସାଜିଛ ଗଲାର ମାଲି ॥

ଯାହାର ନାଁଥି ପଦେ ନାହିଁ କହେଲେ
ନାହିଁ ଜିରୁଥାଇ ଭାତ୍ ।
ଚାଲୁଛ ଇହାଦେ ତୁମେ ମିଶି ବାଟ୍
ଧରାଧୁରି ହେଇ ହାତ୍ ॥

-୫୮-

ଗୁଟେ ଗଛକେ ଦଶ୍ ଝନ୍ ଜଗେଇ
କରୁଛ କାଏଁ ମଂଗଲ୍ ।
ଦଶ୍ ଝନ୍ ଗୁଟେ ଗୁଟେ ଗଛ ଜଗାଲେ
ବଡ଼ତା ଝାର୍ ଜଂଗଲ୍ ॥

ଫଗୁ ଉଠେଇ ଲୋକକୁ ଦେଖାଉଛ
କରୁଛ ଗୁଟେ ବାହାନା ।
ଗଛ ଜଗେଇ ନାହିଁ ନେବାର୍ ଯତନ୍
ସେଥି ଉଡ଼ଉଛ ବାନା ॥

-୫୯-

ମାଆଁ ପୋର ଲାଗି କରସି ଯାହା
ନାହିଁ ହୁଏ କେତେ ସୁଖି ।
ନିଜେ ଭୁକେ ରହି ଛୁଆ କେ ଖୁଆସି
କିଏ ପାରବା ବୁଝି ॥

ମାଆଁ ଛଡା ଆରୁ କାହିଁ ନାହିଁ ମିଳେ
ଏତେ ସେନେହ ଆଦର ।
ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ି ହେଲେ ଦେସନ୍ ଛାଡ଼ି
ମାଆଁ ନାହିଁ କରେ ପାର ॥

-୬୦-

ଖରାଥୁ ଗଛଖୁଟ୍ ସାଂଗେ ଲୋକ୍ ବି
ହେଲେନ ମୁରକୁଟି ।
ଆ ବରଷା ରାନ୍ନୀ ଆ କେନ ଅଛୁ
ରଝୋ ରଝୋ ଦେ କୁଟି ॥

ହଉଛନ୍ ସତେ ତହଲ୍ ବିକଲ୍
ଦେଖୁ ଦେଖୁ ତୋର ବାଟ୍ ।
ଗରଜି ଘୁମ୍ବରି କରି ଆ ଘାଏ ତୁଇଁ
ପୁରେଇ ଦେ ବନ୍ଧୁ ଘାଟ୍ ॥

-୨୧-

ଅଏନ୍ କାମ୍ କରସି ଯେନ୍ ଲୋକ୍
ତାହାକେ ନାହିଁ ପସନ୍ ।
ଅନିଏ ଦୁର୍ନୀତିରେ ଯେ ରହୁଛେ ତୁଟି
ତାକେ ମିଳୁଛେ ଆସନ୍ ॥
ମିଛର୍ ବାଟ୍ କେ ପଏରୁଛା ଜନେ
କରି ଦେଇଛନ୍ ମେଲା
ସତ୍ତ୍ୱେ ନାଜନ ବିଲକୁଲ୍ ଠାନ୍
ହେସି ଖାଲି ଠେଲାପେଲା ॥

-୨୨-

ନାହିଁ ସହି ହେବାର୍ ଆରୁ ଖରା ତାତି
ରଝୋରଝୋ ଦେ ବରଷି ।
ଚାରିକୁଟି ଲାଗ୍ଲେ ଚିକେ କାକର୍
ମୁହେଁ ପୁରୁବା ହସି ॥

-୨୩-

ଟଙ୍କା ପଏସା ଥିଲେ କାଏଁଟା ହେବା
ନାହିଁଥିଲେ ମୁନୁଷ୍ ପନ୍ ।
ଦେଲେ ଅଏନ୍ ବେଭାର୍ କହେବେ ବନେ
ନାହିଁଥଉ ପଛେ ଧନ୍ ॥

-୨୪-

ଗାଲି ଝଗର ମାଡ଼ଧର କେ ଛାଡ଼ି
କଲେ ଲୁକର ସେବା ।
ସୋର କରବା ତମକେ ଇ ଦୁନିଆଁ
ଯେତେଦିନ ତକ୍ ଥିବା ॥

-୨୫-

ଗରିବ୍ ଉପରେ ମାଁ କଲେ ଦୟା
ପୁରି ଯାଏସି ଘରେ ଧନ ।
ଧନୀ ସବୁ ସଂପତ୍ତି ଦେସି ହରେଇ
ଭାଙ୍ଗିଗଲେ ତୋର ମନ ॥

-୨୬-

ବଡ଼ ଲୋକ ଗୁଚେ ଆସ ବଳି ସେ
ଦଉଛି ତାକେ ସମ୍ମାନ ।
ହେଲେ ନାଜନ ତାର ମୁନୁଷ ପନ
ଲୋକକୁ ଦେସି ଅପମାନ ॥

-୨୭-

ଦିନୁଦିନକେ ବଢ଼ି ଯଉଛେ ଖରା
ନିଥରି ପଡ଼ୁଛେ ଝାଲ ।
ଗଛଖୁଟ୍ କାଟି କରୁଛି ଚାତର
ହଉଛେ ଆମର କାଲ ॥

-୭୮-

କେତେ ରୂପେ ଧରା ଧାମେ ନେଇ ଜନମ୍
ଅସୁର ମାନକେ କଲୁ ସଂହାର୍
ଫେର ଘାଏ ଇ ମରତ୍ କେ ଆସିକରି ମାଁ
କମେଇ ଦେ ପାପର ଭାର୍ ॥

-୭୯-

ଜିଇଁ ଥିବାର୍ ତକ୍ ନାହିଁ କହନ୍
ସେ ଗୁଟେ ଅଏନ୍ ମୁନୁଷ୍ ।
ମରିଗଲେ ପକ୍ଷେଇ ହେବେ ଦୁଇ ଦିନ୍
ଗାଇ ଗାଇ ତାର୍ ସବୁ ଗୁନ୍ ॥

-୭୦-

ରୁଗି ବେମାରି ଗଲେ ଡାକ୍ତରଖାନା
ଲେଖୁଛେ ଉଷୋ ଗଦାଗଦା ।
ଦୁକାନୀ ଲୁକରନ୍ତୁ ଠକି ନଉଛେ
ପଏସା ଭୁଗାଭୁଗା ॥
ଉଷୋ ଦୁକାନୀ ଆରୁ ଡାକ୍ତର
ରଖୁଛନ୍ ତାଲମେଲ୍ ।
ଦୁଇ ଝନ ମିଶି ଲୁକର୍ ସାଂଗେ
ଖେଲୁଛନ୍ ବଢିଆ ଖେଲ୍ ॥

-୭୧-

ଲାରସି କେତେ ମଜା ପରହର
ଝିଙ୍କେ କଲେ କମେ ।
ତୁମର ଲୋକବାଗ୍ କେ ଦେଖୁ ଦେଲେ
ଲାରସି ତୁମ୍ଭେ କରେ ॥

ତୁମର ନାନୀ ବୁଝେନ୍ ଆଏ ମୁନୁଷ୍ଟ
ବାକିଟା ମାଏର୍ ମୁଡା ।
ସମ୍ଭାଳେ ସମାନ୍ ନଜରେ ଦେଖିଲେ
ନାହିଁ ମିଲେ ମାଡ଼ ହୁଡା ॥

-୭୨-

ମନଦେଇ ପରଞ୍ଚୁ ପାଦେ କଲେ ସେବା
ନିଶ୍ଚେ ମିଳିବା ଫଲ୍ ।
ମନ ଭିତରେ ରଖୁଥିଲେ କପଟ୍
ନାହିଁ ହୁଏ ସଫଲ୍ ॥

ଯେନ୍ନୁ ଡାକ୍ଲେ ଶୁନ୍ବେ ମାହାଁପୁରୁ
ନାହିଁ କଲେ ବି ଖରଟା ।
ଭକ୍ତି ନାହିଁ ଥିଲେ କାଏଟା ହେବା
ଫଲ୍ମୁଲେ କଲେ ଚରଟା ॥

-୭୩-

ଯେନ୍ ବଡ଼ରେ ହଉଛେ ଖରା ଘରୁ
ନାହିଁ ହେବାର ବାହାରି ।
ଝାର ଜଂଗଲ୍ ସବୁ ସରିଗଲାନ୍
ଚିତ୍ରା ନାହିଁ କାହାରି ॥

ଗଛଖୁର୍କେ ନାହିଁ କାଟିକରି
କର ତାହାକେ ଯତନ୍ ।
ଆଗ୍ନେ ଆରୁ ହେମା ହଏରାନ୍
ନାହିଁ ହେଲେ ସଚେତନ୍ ॥

-୭୪-

ମାଁ ଗୋ ମୋର ପାରମେଶ୍ବରି ଦେବୀ
ଶୁନ୍ଦରୁ ଟିକେ ଗୁହାରି ।
ତୁଳ୍ଲିୟି ହେଲେ ମାଁ ସାହା ଭରସା
ନାହିଁ ଯାଏଁ କେତେ ହାରି ॥

ଉବାଟେ ଯାହାର ପଡ଼ୁଛେ ପାହା
ବାଟକେ ଆନ୍ ଘିଟି ।
ଅମାନତିଆ ଲୋକ୍ତେ କର ସାବାଡ଼
ସଂସାର ଯାଉ ବଢ଼ି ॥

-୭୫-

ପୁଣି ବୁଲୁଛେ ଇ ପରା ସେ ପରା
ମାଆଁ କରୁଛେ କମାନି ।
ହାତେ ନାଜନ ତାର ଦୁଇ ପଏସା
ମାର୍ଯ୍ୟ କେତେ ଫୁଟାନି ॥

ଘରେ ମାର୍ଯ୍ୟ ଗାଳିଝଗର ଲାଗି
ଇଜଡ଼ ବିକୁଛେ ଡାଟେ ।
ମିଳିଗୁଲି କମାଲେ ଦୁଇ ପଏସା
ରହେସି ସେଟା ଅଟେ ॥

-୭୬-

ମଦ୍ ପିଇ ନାହିଁ ପାର୍ବାର୍ ତାଲି
ପଡୁଛ ହେଇ ମୁରକୁଟି ।
ଘରକେ ଆଏଲେ ମାହେଜି ସାଁଗେ
କରୁଛ କେତେ ଭୁରକୁଟି ॥

ପରହର ଘରେ ଭୁତିଦୁଖ୍ କରି
ଆନୁଛେ ଯାହା କମେଇ ।
ଗାଳିଝଗର ପିଟାମରା କରି
ନଉଛେ ସବୁ ଛଡେଇ ॥

-୭୭-

ଚାଷୀ ଭାଏର୍ ବଢେଟେ ତିହାର୍
ଆଏ ଅଖ୍ ତୁରତିଆ ।
ପହପହନ୍ ଗାଧୁ, ଯାଏସି ଖେତକେ
ଧରି ଧାନ୍ ହଲ୍ ହଲିଆ ॥
ବନେକରି ଅତିଆ ମୁଠେ ମିଲୁ ବଳି
କରସି ପୂଜାପାଟ୍ ।
ଅଏନ୍ ସମିଆଁ ଦେଖୁକରି ଇଦିନେ
ଫିଟାସି ଚାଷର୍ ବାଟ୍ ॥

-୭୮-

ପାଠ ପଢି ହାକିମ ହେଲେ କି ଲାଭ
ନ ଜାଣିଲେ ବ୍ୟବହାର ।
ଲୋକଙ୍କ ସହ ମିଶି ହେଲେ ଭଲ କଥା
ଅଟେ ବଡ଼ ଉପହାର ॥

-୭୯-

ଏଛେନ୍ ଜୀବନ୍ ଆର୍ ଘଡେକେ ନାହିଁ
କେତେବେଳେ ଯିବା ଉଡି ।
ଟଙ୍କା ପଏସା ଧନ୍ ସଂପତି ଲାଗି
ଛାଡୁଛୁ କେତେ ରଡି ॥

-୮୦-

ପହେଲା ନିଜକେ ଟିକେ ଦେଖ ଭାବି
କେନ ଅଛେ ତୁମର ଠାନ୍ ।
ତାର ପରେ କହେବ କିଏ ବନେ ଅସାର୍
ନିଜକେ ନିଜେ କରି ଟାନ୍ ।

-୮୧-

ମୁନୁଷ୍ଟ ଜୀବନ୍ ପାଇଛୁ ଦୁନିଆଁଥି
ବୁଧ୍ ଅକଲ୍ ଟିକେ କର
ଅଲଗା ଲୁକର କଥାରେ ପଡି
କୁଟୁମ୍ବକେ କରୁଛୁ ପାର ॥

-୮୨-

ବୁଝିସୁଝି କରି କରଲେ କାମ୍
ସହଜେ ଯିବା ସରି ।
ହରବର ହେଲେ ହେବ ଘାଟିଆଁଟି
ନାଜିଦିଅ ପାସରି ॥

-୮୩-

କାର୍ କି ମାସେ ସକାଳୁ ଦେଲେ ବୁଡେ
ନାଜି ମେଟିଯାଏ ପାପ୍ ।
ହରିନାମ୍ କେ ଟୁଣେ ଧର ସବୁବେଳେ
ମନକେ ରଖୁ ସାପ୍ ॥

-୮୪-

ଆ ମଉସୁମି ଆ କେନେ ଗଲୁ ହଜି
ଟାକିଛେ ସାରା ଜଗତ୍ ।
ଧରାକେ ତୁଇଁ ଆସଲେ ଉତ୍ତରି
ହେସନ୍ ସତେ ଉସତ୍ ॥

-୮୫-

ଶୀତ୍ କାକିର୍ ଖରା ବରଷା ସହି
କରସିଁ ମୁଇଁ କବାର୍ ।
ଘର୍ ଦୁଆର୍ ରୋଡ୍ କାମେ ବୁଝିସିଁ
ଇଟା ପଖନ୍ ମାସର୍ ଭାର୍ ॥

-୮୬-

ମୁନୁଷ୍ ଜନମ୍ ପାଇଛୁଁ ଆମେ
ପଟିଉଟି ରହେଲେ ବନେ ।
ଗାଲିଝଗରେ ନାହିଁ ନ କିଛି ଲାଭ୍
ଜୀବନ୍ତା ଘଡେଇନେ ॥

-୮୭-

ମାଁ ମାସର୍ ଲାଗି ଲଢୁଥିଲେ ଏକ୍ଲା
ନାହିଁ ମାନୁଥାଇ ହାର
ବୀର୍ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ସାଏ ସାହାସ୍ ଦେଖ୍
ଡରୁଥିଲା ଗୁରା ସର୍କାର୍ ॥

-୮୮-

ଜିଜ୍ଞାସୁର ତକ୍ ମୋର ମୋର କହି
ମାରୁଥିବ କେତେ ବାହାଦୁରୀ ।
ମରିଗଲା ପରେ ଖାରମୁଠେ ହେଉଯିବ
ଇ କଥା କେ ନାହିଁ ଦିଅ ପାସରି ॥
ଧନୀ ଗରିବ୍ ବାଛ ବିଚାର ନାହିଁ କର
ସତେ ତ ଆମେ ମୁନୁଷ୍ ଜୀବତ୍ ।
ହିଂସାହଂକାର ହେଲେ ନାହିଁ ମିଳେ କିଛି ଲାଭ
ସବୁ ଗରବ୍ ତୁମର ହେବା ଖବର ॥

-୮୯-

ସାଇ ବାବାର ନାଁ କେ ଜପୁଥିଲେ
ସବୁ ଦୁଖ ହେସି ପାର ।
କରୁଥିଲେ ତାର ପାଦ ତଳେ ସେବା
ନାହିଁ ମିଳେ କେତେ ହାର ॥

-୯୦-

ସତକେ ଇଠାମେ ଦେଉଛନ୍ ବାନ୍ଧି
ମିଛ ହେଉଛେ ମୁକ୍ତଲା ।
ନିରଦୁଷ୍ଟି କେ ଦଉଛନ୍ ସଜା
ଦୁଷ୍ଟି ବୁଲୁଛେ ମେଲା ॥

-୯୧-

ମଦ୍ ଗଂଜେଇ ବିଡି ସିଗ୍ରେଟ୍
ଆଏ ବଡେଟେ ନିଶା ।
ଯମ୍ ରଜା ସାଂଗେ ହେବା ଭେଟ୍
କରଲେ ତାକେ ପେଶା ॥

ତାର୍ ଠାନ୍ତୁ ରହ ସବୁବେଳେ ଦୁରିଆ
ନାହିଁ କର ବ୍ୟସରା ।
ସମିଆଁ ଆସି ବାଟ୍ ମୁହଁକେ କହେବା
ବାବୁରେ ଖଟ୍ ଖୁସରା ॥

-୯୨-

କମେଇ କୁଠେଇ ଛଟିଥିଲେ ପଏସା
କରସନ୍ ତାକେ ଲୋଭ ।
ଭୁରତେଇ କରି ଖାଏବାରକେ
ଲୁହୁର୍ ଚୁପୁର୍ ଲୋକ୍ ॥

କାମଧୟା କଲେ ସୋର୍ ପାଏତେ
ଲାରସି କେନ୍ଦ୍ରା ଜୀବନ୍ ।
ଠକିଭଣି ଖାଲି ଧନ୍ ଲୁଟ୍ବାରକେ
ସୁରୁଥି ତାକର୍ ମନ୍ ॥

-୯୩-

ନିଜର ଭୁଲ୍ କେ ନାହିଁ ମାନ ଭୁଲ୍ ବଳି
ହେସ କେତେ ଘିରିଗାନ୍ତି ।
ପରକେ ସଦାବେଳେ ଦେଇକରି ଦୋଷ୍ଟ
ମାରୁଥିବ ଖାଲି ଠାନ୍ତି ॥

-୯୪-

କେତେ କିଷମ୍ବର ଖେଳୁଛନ୍ ଖେଲ୍
ଧରି ହାତେ ମୁବେଲ୍ ।
ଦିନ୍ ରାଏତ୍ ଖାଲି ମାଡିଛନ୍ ସେଥି
ନାହିଁନ ବେଲ୍ ଉବେଲ୍ ॥

-୯୫-

ଆତଙ୍କବାଦୀ ହମଲାରେ ଆଜିର ଦିନେ
ଯବାନ୍ ଜୀବନ୍ ଦେଲେ ହାରି ।
ତାହାକୁ ଆସତ୍ ପୁଲ୍ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳେ ଦେମା
ଭେଲେ ।ଜନ୍ ଦିନ୍କେ ପାସ୍ତରି ॥

-୯୬-

ଯେନ୍ ଲୋକ୍ ପଡ଼ିଥିବା ଅର୍କଳେ
କର ତାହାକେ ସାହେଜ୍ ।
ଦାଁତ୍ତକେ ଦେଖେଇ ଯଉଛ ପଲେଇ
ନାହିଁ ଲାଗିବାର ଲାଏଜ୍ ॥

-୯୭-

ପଢେ ତୁ ଭୋଗ୍ ଲାଗି ଗାଁ ଗହଳି
ଚାଲିଛେ ଏତେ ଚଢ଼ା ।
ଉଠିବାର କେ ଯେ କରୁଛେ ଆଶ
କରି ବସ୍ତ୍ରଲୀନ ଖଞ୍ଜା ॥

ଜୁହାର ମୁଣ୍ଡିଆ କେତେ କରବେ
ହେବାରକେ ସରପଂଚ ।
ଗାଦିଥି ବସ୍ତ୍ରଲେ କରଲେ ଗୁହାରି
କରସନ୍ ପରପଂଚ ॥

-୯୮-

ସକାଳୁ କରୁଛ ମାହାଁପୁରୁ ପୂଜା
ଫୁଲ, ଭୋଗ୍ ଚଢ଼େଇ ।
ଲୁକର ନାଁରେ କହେସ କେତେ କଥା
ସତ୍ ମିଛ ବଢ଼େଇ ॥

ମାହାଁପୁରୁ ନାଁ ଧରି ଲନ୍ ଫନ୍ କଲେ
ନାହିଁ ମିଲେ କିଛି ଲାଭ ।
ହୁରୁନ୍ ଭିତରୁ ଲୁକର କଲେ ସେବା
ରହେସି ସଂସାରେ ଭାବ୍ ॥

-୯୯-

କୁକ୍ରା ଡାକଲେ ଉଠୁଥିଲେ ଆଘୋ
ଏଡେ ବାଜୁଛେ ମୁବେଲ୍ ।
ଫେରବି ଲୁକର ଝୁମରା ନାହିଁ ଭାଙ୍ଗେ
ହେଇଯାଏସି ଉବେଲ୍ ।
ଚଟିଆର ଶବଦ୍ ନାହିଁ ଶୁଭବାର
ଗଲେନ ମରିହଜି ।
ନୂଆଁ ନୂଆଁ ଯନ୍ତରପାତି ଲାଗି
ଜୀବନ୍ ଲାଗୁଛେ ବାଜି ॥

-୧୦୦-

ନିଜକେ ନିଜେ ଭାବୁଛ ହୁସିଆର
ପରକେ କହୁଛ ବେଡା ।
ଦେଖେଇ ନାହିଁ ହୁଅ ଯହ ଚତୁର
ମୁତେ ପଡିଯିବା ଗେଡା ॥

-୧୦୧-

ନିଜର ଭୁଲ୍ କେ ନାହିଁ ପାରନ୍ ଦେଖି
ଉଜାଁ ଲୁକକେ ଦୋଷ୍ ଦେସନ୍ ଲଦି ।
ନିଜେ ଯାହା କଲେ ସେଟା ଆଏ ବନେ
କହେବାର ଆଘୋରୁ ନିଜେ ଭାବ ଛନେ ।

-୧୦୨-

ନକ୍ଲି ସାଟିପିକେଟ୍ ଘିନି ଆନି
କଲ ସର୍କାରା ଚାକିରି ।
ଇହାଦେ ଧରାପଡ଼ିଗଲ ଯେନ୍ତା
ପଲାଇ ଛାଡ଼ି ନଉକିରି ॥

ହେତେବେଳେ ତଳେ ନି ପଡୁଥାଇ ପାହା
ମାରୁଥିଲ କେତେ ଫୁଟାନି
ପଏସା ଗରବଥି କହୁଥିଲ କଥା
ହଉଥିଲ ଘିଟିଟାନି ॥

-୧୦୩-

ପନଡ଼ ଡାପି ରଖୁଥିବୁ ମାଁ ସମ୍ବଳେଇ
ହେଇଥିବୁ ଟିକେ ସାହା ।
ବିପଦ୍ ଆପଦେ କରୁଥିବୁ ଦୟା
ଆମେ ତୋର୍ ପିଲାଛୁଆ ॥

-୧୦୪-

ଆଉ ଆଡେ ଅଏନ୍ କଥା କହି
ଘିନି ନେବେ ତୁମର ମନ ।
ପଛେ ଏନ୍ତା କପଟ୍ କରିଦେବେ
ଦିନ୍ ବେଲି ଦେଖିବ ଜନ୍ ॥

ଆଏଜ୍‌କାଏଲ୍ ନିଜର ଲୋକଙ୍କେ
ଯେତେ ଯହ ଦେବ ସାଥ୍ ।
ସମିଆଁ ପଡ଼ିଲେ ଛାଡ଼ି ପଳାବେ
ମାରିକରି ଦୁଇ ଲାଡ଼ ॥

